Triệu Khải Chính - Thiệu Dục Đống
Người dịch: TS. Dương Ngọc Dũng

KỲ TÍCH PHỐ ĐÔNG

30 năm phát triển kinh tế ở Trung Quốc

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

NHÀ XUẤT BẢN
TRUYỀN BÁ NGŨ CHÂU

https://tieulun.hopto.org

Một trong những thành tựu nổi bật của Trung Quốc

trong 30 năm cải cách và mở cửa

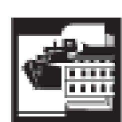
https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

Triệu Khải Chính - Thiệu Dục Đống
Người dịch: TS. Dương Ngọc Dũng

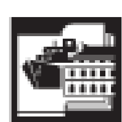
KỲ TÍCH PHỐ ĐÔNG

30 năm phát triển kinh tế ở Trung Quốc

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

NHÀ XUẤT BẢN
TRUYỀN BÁ NGŨ CHÂU

https://tieulun.hopto.org

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

NHÀ XUẤT BẢN
TRUYỀN BÁ NGŨ CHÂU

Triệu Khải Chính - Thiệu Dục Đống
KỲ TÍCH PHỐ ĐÔNG
30 năm phát triển kinh tế ở Trung Quốc
ISBN: 978-7-5085-1371-3

Nhà xuất bản Truyền bá Ngũ Châu giữ bản quyền ©

Bất kỳ phần nào trong xuất bản phẩm này đều không được phép sao chép, lưu giữ, đưa vào hệ thống truy cập hoặc sử dụng bất kỳ hình thức, phương tiện nào để truyền tải: điện tử, cơ học, ghi âm, sao chụp, thu hình, phát tán qua mạng hoặc dưới bất kì hình thức nào khác nếu chưa được sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản.

Ấn bản này được xuất bản tại Việt Nam theo hợp đồng chuyển nhượng bản quyền giữa Nhà xuất bản Truyền bá Ngũ Châu, Trung Quốc và Nhà xuất bản Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam.

https://tieulun.hopto.org

Mục lục

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

Lời giới thiệu

Cách đây 30 năm, Trung Quốc bước vào con đường cải cách và mở cửa ra thế giới dưới sự chỉ đạo của tổng công trình sư Đặng Tiểu Bình. Sự phát triển và quá trình mở cửa của Phố Đông, Thượng Hải là một trong những thành tựu vĩ đại theo lý luận của Đặng Tiểu Bình về việc xây dựng chủ nghĩa xã hội phù hợp với đặc điểm Trung Quốc. Cựu Chủ tịch Giang Trạch Dân đã từng miêu tả Phố Đông là "biểu tượng của quá trình cải cách và mở cửa Trung Quốc". Quá trình cải cách mở cửa và phát triển của Phố Đông chính là một trong những cửa sổ quan sát, là ví dụ điển hình nhất trong việc nghiên cứu nền kinh tế Trung Quốc cũng như quá trình cải cách mở cửa của đất nước này.

Cuốn sách này miêu tả một cách chân thực quá trình phát triển của Phố Đông. Đồng thời, cuốn sách cũng cho thấy những khái niệm then chốt và quan điểm cơ bản trong quá trình khám phá của những nhà lãnh đạo Thượng Hải và những người tham gia phát triển Phố Đông.

Từ giữa thập niên 1980 đến đầu thập niên 1990, Giang Trạch Dân, Bí thư Thành ủy Thượng Hải và Chu Dung Cơ, thị trưởng Thượng Hải, dẫn đầu phái đoàn đến thăm một vài quốc gia châu Âu, Nhật Bản và Hoa Kỳ. Họ đã tham quan những khu công nghệ cao, những khu công nghiệp mới và khu thương mại tự do để học hỏi bí quyết thành công. Sau khi so sánh, phân tích và thảo luận, họ đã hình thành ý tưởng phát triển Phố Đông, trên cơ sở nắm bắt thời cơ của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế, tận dụng lợi thế địa lý vùng đồng bằng châu thổ sông Dương Tử và nguồn nhân lực của Thượng Hải, đồng thời từng bước một chủ động tiếp nhận sự chuyển giao công nghệ của các nước phát triển. Nhờ những điều kiện thuận lợi nói trên, Trung Quốc đã biến Khu đô thị mới Phố Đông thành nơi gặp gỡ của thị trường trong và ngoài nước, nơi hội tụ những nguồn lực trong và ngoài nước. Nhờ đó mở ra con đường phát triển tươi sáng mới có thể đúc kết trong câu khẩu hiệu: "Phát triển Phố Đông, hồi sinh Thượng Hải, phục vụ đất nước và hướng ra thế giới".

Tuy vậy, điều lo ngại nhất của các nhà đầu tư nước ngoài là làm thế nào Phố Đông đảm bảo được đầy đủ cơ sở hạ tầng cho quá trình phát triển. Họ nhấn mạnh: để tận dụng hết vai trò của Khu đô thị mới Phố Đông cũng như những vùng chức năng của nó thì điều tiên quyết là tạo mọi điều kiện cho sản xuất và các tiện ích thiết yếu. Ví dụ, phải liền mạch chuỗi công nghiệp trong khu chế xuất, nghĩa là các thành phần, bộ phận, phụ tùng

https://tieulun.hopto.org

thay thế và nhà máy lắp ráp phải được đặt trong cùng một khu vực, còn hải quan, cơ quan thuế, ngân hàng và các trung tâm phân phối phải bố trí gần nhau để tối ưu hóa việc di chuyển nhằm tạo ra những dịch vụ "không khoảng cách"; khu công nghệ cao gồm trường đại học, viện nghiên cứu, các công ty vốn liên doanh, trung tâm thử nghiệm và giám sát... Tất cả ý tưởng nói trên có ảnh hưởng sâu rộng đến việc hoạch định và cân nhắc chương trình phát triển Khu đô thị mới Phố Đông nói riêng và Thượng Hải nói chung. Nội dung của quyển sách này chính là bàn về những khái niệm "lên kế hoạch trước thời đại", "ưu tiên phát triển cơ sở hạ tầng"...

Đầu thập niên 1990, Chu Dung Cơ, lúc đó là Bí thư Thành ủy kiêm Thị trưởng Thượng Hải, đã tổ chức một diễn đàn tư vấn với sự tham dự của các doanh nghiệp quốc tế nhằm mục đích thúc đẩy quá trình cải cách và mở cửa để từng bước đưa Trung Quốc vào quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế. Tháng 11 hàng năm, hơn 20 doanh nghiệp trong số 50 doanh nghiệp hàng đầu trong bảng xếp hạng 500 doanh nghiệp giàu nhất thế giới Fortune 500 cùng với những nhà kinh tế và chuyên gia từ nhiều lĩnh vực đã tụ hội tại Phố Đông để thảo luận những vấn đề liên quan đến sự phát triển Thượng Hải trong đó có chuyên đề về quá trình mở cửa Phố Đông ra thế giới. Diễn đàn này dần trở thành một "thương hiệu" trong quá trình quốc tế hóa từng bước của nền kinh tế Thượng Hải.

Tác giả cuốn sách, ông Triệu Khải Chính, lúc đó là Phó Thị trưởng Thượng Hải, chịu trách nhiệm phát triển Phố Đông và đối ngoại ở Thượng Hải. Ông vừa là nhà tổ chức diễn đàn vừa là người nhiệt tình tham gia. Ông thường đặt nhiều câu hỏi và bình luận những vấn đề thảo luận trong các diễn đàn. Bất kỳ lúc nào đề cập đến Phố Đông, ông cũng thể hiện niềm say mê cao độ và sự hiểu biết sâu sắc. Ông thường mời những người tham gia diễn đàn "suy nghĩ về sự phát triển của Phố Đông trong hoàn cảnh hiện tại". Vì sự nhiệt tình này, bạn bè quốc tế đã đặt cho ông biệt danh là "Ông Phố Đông", còn những người Trung Quốc ở Hồng Kông, Ma Cao và Đài Loan gọi ông là "Triệu Phố Đông". Qua quá trình tổ chức diễn đàn, chúng tôi đã đúc kết được tinh thần Thượng Hải, đó là: "Chúng ta theo đuổi sự hoàn hảo tuyệt vời như cách đại dương ôm trọn hàng trăm con sông!". Từ đó, chúng tôi đã gửi một thông điệp đến thế giới: Thượng Hải, với tư cách là trung tâm kinh tế hàng đầu của Trung Quốc, đã chủ động đương đầu với những thách thức của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế và sẵn sàng gánh trọng trách nặng nề trong công cuộc phát triển đất nước.

Tôi và ông Triệu không chỉ là bạn đồng nghiệp trong nhiều năm mà còn là bạn bè thân thiết cùng chung nhiều ý tưởng và sở thích. Lý giải cho điều này có lẽ vì chúng tôi xuất thân là kỹ sư công nghệ nên chúng tôi làm việc với niềm đam mê, thái độ nghiêm túc tuyệt đối và đào sâu tìm hiểu mọi việc tận gốc rễ. Vào thập niên 1990 khi ông Triệu lãnh trọng trách phát triển Phố Đông, ông cống hiến hết mình vào công việc này, thậm chí ông xem việc phát triển Phố Đông tựa như giải quyết một công trình nghiên

https://tieulun.hopto.org

cứu khoa học. Ngoài nền tảng vững chắc về toán học và vật lý học, ông cũng thông thạo các hoạt động chính trị, kinh tế vĩ mô, nghệ thuật và văn hóa thế giới. Có được điều này là nhờ vào thói quen đọc sách của ông. Nhờ tầm nhìn rộng và tư tưởng tích cực, ông thích trả lời những câu hỏi hóc búa nhiều thử thách của những vị khách nước ngoài hay của giới truyền thông trong các cuộc phỏng vấn. Từ đó, ông có thể phân tích và lý giải những hồ nghi về Trung Quốc. Trong cuốn sách *Nói cho Thế giới biết về Trung Quốc* được xuất bản cách đây vài năm của ông có rất nhiều đoạn đối thoại đặc sắc như vậy, tin rằng khi đọc mọi người đều cảm phục tài trí của ông.

Giống ông Triệu, mỗi khi trở lại Thượng Hải, tôi luôn đến Phố Đông và cảm thấy sung sướng vì sự phát triển mạnh mẽ và những thay đổi to lớn ở nơi đây. Giờ đây, cảm giác sung sướng đó lại trở về khi tôi đọc cuốn sách *Kỳ tích Phố Đông* để cảm nhận những suy nghĩ của ông về Phố Đông. Không những vậy, ông dự định xuất bản cuốn sách bằng hai ngôn ngữ Hoa và Anh. Tôi tin rằng cùng với sự hiểu biết của những độc giả nước ngoài về sự phát triển của Phố Đông, khi đọc cuốn sách này, họ càng nhận thức sâu sắc hơn ý nghĩa của quá trình 30 năm phát triển của Trung Quốc. Đối với độc giả người Trung Quốc, chắc chắn họ sẽ tìm thấy lợi ích của cuốn sách trong việc nghiên cứu so sánh với các nền kinh tế khu vực trong nước.

Tôi bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến tác giả vì ông đã ưu ái cho tôi là độc giả đầu tiên đọc bản thảo của ông và nhờ tôi viết lời nói đầu. Nhân cơ hội này, tôi cũng thân chào tất cả những người đã quan tâm đến sự phát triển của Phố Đông, nhất là những cư dân Thượng Hải, những người đóng góp hết mình vì sự phát triển của Phố Đông. Nếu không có sự tận tâm tận tụy và hết lòng giúp đỡ của họ, Phố Đông sẽ không bao giờ trở thành một thành phố hiện đại như ngày hôm nay. Lịch sử mãi ghi nhớ công lao của những người này và tỏ lòng biết ơn họ!

TÔ KHUONG ÑICH

Nguyên Thị trưởng Thượng Hải

Nguyên Phó Chủ tịch

Ban Cố vấn Chính trị Nhân dân Trung Quốc

Viện trưởng Học viện Công trình Trung Quốc

Ngày 1 tháng 5 năm 2008

https://tieulun.hopto.org

Lời cám ơn

Cách đây một năm, tôi xuất bản cuốn sách *Tính hợp lý của Khu đô thị mới Phố Đông - Sự phát triển của Khu đô thị mới Phố Đông & sự toàn cầu hóa nền kinh tế* (Nhà xuất bản Thượng Hải, phiên bản tiếng Trung, 2007). Cuốn sách nhận được sự quan tâm đặc biệt của những độc giả trong giới kinh tế, nhất là những người làm việc trong các khu công nghiệp mới Trung Quốc hoặc đang tiến hành nghiên cứu học thuật. Cuốn sách đứng đầu trong bảng xếp hạng *Những cuốn sách hay nhất của Thượng Hải* trong khoảng thời gian 2005 - 2007. Jimmy Wang, anh bạn tốt của tôi, một học giả nhạy bén về những vấn đề quốc tế, đề nghị tôi chuyển dịch cuốn sách ra hai ngôn ngữ là Anh và Nga. Quả thật, không ít du khách nước ngoài nhiều lần đến Phố Đông đều hỏi thăm có tài liệu nào đã xuất bản bằng ngôn ngữ khác ngoài ngôn ngữ bản xứ có đề cập đến câu chuyện về sự phát triển của Phố Đông hay không. Để đáp ứng nhu cầu của các độc giả nước ngoài quan tâm đến quá trình cải cách và mở cửa của Trung Quốc cũng như những độc giả Trung Quốc không có nhiều thời gian đọc hết cuốn sách dài *Tính hợp lý của Khu đô thị mới Phố Đông*, tôi đã cho ra đời một phiên bản ngắn gọn từ bản gốc của cuốn sách nói trên, đó chính là *Kỳ tích Phố Đông*.

Trong khuôn khổ của cuốn sách tóm lược này, tôi cố hết sức cung cấp cho độc giả bức tranh trọn vẹn về bối cảnh lịch sử, các chính sách, tiến trình và những thành tựu trong quá trình phát triển Phố Đông. Đồng thời, tôi hy vọng cuốn sách sẽ là nguồn tham khảo có giá trị cho việc học tập nghiên cứu cũng như cho mục đích thực tiễn. Tóm lại, cuốn sách là một luận thuyết nghiêm túc, nhưng không phải là một cuốn sách nặng nề về những thuật ngữ chuyên dụng.

Tôi bày tỏ lòng biết ơn đến ông Từ Khuông Địch đã dành thời gian viết lời nói đầu cho cuốn sách. Ông nguyên là Thị trưởng Thượng Hải và là một trong những nhà lãnh đạo của quá trình phát triển Phố Đông. Ông cũng là Phó Chủ tịch Hội nghị Hiệp thương Chính trị Nhân dân Trung Quốc. Thật vinh dự cho tôi khi được ông viết lời nói đầu cho cuốn sách này.

Tôi cũng vô cùng biết ơn và vinh dự khi được hai nhà biên dịch nổi tiếng, Lâm Mậu Tôn và Trương Khánh Niên, cho ra đời phiên bản tiếng Anh của cuốn sách. Bản dịch trôi chảy và chính xác của họ không những làm phiên bản tiếng Anh của cuốn sách trở nên sinh động mà còn giúp tôi hoàn thiện hơn nữa bản tiếng Trung. Để đảm bảo chất lượng bản dịch, họ đã thực hiện chuyến đi đặc biệt đến Phố Đông để hiểu rõ hơn về quá trình phát triển của nơi này. Họ

https://tieulun.hopto.org

trao đổi trực tiếp với tôi và tiếp xúc trực tiếp với những người tham gia vào quá trình phát triển Phố Đông.

Tôi tham gia vào quá trình phát triển Phố Đông từ nửa cuối năm 1992 đến cuối năm 1997. Năm 1993, khi Khu đô thị mới Phố Đông ra đời, tôi giữ chức Thống đốc Hành chính Phố Đông. Năm 1998, tôi chuyển công tác đến Bắc Kinh làm việc tại Văn phòng thông tin của Quốc vụ viện. Tuy vậy, trong tâm tưởng tôi lúc nào cũng nghĩ đến Phố Đông. Mỗi năm tôi đều về thăm Phố Đông và theo sát sự phát triển của nơi này vì tôi luôn cảm thấy gần gũi với nó. Tôi luôn lo sợ rằng mình có thể bỏ sót một vài chi tiết và dữ liệu quan trọng về vùng đất kỳ diệu này, vì vậy, tôi đã mời anh bạn thân thiết Thiệu Dục Đống - người đã làm việc tại Phố Đông hơn 18 năm - cộng tác với tôi trong việc viết lại cuốn sách này. Sự giúp đỡ của Thiệu tiên sinh đã cải thiện đáng kể nội dung của cuốn sách.

Bên cạnh đó, các bạn đồng nghiệp của tôi cũng đóng góp rất nhiều vào việc xuất bản cuốn sách. Ông Trần Cao Hoằng, Chủ nhiệm Văn phòng Thông tin Khu đô thị mới Phố Đông và các phụ tá của ông đã giúp viết và xuất bản cuốn sách. Ông Mã Học Kiệt hỗ trợ thu thập các tài liệu mới. Ông cũng chịu trách nhiệm công tác phối hợp giữa tác giả, các biên dịch viên và biên tập viên. Ông Trần Thạch Lân đã cung cấp những bức ảnh quý giá mà ông đã chụp Phố Đông trong suốt 18 năm qua và một số bức ảnh lịch sử vô cùng quý hiếm. Ông Lưu Vĩnh Tân đã ghi chép đầy đủ những cuộc nói chuyện và các chương trình nghị sự của tôi tại Phố Đông cùng với những sự việc diễn ra hàng ngày tại đây, nhờ đó tôi có nguồn tài liệu tham khảo dồi dào trong quá trình viết cuốn sách này.

Ngoài ra, tôi tỏ lòng biết ơn đến đồng chí Đỗ Gia Hào, Trương Học Binh, Từ Lân và Lý Dật Bình, các nhà lãnh đạo trước đây và hiện thời của Phố Đông, cùng ông Dương Tiểu Minh - Chủ tịch Tập đoàn Phát triển Lục Gia Chủy vì những hỗ trợ tích cực của họ trong quá trình xuất bản cuốn sách.

Phòng Thông tin Quốc vụ viện đã đưa cuốn sách này vào *Kế hoạch giới thiệu sách Trung Quốc ra nước ngoài*, nhằm tạo điều kiện phân phối cuốn sách ra nước ngoài. Phó Cục trưởng Ngô Vỹ đã góp phần lên kế hoạch và hướng dẫn việc biên tập, xuất bản và phân phối của Nhà xuất bản Quốc tế Trung Quốc, nhằm đẩy nhanh tiến độ xuất bản đồng thời hai phiên bản tiếng Hoa và tiếng Anh. Về phiên bản tiếng Nga và tiếng Nhật, tôi hy vọng sẽ được xuất bản vào cuối năm 2008.

Trong số tất cả những người đã giúp tôi xuất bản cuốn sách này, thật thiếu sót nếu tôi không nhắc đến các đồng chí Cao Hồng, Vương Nhận, Đặng Lượng, Lý Cảnh, Hứa Tố Phi, Tạ Quốc Bình...; đồng chí Giải Đông, Phòng Dịch vụ Tài chính Thành ủy Thượng Hải, đã đọc bản dịch Chương 4; đồng chí Tôn Vỹ, Ban Tài chính Khu đô thị mới Phố Đông và đồng chí Ngô Khiết, Trung tâm xúc tiến sản xuất Phố Đông đã giúp dịch những thuật ngữ công

https://tieulun.hopto.org

nghệ thông tin và công nghệ cao; đồng chí Trương Linh Tiệp và Khâu Tiểu Yến, Đại học Hàng hải Thượng Hải, đã giúp tra cứu những thuật ngữ chuyên môn bằng tiếng Anh.

Tôi xin tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến tất cả những ai đã cống hiến hết mình cho cuốn sách này.

TRIỆU KHẢI CHÍNH

Ngày 10 tháng 6 năm 2008

https://tieulun.hopto.org

VIẾT NÊN LỊCH SỬ VỚI TẦM NHÌN TOÀN CẦU

Trong Hội nghị cấp cao Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) năm 2000, Chủ tịch Giang Trạch Dân đã mời các vị nguyên thủ quốc gia của APEC đến tham quan Khu đô thị mới Phố Đông của Thượng Hải. Ông nói: "Phố Đông là hình ảnh thu nhỏ quá trình hiện đại hóa của Thượng Hải, là biểu tượng của công cuộc cải cách và mở cửa của Trung Quốc". Một năm sau đó, các nhà lãnh đạo 20 quốc gia và khu vực ở châu Á - Thái Bình Dương đã chụp với nhau tấm ảnh trước Bảo tàng Công nghệ và Khoa học Thượng Hải tại Phố Đông (xem hình bên). Tất cả đều bày tỏ sự thán phục trước thành phố mới hiện đại Phố Đông đã phát triển thần kỳ từ một vùng đất canh tác nông nghiệp. Theo họ, Phố Đông có thể sánh với bất kỳ thành phố lớn nào trên thế giới. Sự phát triển của Phố Đông chứng minh sự thành công trong các chính sách của Trung Quốc phù hợp với thực tiễn trong quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế.

https://tieulun.hopto.org

Trung Quốc đưa ra con át chủ bài

Nhớ lại tối ngày 21 tháng 10 năm 2001, Trung tâm Hội nghị Quốc tế Thượng Hải bên bờ sông Hoàng Phố thắp đèn sáng rực, bữa yến tiệc vinh danh những vị khách tham dự Hội nghị cấp cao APEC diễn ra trong tiếng nhạc du dương. Giữa âm thanh êm dịu của bài hát Auld Lang Syne, các vị lãnh đạo nước chủ nhà và các vị khách đi đến hành lang để chiêm ngưỡng màn trình diễn bắn pháo hoa ngoạn mục. Bầu trời đêm rực rỡ với đèn neon, đèn laser và đèn lồng, in bóng xuống dòng sông. Liền sau đó, đột nhiên, 4 chữ cái khổng lồ xuất hiện và mọi người đồng thanh: A-P-E-C, APEC! Tiếng reo hò vang trời. Các vị khách bày tỏ sự ngưỡng mộ sâu sắc về những thành tựu kỳ diệu của Khu đô thị mới Phố Đông, phát triển từ một vùng đất canh tác nông nghiệp thành một thành phố mới hiện đại chỉ trong vòng 10 năm.

Hội nghị cấp cao APEC lần thứ chín được tổ chức trong hai ngày 20 - 21 tháng 10 tại Thượng Hải. Trong hai ngày này, đài CNN đưa tin đặc biệt về Phố Đông không chỉ bằng những lời thuyết minh chi tiết mà còn phát đi những hình ảnh tuyệt đẹp về Khu đô thị mới Phố Đông tắm mình trong ánh sáng buổi bình minh, đồng thời diễn tả sức hấp dẫn của Thượng Hải trong quá trình cải cách và mở cửa của Trung Quốc.

Chỉ một thập niên trước đây, hình ảnh Phố Đông xuất hiện trên truyền hình chỉ là một vùng đất canh tác nông nghiệp với những con đường mòn bùn lầy chật hẹp chằng chéo cùng tiếng gà kêu, chó sủa trong các thôn làng.

Phố Đông nằm tại vùng Trung bộ sát bờ biển Trung Quốc. Phía đông là cửa sông Dương Tử và phía tây là một quận cũ của Thượng Hải. Phố Đông được trời phú lợi thế về địa lý và nhiều điều kiện thuận lợi cho phát triển. Vậy tại sao mãi đến năm 1990 vùng đất đầy tiềm năng này mới được khai thác? Để tìm ra đáp án, trước tiên chúng ta phải nhìn lại lịch sử Thượng Hải.

Thượng Hải là thành phố đông dân thứ tư trên thế giới và là thành phố phát triển kinh tế hàng đầu Trung Quốc. Sông Hoàng

https://tieulun.hopto.org

Lãnh đạo 20 quốc gia và khu vực tham dự Hội nghị cấp cao APEC năm 2001 tại Phố Đông, cùng chụp ảnh lưu niệm trước Bảo tàng Công nghệ và Khoa học Thượng Hải vừa mới được xây dựng xong.

Phố chảy cắt ngang chia thành phố Thượng Hải thành hai phần tách biệt - phía đông và phía tây. Chính vì thế, Thượng Hải là một trong những thành phố nổi tiếng trên thế giới có địa thế bị cắt ngang bởi một con sông.

Sự cân đối hài hòa là một nguyên lý thiết yếu ứng dụng vào việc xây dựng thành phố. Nhìn lại những thành phố trên thế giới, chúng ta thấy rằng tất cả thành phố bị cắt ngang bởi một con sông như London bị cắt ngang bởi sông Thames, Paris băng ngang sông Seine, St Petersburg băng ngang sông Neva và Budapest băng ngang sông Danube, thì hai bên bờ sông đều phát triển cân đối với nhau. Chỉ Thượng Hải là phát triển khập khiễng. Trong khi bờ tây sông Hoàng Phố (Phố Tây) phát triển thịnh vượng từ đầu thế kỷ 20, thì đến cuối thế kỷ, bờ đông sông Hoàng Phố (Phố Đông) vẫn còn là một vùng đất canh tác nông nghiệp lác đác một vài nhà máy cũ kĩ và khu dân cư. Điều này làm cho Thượng Hải phát triển không đồng đều.

https://tieulun.hopto.org

Nghiên cứu tương phản. Toàn cảnh Lục Gia Chủy năm 1990 (chụp từ Ngoại Than) và Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy năm 2008 (bên phải).

Lịch sử cho thấy, quá trình phát triển nhanh của Thượng Hải bắt đầu từ Chiến tranh Nha phiến năm 1840 khi các cường quốc phương Tây buộc Trung Quốc mở 5 thành phố miền duyên hải là Quảng Châu, Phúc Châu, Hạ Môn, Ninh Ba và Thượng Hải để làm cửa khẩu thông thương. Sau đó các cường quốc này buộc triều đình nhà Thanh đang suy yếu ký các hiệp ước trao quyền thiết lập các vùng tô giới. Sau đó các cường quốc này không ngừng mở rộng tô giới của mình, vì vậy tại Thượng Hải hình thành nên một thành phố phát triển thịnh vượng và ngày càng rộng lớn ở phía Tây sông Hoàng Phố. Không nhà đầu tư nước ngoài nào muốn bỏ ra khoản tiền khổng lồ để đầu tư vào Phố Đông vì nơi đây vẫn chưa có hệ thống giao thông hiện đại. Điều này là do chính quyền thành phố Thượng Hải vừa không có dũng khí, vừa không đủ mạnh khắc phục tình trạng này, để bờ Tây và bờ Đông của sông Hoàng Phố cùng nhau phát triển thịnh vượng. Người dân Thượng Hải không biết làm gì hơn ngoài việc thở dài nhìn Phố Đông - một vùng đất đầy tiềm năng bị bỏ quên.

Thực ra, nguyện vọng phát triển Phố Đông đã có từ rất sớm. Vào năm 1918, người tiên phong của phong trào Cách mạng Dân chủ Trung Quốc - Tôn Dật Tiên - đã đề xuất ý tưởng xây dựng một hải cảng lớn ở bờ Đông Trung Quốc mà Phố Đông

https://tieulun.hopto.org

chính là trung tâm trong tác phẩm nổi bật nhất của ông *Kế hoạch phác thảo về Công cuộc Xây dựng Đất nước*. Tuy nhiên, trong bối cảnh lịch sử lúc đó, nguyện vọng của Tôn Dật Tiên vẫn chỉ là một giấc mơ đẹp.

Sau khi thành lập nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa năm 1949, nhiệm vụ xây dựng đất nước mới thực sự trở thành mối quan tâm hàng đầu của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Trước năm 1990, 1/6 thu nhập Quốc khố bắt nguồn từ Thượng Hải. Tuy nhiên, do áp dụng nền kinh tế bao cấp quá lâu, Thượng Hải dần sa lầy vào vô vàn khó khăn. Sau khi đóng góp vào Quốc khố, thu nhập tài chính của Thượng Hải chỉ đủ duy trì những hoạt động của thành phố ở mức thấp nhất. Cơ sở hạ tầng xuống cấp, các tiện ích cơ bản dần bị mất đi, thiếu hụt nhà ở, kẹt xe, thiếu các phương tiện truyền thông hiệu quả, ô nhiễm môi trường...

Năm 1978, Trung Quốc chủ động mở cửa ra thế giới và áp dụng chính sách cải cách mở cửa. Bắt đầu từ năm 1980, Chính phủ Trung Quốc quyết định thành lập 5 đặc khu kinh tế dọc theo bờ biển Đông Nam trong đó có Thâm Quyến. Quyết định này nhanh chóng đem lại kết quả thành công ngoài mong đợi. Bên cạnh sự phát triển kinh tế nhanh chóng ở các nước và khu vực lân cận, thời kỳ phát triển vàng son của Thượng Hải ở Viễn Đông đã dần lu mờ. Vai trò của Thượng Hải trong công cuộc xây dựng

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

nền kinh tế Trung Quốc chuyển từ thế của kẻ tiên phong xuống thế của kẻ bảo vệ phía sau.

Thượng Hải đang chịu áp lực nặng nề, trong khi đó, tiếng gọi của thời đại là sức mạnh thúc đẩy to lớn để cải cách và phát triển. Lúc này, tầm nhìn phát triển và mở cửa Phố Đông ra thế giới dần hình thành trong tâm trí của nhiều người. Với tầm nhìn và kiến thức sâu rộng, cựu Thị trưởng Thượng Hải Uông Đạo Hàm và những người khác bắt đầu suy nghĩ về một kế hoạch chiến lược để hồi sinh Thượng Hải. Thị trưởng Thượng Hải, sau này là Thủ tướng nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, Chu Dung Cơ, ra lời kêu gọi tại một cuộc mitting ở Thượng Hải như sau: "Hãy sống dậy, tất cả chúng ta đều không muốn Thượng Hải suy yếu! Tất cả chúng ta hãy chung tay hồi sinh Thượng Hải!".

Ngập nước từng là chuyện thường xảy ra trong và sau những trận mưa lớn. Con đường này nổi tiếng là "Ngã tư lầy lội" trong quá khứ, đã được làm lại và đổi tên là "đường Ngân Thành". Lẽ ra, để tôn trọng lịch sử, chúng ta nên giữ tên gốc của con đường này.

Tháng 5 năm 1988, hội thảo quốc tế về việc phát triển Phố Đông được tổ chức tại Nhà khách Tây Giao, Thượng Hải. Phát biểu tại hội thảo, Giang Trạch Dân, lúc đó là Bí thư Thành ủy Thượng Hải, đã nói: "Trong suốt hơn 30 năm sau ngày giải phóng đất nước, chúng ta luôn chú trọng phát triển kinh tế, đặc biệt là phát triển công nghiệp. Nhưng vì những lý do khác nhau, chúng ta không có thời gian để tiến hành tái tổ chức và tái xây dựng thành phố, vì vậy, các chức năng của một trung tâm kinh tế và vai trò nòng cốt phát triển kinh tế trong và ngoài nước của chúng ta dần suy yếu. Dĩ nhiên, chúng ta nhất quyết không cho phép tình trạng này tiếp diễn". Những lời phát biểu của ông đại diện cho tiếng nói của 10 triệu người dân thành phố Thượng Hải.

Đầu năm 1990, Đặng Tiểu Bình, lúc này không còn ở vị trí lãnh đạo đất nước, lại đến thăm Thượng Hải. Trong lúc nghe các vị lãnh đạo Thượng Hải báo cáo tình hình, tổng công trình sư của quá trình cải cách và mở cửa Trung Quốc đưa mắt nhìn về vùng đất rộng lớn đầy tiềm năng ở bên kia sông Hoàng Phố (Phố Đông), và nói với các nhà lãnh đạo Thượng Hải đi cùng rằng: "Tôi đã nghỉ hưu, song điều tôi mong muốn các đồng chí quan tâm là việc phát triển Phố Đông Thượng Hải". Ông nói thêm: "Thượng Hải là con át chủ bài của chúng ta. Hãy đẩy mạnh phát triển Thượng Hải hơn nữa".

Những căn nhà xiêu vẹo đổ nát và ruộng lúa đã từng là đặc trưng của Phố Đông.

Cuộc sống vất vả của cư dân Phố Đông - những người thậm chí không có nhà vệ sinh trong nhà.

Theo lời ông, Chính phủ Trung Quốc ngay sau đó thông qua chính sách chiến lược về phát triển và mở cửa Phố Đông Thượng Hải. Ngày 18/4/1990, Lý Bằng, lúc đó là Chủ tịch Quốc vụ viện đã tuyên bố việc này trước toàn thế giới. Không còn là một chiến lược địa phương, việc phát triển Phố Đông trở thành một quyết

https://tieulun.hopto.org

sách mang tính chiến lược của Trung ương, thu hút sự quan tâm của toàn thế giới. Ngay lập tức, toàn dân Thượng Hải hưởng ứng khẩu hiệu "Phát triển Phố Đông, hồi sinh Thượng Hải, phục vụ đất nước và hướng ra thế giới". Từ vị trí "hậu vệ" trong quá trình cải cách và mở cửa Trung Quốc, Thượng Hải bắt đầu giữ lại vai trò của kẻ tiên phong. Tất cả đã sẵn sàng, vì vậy việc phát triển Phố Đông được tiến hành thuận lợi. Cuối cùng Thượng Hải đã nắm bắt cơ hội lịch sử để thể hiện mình vào thập niên cuối của thế kỷ 20 và trở thành con át chủ bài làm cả thế giới kinh ngạc.

Cũng trong năm này, tờ báo *Liên Hiệp* của Singapore ra ngày 21 tháng 12 đã bình luận việc phát triển của Phố Đông như sau: "Quả thực, việc chọn Thượng Hải và những khu vực phát triển kinh tế khác dọc theo bờ biển phía Đông của Trung Quốc như những cơ sở phát triển mới để thực hiện chính sách mở cửa trong suốt thập niên 90 là minh chứng cho thấy chính sách của Trung Quốc chín chắn và sâu sắc".

Tốc độ phát triển và mở cửa của Phố Đông thật đáng kinh ngạc, có thể nói là những tiềm năng ẩn giấu quá nhiều năm đột nhiên có cơ hội phát triển mạnh mẽ. Tính đến năm 2000, mô hình một thành phố mới hiện đại hóa đã hình thành. Cũng trong năm này, tại Hội nghị APEC tổ chức ở Brunei, Giang Trạch Dân, lúc đó là Chủ tịch nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa đã mời các vị nguyên thủ quốc gia của những nước tham dự, đến viếng thăm Phố Đông Thượng Hải. Ông nói rằng: "Phố Đông là một hình ảnh thu nhỏ của quá trình hiện đại hóa Thượng Hải và là một biểu tượng của quá trình cải cách và mở cửa của Trung Quốc". Năm 2001, các nhà lãnh đạo của 20 quốc gia và khu vực của APEC trong trang phục thời Đường đã đến đây. Sau khi quan sát Phố Đông, nhiều nhà lãnh đạo nhận xét: Những gì Phố Đông đạt được có thể so sánh với bất kỳ thành phố mới nào trên thế giới. Quá trình phát triển của Phố Đông chứng minh sự thành công trong việc ra quyết định và thực hiện chính sách của Chính phủ Trung Quốc trên bối cảnh toàn cầu hóa nền kinh tế.

https://tieulun.hopto.org

Cú nhảy lịch sử đến muộn

Tại sao sau khi các đặc khu kinh tế đã được thiết lập và 14 thành phố miền duyên hải đã mở cửa ra thế giới, Chính phủ Trung Quốc vẫn chọn Phố Đông là nơi thử nghiệm chính cho quá trình phát triển và mở cửa?

Trước tiên, chúng ta cần hiểu rõ thế nào là đặc khu kinh tế? Theo mô tả của Chính phủ Trung Quốc, căn cứ nhu cầu phát triển kinh tế xã hội chủ nghĩa, đặc khu kinh tế là một khu vực có hệ thống hành chính kinh tế và những chính sách kinh tế đặc biệt. Tháng 7 năm 1979, Chính phủ Trung Quốc quyết định chọn 4 thành phố duyên hải ở phía đông nam là Thâm Quyến, Chu Hải, Sán Đầu và Hạ Môn làm nơi thử nghiệm cho mô hình đặc khu kinh tế. Đặc khu kinh tế là cửa sổ mở ra thế giới bên ngoài, là cửa sổ của công nghệ cao, của kỹ năng quản lý, của kiến thức cũng như sự thử nghiệm các chính sách đối ngoại. Với ý nghĩa đó, đặc khu kinh tế là nơi áp dụng nhiều chính sách ngoại thương. Mục đích của "những thành phố duyên hải mở" này là thúc đẩy sự hợp tác kinh tế và chuyển giao công nghệ với các nước, tăng cường khả năng ra quyết định trước những vấn đề kinh tế và cung cấp những phương tiện ưu đãi để các doanh nghiệp nước ngoài đầu tư và ứng dụng những công nghệ tiên tiến của họ vào những thành phố này. Tháng 5 năm 1984, theo quyết định của Chính phủ, 14 thành phố duyên hải là: Đại Liên, Tần Hoàng Đảo, Thiên Tân, Diêm Đài, Thanh Đảo, Liên Vân Cảng, Nam Thông, Thượng Hải, Ninh Ba, Ôn Châu, Phúc Châu, Quảng Châu, Trường Giang và Bắc Hải với đảo Hải Nam (năm 1988 được chọn là Đặc khu Kinh tế Hải Nam) đã mở cửa ra thế giới. Tháng 1 năm 1985, bảng danh sách này có thêm một số thành phố nữa. Vùng đồng bằng châu thổ sông Dương Tử, vùng đồng bằng châu thổ Châu Giang, khu vực tam giác gồm Hạ Môn, Trịnh Châu và Tuyền Châu ở phía nam tỉnh Phúc Kiến và sau này là bán đảo Liêu Đông và bán đảo Giao Đông cũng được chọn là những khu vực kinh tế mở vùng duyên hải. Từ đó, vành đai những khu vực kinh tế mở miền duyên hải đã được hình thành tại Trung Quốc ở bờ biển phía tây Thái Bình Dương.

https://tieulun.hopto.org

Những chính sách được ứng dụng tại Khu đô thị mới Phố Đông cũng tương tự như những chính sách đã thiết lập tại 5 đặc khu kinh tế. Tuy nhiên, vì mức độ ưu đãi tại Phố Đông thấp hơn nên Phố Đông được gọi là Khu đô thị mới Phố Đông chứ không phải là đặc khu kinh tế. Điều này cũng vì những chính sách mở cửa và phát triển tại Phố Đông, nhất là những chính sách ưu đãi liên quan đến tài chính và thuế không được áp dụng ở toàn bộ thành phố Thượng Hải. Trong khi đó, những chính sách dành cho đặc khu kinh tế thường được áp dụng cho cả thành phố. Hơn nữa, không nên gia tăng số lượng đặc khu kinh tế bởi vì điều này ảnh hưởng đến thu nhập thuế của đất nước. Đây quả thật là một hướng đi khôn ngoan.

Cận cảnh nền kinh tế thế giới vào đầu thập niên 1990 cho thấy cơ hội ngàn vàng của Trung Quốc đang đến. Cuộc cách mạng khoa học công nghệ mới dẫn đến sự toàn cầu hóa nền kinh tế ổn định và cơ cấu công nghiệp thế giới đã trải qua sự cải tổ lớn cùng với sự hình thành thị trường cung vượt cầu có lợi cho người mua mang tính toàn cầu. Những nước phát triển đang tìm kiếm những khu vực đầu tư mới. Các tập đoàn đa quốc gia bắt đầu để mắt tới Trung Quốc vì nơi đây có nền kinh tế phát triển nhanh chóng, môi trường đầu tư luôn đổi mới và tiềm năng thị trường to lớn. Tất cả nhờ vào quá trình thực hiện nhất quán và hiệu quả của chính sách cải cách và mở cửa.

Ngược lại, từ góc độ chiến lược, Trung Quốc nhất thiết phải hòa mình vào quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế để phát triển bền vững và lâu dài. Vì vậy, Trung Quốc cần có ít nhất 2 hoặc 3 thành phố lớn tầm cỡ quốc tế để dễ dàng đối thoại kinh tế với các nước giống như Luân Đôn, Paris, Frankfurt ở châu Âu, New York, Chicago, Los Angeles ở Hoa Kỳ và Tokyo, Osaka ở Nhật. Trong lúc này, Hồng Kông đã là một trong những trung tâm kinh tế của vùng Đông Nam Á, và Thượng Hải là ứng viên kế tiếp. Tuy nhiên, so với những thành phố nói trên, thế mạnh kinh tế của Thượng Hải vẫn còn kém xa. Do đó, phát triển Phố Đông và hồi sinh Thượng Hải trở thành tiếng gọi của thời đại. Bắt đầu từ năm 1990, cùng với sự phát triển và mở cửa Phố Đông, quá trình cải cách và mở cửa của Trung Quốc mở rộng từ các đặc khu kinh tế ở phía nam tới thành phố Thượng Hải và từ những thành phố đơn lẻ dọc bờ biển và các dòng sông cũng như một vài thành phố nhỏ khác tới một khu vực rộng lớn hơn. Mô hình mở cửa mới được định hình với quy mô toàn diện.

Con đường vòng quanh hình chiếc tù và dẫn đến Cầu Nam Phố - cây cầu đầu tiên trong bốn cây cầu bắc qua sông Hoàng Phố trong quá trình phát triển Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Thực tế cho thấy, sự phát triển của Phố Đông chậm hơn Phố Tây một trăm năm và chậm hơn Thâm Quyến trọn 10 năm. Sự phát triển chậm trễ này bắt nguồn từ một số nguyên nhân lịch sử, kinh tế và chính trị. Tuy nhiên dù là muộn, nó vẫn đánh dấu một cú nhảy lịch sử vĩ đại. Tính đến năm 2008, sau 18 năm xây dựng và phát triển, sự thay da đổi thịt của Phố Đông khuấy động cả thế giới. Một thành phố mới hiện đại, đa chức năng mở cửa ra thế giới đã xuất hiện ở bờ đông sông Hoàng Phố. Không chỉ danh tiếng thành phố được nâng cao mà GDP của nó đã nhảy vọt từ 6 tỷ nhân dân tệ năm 1990 (chiếm 6% GDP của Thượng Hải) lên 275,1 tỷ nhân dân tệ năm 2007, chiếm 23% trong tổng số GDP của Thượng Hải. Cũng trong thời gian này, thu

https://tieulun.hopto.org

nhập tài chính của Phố Đông tăng từ 500 triệu lên 26,1 tỷ nhân dân tệ. Phố Đông đã phát triển đáng kể từ quá trình phát triển cơ sở hạ tầng đơn giản đến quá trình phát triển đa chức năng và gia tăng hiệu quả sản xuất. Phố Đông đã đạt được cú nhảy từ quá trình mở cửa thu hút đầu tư nước ngoài đến quá trình hiện đại hóa trong mọi lĩnh vực và tại mọi cấp độ. Quả thật, đây là một cú nhảy vĩ đại trong quá trình đô thị hóa và công nghiệp hóa, trong việc áp dụng nền kinh tế thị trường và quốc tế hóa. Nhờ vào thế mạnh kinh tế của Thượng Hải vượt hơn các thành phố khác ở Trung Quốc về công nghệ, nguồn nhân lực, khả năng tài chính và công nghiệp, cộng với vị trí địa lý ưu đãi, phương tiện giao thông hiện đại và cơ sở hạ tầng cơ bản, Phố Đông đã đi đến thành công rực rỡ.

Cầu treo Dương Phố giống cây đàn hạc. Đây là cây cầu thứ hai bắc qua sông Hoàng Phố.

https://tieulun.hopto.org

Với dân số bằng $^1/_4$ Thượng Hải và diện tích bằng $^1/_{11}$ Thượng Hải, Phố Đông chiếm tới $^1/_4$ GDP và tổng sản lượng công nghiệp của Thượng Hải, chiếm phân nửa sản lượng xuất nhập khẩu của Thượng Hải và chiếm $^1/_5$ tổng vốn đầu tư nước ngoài. Những con số này đã hiện thực hóa lời tiên đoán của nhà lãnh đạo Đặng Tiểu Bình: "Phố Đông phát triển sau Thâm Quyến, tuy nhiên, tôi tin là Phố Đông sẽ vượt qua Thâm Quyến".

Những thống kê kinh tế của Khu đô thị mới Phố Đông (1990 - 2007)

	1990	2007	Tăng
Tổng giá trị sản lượng	6 tỷ nhân dân tệ	275,1 tỷ nhân dân tệ	Gấp 45 lần
Thu nhập tài chính địa phương	500 triệu nhân dân tệ	26,1 tỷ nhân dân tệ	Gấp 52 lần
Đầu tư nước ngoài	tổng cộng 28 khoản đầu tư	tổng cộng 16.164 khoản đầu tư	Gấp 532,5 lần
	34 triệu USD	40,7 tỷ USD	Gấp 1056 lần
Xuất nhập khẩu	2,59 tỷ USD	128,1 tỷ USD	Gấp 49 lần

https://tieulun.hopto.org

Ngọn đèn tỏa sáng trong "Hành lang Kinh tế châu Á"

Khi chúng tôi đến thăm Luân Đôn vào tháng 11 năm 1993, năm thành viên của Ủy ban Đối ngoại Quốc hội Anh đã hỏi tôi rằng có phải phát triển Thượng Hải để thay thế Hồng Kông? Trong hội trường lớn của tòa nhà Quốc hội, ngẩng đầu nhìn những ngọn đèn chùm treo trên trần nhà, tôi trả lời: "Cũng như các bạn cần có nhiều đèn trong hội trường lớn như thế này, Trung Quốc cần có một vài trung tâm kinh tế tầm cỡ quốc tế".

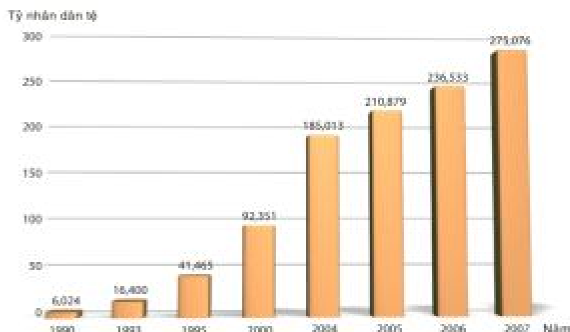
Chính phủ Trung Quốc tin rằng việc phát triển Thượng Hải gắn liền với việc đẩy mạnh sự thịnh vượng của Hồng Kông. Tôi cho rằng mục tiêu phát triển Phố Đông là để hồi sinh Thượng Hải và mục tiêu hồi sinh Thượng Hải trước tiên là để thúc đẩy sự phát triển của vùng đồng bằng châu thổ sông Dương Tử và sau là để thúc đẩy sự phát triển của nền kinh tế Trung Quốc. Chúng tôi không có ý định để Thượng Hải thay thế vai trò của Hồng Kông. Tôi cũng đề cập đến nguyên nhân gây ra sự hiểu nhầm này. Trong suốt khoảng thời gian từ thập niên 1950 đến thập niên 1970, vì nhiều nguyên nhân trong và ngoài nước, quá trình phát triển của Thượng Hải bị chậm lại. Ngay lúc này, Hồng Kông, vốn phát triển chậm hơn Thượng Hải, đã vượt lên trước và

Bản đồ phác họa Thành phố Thượng Hải. Phố Đông là vùng đất có diện tích 570 km² và dân số 2,8 triệu người.

https://tieulun.hopto.org

Tổng giá trị sản lượng tại Phố Đông từ năm 1990 - 2007

"qua mặt" Thượng Hải. Đó là lý do tại sao một số người cho rằng Hồng Kông và Thượng Hải có cùng chức năng, do đó khi Thượng Hải phát triển thì chắc chắn sẽ thay thế Hồng Kông. Trên thực tế, những người theo quan điểm này cho rằng Trung Quốc chỉ có thể có một trung tâm kinh tế chứ không phải hai hay nhiều trung tâm kinh tế cùng tồn tại với nhau. Đây rõ ràng là một sai lầm.

Ngay trước ngày Hồng Kông được trao trả cho Trung Quốc, nhiều người đặt câu hỏi: "Quá trình phát triển của Thượng Hải thật đáng kinh ngạc, vậy Thượng Hải sẽ thay thế vai trò của Hồng Kông ở một số lĩnh vực?". Tôi đã nói nhiều lần rằng Thượng Hải và Hồng Kông là hai trung tâm kinh tế lớn của Trung Quốc, chúng là hai "linh kiện" khác nhau của một cỗ máy chung khổng lồ là Trung Quốc. Chúng hỗ trợ lẫn nhau, chứ không thay thế cho nhau.

Giữa Thượng Hải và Hồng Kông có ít nhất ba điểm khác biệt. Điểm khác biệt trước tiên là cơ cấu kinh tế. Ngành công nghiệp dịch vụ của Hồng Kông giữ vị trí chiếm lĩnh tuyệt đối, trong đó ngành tài chính rất phát triển. Ngược lại, Thượng Hải có nhiều cơ sở giáo dục cao cấp và sở hữu đông đảo đội ngũ nhân tài có trình độ chuyên môn và kỹ thuật cao. Nguồn tài chính của Hồng Kông kết hợp với nguồn nhân lực của Thượng Hải chắc chắn sẽ mang lại nhiều lợi ích cho sự phát triển của các doanh nghiệp mới ở Hồng Kông. Điểm khác biệt thứ hai là vị trí địa lý. Thượng Hải và Hồng Kông cách nhau khoảng 1.500 km. Mỗi nơi đều có lĩnh vực và đối tượng phục vụ riêng. Trong tương lai, Trung

https://tieulun.hopto.org

Bản đồ phác họa Hành lang Kinh tế châu Á

Quốc có thể sở hữu đồng thời hai trung tâm tài chính là Thượng Hải và Hồng Kông, cũng như Hoa Kỳ có bốn trung tâm tài chính lớn là New York, Chicago, San Francisco và Los Angeles, còn Anh quốc có hai trung tâm tài chính là London và Edinburgh. Điểm khác biệt thứ ba là về thể chế kinh tế. Theo đó, Hồng Kông là nền kinh tế thị trường tư bản chủ nghĩa và là hải cảng tự do trao đổi tiền tệ, còn Thượng Hải là nền kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa và không phải là hải cảng tự do.

Sau khi cân nhắc cẩn trọng về mối quan hệ giữa Thượng Hải và Hồng Kông, tôi nhận thấy có một hành lang kinh tế đã và đang hiện hữu tại châu Á, bao gồm chuỗi các thành phố trọng điểm như Tokyo, Seoul, Thiên Tân (Thiên Tân được lọt vào danh sách này nhờ sự phát triển gần đây của Khu vực mới Tân Hải miền duyên hải), Thượng Hải, Đài Bắc, Hồng Kông, Bangkok và Singapore. Tổng dân số của các quốc gia và khu vực trong danh sách này khoảng hơn 2,5 tỷ người. Tính đến cuối năm 1996, GDP tổng hợp tại đây chiếm tới 25,6% tổng GDP toàn thế giới. Các thành phố này tỏa sáng giống những ngọn đèn đường dọc xa lộ, khoảng cách giữa mỗi hai thành phố là ngang bằng nhau, nghĩa là cứ mỗi 800 - 1.000 km có một thành phố thịnh phú đạt tiêu chuẩn quốc tế. Thượng Hải và Hồng Kông chỉ là hai trong số

https://tieulun.hopto.org

Hồng Kông, nổi tiếng là Hòn Ngọc Viễn Đông, và Phố Đông Thượng Hải, là hai ngọn đèn đường chiếu sáng trong Hành Lang Kinh tế châu Á (Hãng thông tấn Foto Trung Quốc)

những ngọn đèn đường này. Ngọn đèn Hồng Kông đã được thắp sáng, còn ngọn đèn Thượng Hải đang được thắp sáng. Một khi cả hai ngọn đèn cùng được thắp sáng, chúng sẽ bổ sung và hỗ trợ lẫn nhau để Hành lang Kinh tế châu Á càng tỏa sáng rực rỡ hơn. Không nghi ngờ gì nữa, Thượng Hải và Hồng Kông có thể tồn tại song hành với vai trò là hai trung tâm kinh tế tương đối độc lập. Chúng có thể bổ khuyết cho nhau nhưng không thể thay thế nhau.

Việc dùng nghệ thuật ẩn dụ "ngọn đèn" để miêu tả mối quan hệ giữa hai thành phố Thượng Hải và Hồng Kông đã gợi lên sự quan tâm đặc biệt trong những năm cuối thập niên 1990. Trên Internet xuất hiện hơn 10.000 bài bình luận về chủ đề này. Khi Phó Thủ tướng Anh Michael Heseltine - người từng lên kế hoạch cho khu London Docklands - đến thăm Thượng Hải, ông cũng tán đồng quan điểm cho rằng Thượng Hải và Hồng Kông là hai phần bổ sung cho nhau. Vài tuần trước khi Hồng Kông được trao trả về cho Trung Quốc, Đài Truyền hình BBC đã phỏng vấn chúng tôi và thực hiện một chương trình về phép ẩn dụ "ngọn đèn đường".

Thật vậy, nhìn từ góc độ triết học, sự khác biệt càng lớn thì càng dễ bổ sung cho nhau. Vì Thượng Hải và Hồng Kông có nhiều điểm khác biệt nên chúng càng cần phải bổ sung cho nhau. Chẳng hạn về vấn đề trung tâm tài chính, kinh doanh tài chính ở Thượng Hải khác biệt lớn so với Hồng Kông, cũng như London khác so với Frankfurt. London là trung tâm tài chính "bán sỉ" còn Frankfurt là trung tâm tài chính "bán lẻ". Hồng Kông có thể được xem là trung tâm tài chính "bán sỉ", còn Thượng Hải là trung tâm tài chính "bán lẻ". Điều này là vì Thượng Hải có nhiều mối ràng buộc với Trung Quốc, trong khi đó Hồng Kông lại định hướng ra thị trường thế giới. Sự khác biệt này buộc Hồng Kông và Thượng

https://tieulun.hopto.org

Hải phải chung tay để tiến hành toàn bộ quá trình kinh doanh tài chính. Thực tế cho thấy, Thượng Hải có thể có được nguồn vốn đầu tư từ các nước trên thế giới và Hồng Kông cũng có thể có được công nghệ tiên tiến từ các nước, song nếu hai thành phố này kết hợp với nhau về hai mảng này thì rõ ràng cả hai sẽ đạt hiệu quả cao trong khi bỏ ra chi phí thấp. Hơn nữa, nếu Hồng Kông tận dụng hết lợi thế của một hải cảng tự do thương mại, nó cần một thành phố kinh tế lớn kế cận để phối hợp. Và Thượng Hải đáp ứng được yêu cầu đó.

Chủ tịch Hiệp hội Kim cương Thế giới (WDC) Eli Izhakoff và Shoul Eisenberg, Israel là hai gã khổng lồ trong kinh doanh kim cương, dự định thành lập một trung tâm buôn bán kim cương tại châu Á. Có ba thành phố trong danh sách các thành phố được họ tuyển chọn là Bangkok, Tokyo và Thượng Hải. Vấn đề đặt ra là chọn thành phố nào. Đây quả thực là một quyết định khó khăn. Sau thời gian dài đắn đo và sau khi biết về thuyết "ngọn đèn đường", họ đã quyết định chọn Thượng Hải và đặt trụ sở chính tại Phố Đông. Ông Liêu Vương Hán, người Singapore, sở hữu một tòa nhà thương mại của tập đoàn Liêu Thị tại Phố Đông, biển quảng cáo của ông tại Singapore khá thú vị: "Châu Á có một hành lang kinh tế, trung tâm của hành lang là Thượng Hải, khu vực mới nổi của Thượng Hải là Phố Đông và tọa lạc ngay trung tâm của Phố Đông chính là tòa nhà thương mại của Liêu Thị". Từ tình hình châu Á xem xét mối quan hệ của Thượng Hải với các thành phố khác thì Hồng Kông là thành phố quan trọng với nó nhất. Chính vì vậy, nếu bạn quan sát Hành lang Kinh tế châu Á, bạn sẽ hiểu được ý nghĩa sâu rộng của việc phát triển Phố Đông. Nước cờ chiến lược này của Chính phủ Trung Quốc đã thúc đẩy toàn bộ công cuộc cải cách và mở cửa đất nước.

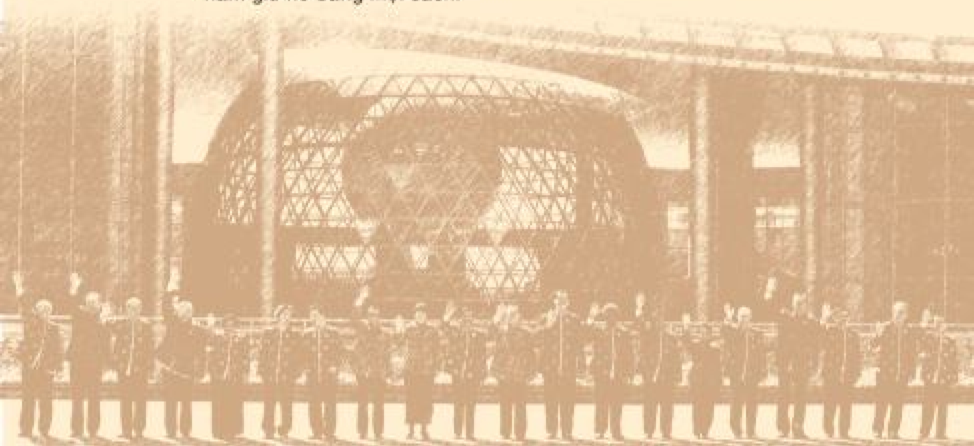
https://tieulun.hopto.org

2

Hội nhập với thế giới
Đối mặt những thách thức trong quá trình toàn cầu hóa kinh tế

Học hỏi cách sử dụng ngôn ngữ quốc tế để đối thoại với cộng đồng thế giới, vượt qua các rào cản văn hóa để giải quyết những vấn đề khó khăn và cuối cùng là cải cách các hoạt động kinh tế vốn có theo những quy luật chung trong thương mại thế giới - đây là cách Trung Quốc hội nhập với thế giới.

Các quốc gia đang phát triển cần luôn tâm niệm một điều không phải là "muốn hay không muốn" trở thành một phần của tiến trình toàn cầu hóa, mà là "làm thế nào" để tham gia vào quá trình toàn cầu hóa, "làm thế nào" để tận dụng các thuận lợi và tránh các bất lợi cũng như thực hiện quá trình phát triển lành mạnh và nhanh chóng. Nhà lãnh đạo Đặng Tiểu Bình đã chỉ rõ, quá trình toàn cầu hóa mang đến cho chúng ta một cơ hội lịch sử hiếm có, chúng ta phải nắm giữ nó bằng mọi cách.

https://tieulun.hopto.org

Thách thức không thể tránh khỏi trong quá trình xây dựng thành phố trong thời đại ngày nay

Quá trình phát triển và mở cửa của Phố Đông liên quan mật thiết tới quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế.

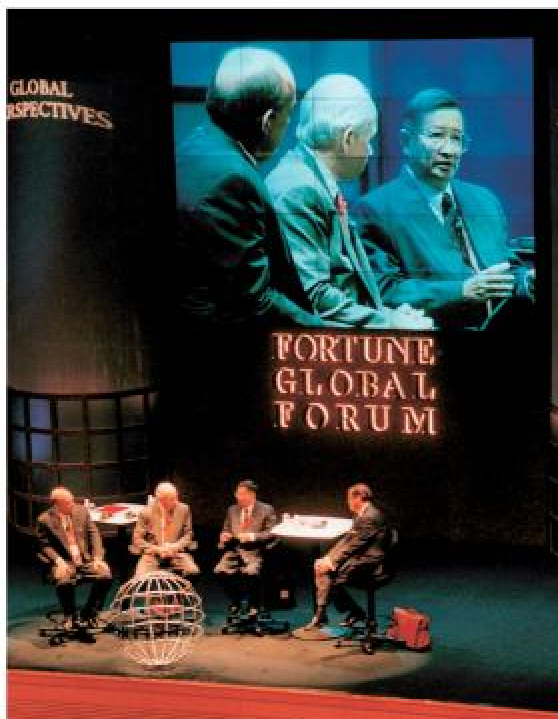
Quá trình toàn cầu hóa này là một xu thế lịch sử có sức hút mạnh mẽ. Dù muốn hay không, các quốc gia phát triển hay đang phát triển, vô tình hay cố ý, đều có liên quan hoặc bị ảnh hưởng bởi quá trình này. Trong những năm gần đây, khi mọi người bàn về điều này, ít hay nhiều họ có thể tự tin thảo luận về các hiệu ứng "con dao hai lưỡi". Ví dụ, vì hệ quả của quá trình toàn cầu hóa, cuộc khủng hoảng nợ dưới chuẩn bắt nguồn từ thị trường địa ốc Mỹ (hay còn gọi là nợ *sub-prime*) bắt đầu từ mùa cuối năm 2007 đã gây ảnh hưởng đến nền kinh tế toàn cầu và mang lại những tổn hại to lớn cho nhiều nước trên thế giới. Vì vậy, để đối mặt, điều chỉnh và gặt hái được thành công từ quá trình toàn cầu hóa, chúng ta cần hiểu rõ và đánh giá đúng những điều lợi và điều hại bằng sự khách quan biện chứng.

Chúng ta có thể kể ra những điều lợi của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế như sau:

Trước tiên, nó mang lại những điều kiện có lợi để tối ưu hóa quá trình phân bổ các nguồn lực trên phạm vi toàn cầu. Là một phần trong nền kinh tế toàn cầu, các nước sẽ nỗ lực hết mình để tận dụng hết những lợi thế của mình trong quá trình học hỏi, trao đổi, tiếp thu kinh tế thế giới để bổ khuyết cho những thiếu hụt, nhờ đó thúc đẩy nền kinh tế các nước phát triển trên cơ sở nền kinh tế toàn cầu cùng phát triển.

Trong tiến trình toàn cầu hóa nền kinh tế, đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và chuyển giao công nghệ có liên quan mật thiết với nhau, góp phần tái điều chỉnh và cải thiện liên tục cơ cấu sản xuất trên thế giới. Cũng trong tiến trình này, các nước đang phát triển có thể đẩy mạnh tái điều chỉnh và tối ưu hóa cơ cấu sản xuất thúc đẩy quá trình thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa bằng cách tận dụng nguồn vốn và công nghệ tiên tiến đồng thời ứng dụng những kỹ năng quản lý tiến bộ của các nước phát triển. Tất nhiên, trong suốt quá trình điều chỉnh cơ cấu sản xuất,

https://tieulun.hopto.org

Năm 1999, Diễn đàn Toàn cầu Fortune diễn ra tại Trung tâm Hội nghị Quốc tế ở Phố Đông. Trong hình là một trong các hội thảo nhóm của Diễn đàn bàn về những ảnh hưởng toàn cầu của quá trình phát triển kinh tế ở Trung Quốc.

các nước phát triển sẽ bằng mọi cách tận dụng hết thị trường và lực lượng lao động rẻ tại các nước đang phát triển và cố hết sức giữ vững vị thế của mình.

Trong quá trình này, sự cân bằng sinh thái, việc bảo vệ các nguồn tài nguyên và môi trường, việc bùng nổ dân số là những vấn đề nảy sinh mà tất cả các nước đều phải đối mặt. Nếu quốc gia nào có thể nhận biết và thực hiện các biện pháp phối hợp để khắc phục những vấn đề này, thì sẽ góp phần thúc đẩy nền kinh tế và xã hội phát triển bền vững. Chẳng hạn, việc thành lập các tổ chức hội nhập kinh tế khu vực như Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC), Tổ chức Hợp tác Thượng Hải (SCO), Hiệp hội Các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) và Liên

https://tieulun.hopto.org

minh Châu Âu (EU), cho thấy giờ đây trong bối cảnh toàn cầu hóa kinh tế, các nước nhận ra một điều rằng các quyền lợi của họ có liên quan chặt chẽ với nhau và các quyền lợi của họ chỉ có thể được đảm bảo thông qua sự hợp tác và phối hợp, thông qua sự hội ý chung, và cuối cùng thông qua cách tiếp cận mang tính khu vực để giải quyết những vấn nạn toàn cầu.

Những điều bất lợi của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế có thể tóm tắt trong ba khía cạnh sau đây, tất cả đều có liên quan đặc biệt đến các nước đang phát triển:

1. Kinh te the giôi phat trien ngay cang mat can bang.

Bởi vì các nước phát triển chiếm những ưu thế rất rõ ràng trong phát triển kinh tế nên trong quá trình toàn cầu hóa này họ thu được lợi ích lớn hơn nhiều so với các nước đang phát triển. Điều này gây ra sự mất cân bằng ngày càng lớn giữa các quốc gia Bắc và Nam bán cầu trong hệ thống kinh tế thế giới. Sự khác biệt trên phản ánh khoảng cách khổng lồ về GDP tính trên đầu người, cũng như trong lĩnh vực ngoại thương, khoa học kỹ thuật giữa các nước. Cựu Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc Koffi Annan đã chỉ rõ trong cuộc họp cấp cao của Hội đồng Kinh tế và Xã hội Liên Hợp Quốc, trong lúc quá trình toàn cầu hóa và công nghệ mới mang đến những lợi ích vô cùng to lớn cho một số nước, thì ngược lại một số nước, với chỉ số GDP vẫn giậm chân tại chỗ,

Tháng 6 năm 2001, Hội nghị thượng đỉnh của Tổ chức Hợp tác Thượng Hải (SCO) diễn ra tại Phố Đông. Các vị lãnh đạo của 6 nước thành viên tham dự Hội nghị.

https://tieulun.hopto.org

Tiến sĩ Henry Kissinger trong chuyến công du Phố Đông. Ông đã nói với tác giả cuốn sách rằng khi Trung Quốc công bố kế hoạch phát triển Phố Đông, một số người cho rằng động thái này không có gì khác ngoài một câu khẩu hiệu, nhưng ông lại nghĩ khác: "Bây giờ rõ ràng là tôi đã nghĩ đúng." (18/6/1997).

thì chẳng thu được lợi ích nào từ quá trình này và vẫn phải chịu cảnh nghèo đói, bệnh tật và thiếu ăn.

2. Kinh te the giôi ngay cang phat trien khong on ñình.

Sự phát triển thất thường này được biểu hiện theo hai hướng sau:

1, Sự tự do hóa tài chính sẽ mang lại nhiều nguy cơ nghiêm trọng cho những nước đang phát triển. Sau khi ứng dụng vào thị trường tài chính thế giới phương pháp giao dịch điện tử hóa 24h, tạo điều kiện thuận lợi cho việc giao dịch thị trường ở quy mô rộng lớn hơn trước, thì đồng thời cũng gia tăng cơ hội đầu cơ tích trữ. 80% trong số 1.000 tỷ đô la Mỹ vốn đầu tư hiện trôi nổi trên thị trường thế giới đang được sử dụng cho việc đầu tư hối đoái ngắn hạn, do đó tiềm ẩn nhiều rủi ro hơn. Đặc biệt, với sự phát triển của các biến thể tài chính, với nhà cung ứng là mạng lưới Internet, vốn đầu tư có thể trôi nổi mọi lúc mọi nơi trên trái đất, và nó được xem là đồng vốn sinh lời. Trong khi tất cả điều này đang diễn ra, thì hầu hết các nước đang phát triển đều không nhận ra nhu cầu tự bảo vệ trước những rủi ro tài chính và tự ổn định trật tự tài chính đất nước mình. Thông thường, các nước đang phát triển mở rộng thị trường tài chính nội địa trong điều kiện hệ thống tài chính chưa hoàn thiện và khả năng giám sát tài chính còn yếu kém, vì vậy khả năng kiểm soát tài chính của các nước này trở nên lỏng lẻo, và khả năng điều chỉnh vĩ mô của Chính phủ cũng trở nên yếu kém. Những tác động tiêu cực của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế trên các nước đang phát triển

https://tieulun.hopto.org

trở nên nổi bật, mang đến những hậu quả nghiêm trọng. Trước năm 1997, Chính phủ Thái Lan, do mở cửa thị trường tài chính trong nước trên diện rộng, đã quá vội vã và không quan tâm đến các biện pháp bảo vệ có thể, nên không thể chống đỡ nổi sức ép nặng nề của quá trình toàn cầu hóa và tự do hóa. Kết quả, một cuộc khủng hoảng tài chính nghiêm trọng đã bùng phát tại Thái Lan. Cuộc khủng hoảng này nhanh chóng lan sang các nước như Malaysia, Indonesia và Hàn Quốc, và cuối cùng bùng nổ cuộc khủng hoảng tài chính khốc liệt tại khu vực châu Á. Chưa dừng lại ở đó, hậu quả của cuộc khủng hoảng này đã dẫn đến cuộc khủng hoảng tương tự ở Nga và Brazil. Một cựu Phó thủ tướng Malaysia đã từng thốt lên rằng: "Chỉ trong khoảnh khắc, George Soros đã hủy hoại các nền kinh tế ở vùng Đông Nam Á trong khi các nước này phải mất 40 năm để phát triển đến trình độ kinh tế như vậy". Cân nhắc mọi nhân tố có thể, Chính phủ Trung Quốc nhận rõ tầm quan trọng của việc ngăn chặn cuộc khủng hoảng tài chính, do đó, khá do dự trong việc chấp thuận sự chuyển đổi tự do đồng nhân dân tệ và chỉ cho phép các ngân hàng nước ngoài giao dịch kinh doanh với số lượng có hạn, và việc này chỉ thử nghiệm tại Phố Đông và Thâm Quyến.

2, Dù muốn hay không, bất kỳ một vấn đề tài chính lớn nào

Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc, Boutros Boutros-Ghali tại Phố Đông (16/9/1994).

https://tieulun.hopto.org

xảy ra tại một hay nhiều nước phát triển, thì nó sẽ tác động đến các hoạt động kinh tế xã hội của các nước khác. Đặc biệt là Mỹ, được xem là "đầu tàu" của nền kinh tế thế giới. Sự dao động của thị trường cổ phiếu và những điều chỉnh về chính sách tiền tệ của Mỹ đều gây ra những ảnh hưởng mạnh mẽ đến thị trường thế giới.

Năm 2001, khi có một vài dấu hiệu tiên báo tình trạng suy thoái của kinh tế Mỹ, các nền kinh tế các nước và khu vực rơi xuống giống như các quân cờ domino. Từ Nhật Bản đến Đài Loan, từ Mexico đến Brazil, nhiều quốc gia và khu vực đã gánh chịu tình trạng suy thoái kinh tế, với sự tăng trưởng GDP âm. Kết quả, sản lượng công nghiệp toàn cầu trong hai quý đầu năm 2001 giảm 6% so với cùng kỳ năm 2000. Nền kinh tế Trung Quốc không bị ảnh hưởng nặng nề chủ yếu nhờ vào xuất khẩu tăng. Tuy nhiên, năm 2003, đêm trước ngày 1 tháng 10, Ngày Quốc khánh Trung Quốc, tại Mỹ xảy ra cuộc đình công của những công nhân khuân vác tại bến tàu ở bờ biển phía tây kéo dài hơn 20 ngày. Tính riêng Thượng Hải, vận chuyển đường biển đã chịu tổn thất hơn 1 tỷ nhân dân tệ. Trong thời gian tôi viết cuốn sách này, những tác động của cuộc khủng hoảng nợ dưới chuẩn tại Mỹ, bắt đầu từ năm 2007, vẫn ảnh hưởng toàn thế giới. Đây là bằng chứng hiển hiện của tác động tiêu cực trong quá trình toàn cầu hóa.

3. Mau thuan giöa cac nöôc ngay cang gay gat.

Mối quan hệ phức tạp giữa các nước trong xã hội ngày nay đã dẫn đến sự mất cân bằng, không ổn định và thiếu sự phối hợp giữa các nước. "Cuộc chiến" về thương mại và tiền tệ dường như không bao giờ kết thúc giữa các nước phát triển cũng như giữa các nước phát triển với các nước kém phát triển, và điều này tác động đến toàn thế giới. Cụ thể, Mỹ từng bước can thiệp, chế tài và đe dọa các nước trong nhiều lĩnh vực. Mỹ làm được điều này vì Mỹ thống trị nền kinh tế toàn thế giới, song lại vấp phải sự phản kháng của nhiều nước khác. Biện pháp giải quyết và đối phó như va chạm, tranh cãi và xung đột là những điều thường xảy ra. Lấy ví dụ tỷ giá hối đoái của đồng nhân dân tệ. Khi những mâu thuẫn thương mại Trung - Mỹ ngày càng tăng, Mỹ nhiều lần gây áp lực lên Trung Quốc nhằm nâng giá trị đồng nhân dân tệ. Khi Liên minh Châu Âu (EU) và Nhật Bản phụ họa theo, trên đấu trường thế giới xuất hiện "bản hợp xướng" với mục đích tái điều chỉnh tỷ giá hối đoái đồng nhân dân tệ. Hiện tượng hiếm thấy này làm cho những người có tầm nhìn xa trông rộng trên toàn thế giới không khỏi lo lắng, vì nó gợi cho họ nhớ

https://tieulun.hopto.org

lại những hậu quả của "Thỏa ước Plaza" (tiếng Anh gọi là "Plaza Accord"*), thủ phạm chính gây ra nền kinh tế bong bóng theo sau việc đồng yên Nhật tăng giá.

Nếu đồng nhân dân tệ rơi vào vòng xoáy đột ngột bất hợp lý của việc nâng giá, rất có thể nó sẽ đi vào vết xe đổ của đồng yên Nhật, thậm chí sẽ dẫn đến nhiều hậu quả nghiêm trọng hơn. Trước tiên, so với Nhật, các công ty Trung Quốc ít có khả năng thẩm thấu việc nâng giá đồng tiền đột ngột. Thứ hai, Chính phủ Trung Quốc đang áp dụng biện pháp nâng giá đồng nhân dân tệ từ từ vì nền kinh tế Trung Quốc không thể đứng vững trước sự thay đổi đột ngột tỷ giá hối đoái đồng nhân dân tệ. Thực tế cho thấy, sự nâng giá dần dần này gia tăng triển vọng việc định giá lại. Điều đáng nói ở đây là, trước khi xảy ra "Thỏa ước Plaza", các thị trường bất động sản và chứng khoán của Nhật Bản tương đối khỏe mạnh, trong khi đó giá bất động sản tại Trung Quốc tăng cao đột ngột do chính sách tiền tệ tự do của nước này trong những năm gần đây. Tại Thượng Hải, giá bất động sản hiện nay tăng gần gấp 4 lần so với năm 1999. Rút bài học kinh nghiệm từ Nhật Bản, Trung Quốc cần hết sức thận trọng với chính sách tiền tệ để không bị vấp phải những tác động ngược lại.

Tại Hội nghị Các bộ trưởng Tài chính ASEM lần thứ 6 ở Thiên Tân vào ngày 26/6/2005, Thủ tướng Ôn Gia Bảo nhận xét ba nguyên tắc chi phối quá trình cải cách tỷ giá hối đoái của đồng nhân dân tệ là giữ thế chủ động, kiểm soát mọi việc và tiến hành cải cách từng bước một. Nguyên tắc đầu tiên cho thấy Trung Quốc sẽ quyết định các biện pháp, nội dung và thời gian để cải cách tỷ giá hối đoái của đồng nhân dân tệ trên cơ sở đáp ứng các nhu cầu phát triển đất nước. Việc cải cách này cân nhắc cẩn trọng những tác động của nó đến sự ổn định của nền kinh tế vĩ mô, đến sự phát triển kinh tế và việc làm cho người lao động, những điều kiện của cơ cấu tài chính và mức độ giám sát tài chính. Không chỉ xem xét đến khả năng chống đỡ và vị thế ngoại thương của các doanh nghiệp mà còn phải xem xét sức ảnh hưởng của nó đến tình hình kinh tế và tài chính khu vực và rộng hơn là thế giới. Nguyên tắc thứ hai ám chỉ rằng những thay đổi trong tỷ giá hối đoái của đồng nhân dân tệ phải được đặt dưới

*Ngày 22/9/1985, Bộ trưởng Ngân khố Hoa Kỳ và Chủ tịch Ngân hàng Dự trữ Liên bang đã ký một thỏa thuận với Anh, Pháp, Tây Đức và Nhật Bản tại khách sạn Plaza, New York đòi hỏi sự can thiệp chung của các nước để giảm giá đồng đô-la Mỹ so với đồng yên Nhật và mác Đức, với mục đích giảm khoản nhập siêu khổng lồ trong ngoại thương Mỹ với Nhật Bản trong suốt giữa thập niên 1980.

https://tieulun.hopto.org

kiểm soát của sự quản lý vĩ mô để cùng với những thay đổi đó, sẽ không có bất kỳ sự xáo trộn nào trong thị trường tài chính và giữ ổn định nền kinh tế. Nguyên tắc thứ ba yêu cầu quá trình cải cách phải được tiến hành từng bước, không được vội vàng, mà cần lưu tâm đến cả những nhu cầu ngắn hạn và những quyền lợi phát triển dài hạn.

Xã hội toàn cầu luôn tồn tại hai lực lượng hoàn toàn chống đối nhau - ủng hộ và phản đối - có liên quan tới quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế dựa trên những khía cạnh tích cực và tiêu cực của chúng. Mỗi khi thế giới diễn ra một hội nghị về những chính sách thúc đẩy quá trình toàn cầu hóa và tự do thương mại, thì những kẻ chống đối đến từ khắp nơi trên thế giới sẽ cùng nhau đưa ra những chứng cứ và lên tiếng vì sự bất mãn của họ. Từ Hội nghị của Tổ chức Thương mại Thế giới WTO tại Seattle đến Cuộc gặp Thượng đỉnh của các nước châu Mỹ tại thành phố Quebec, từ Cuộc gặp Thượng đỉnh của Liên minh Châu Âu tại Gutenberg đến Cuộc họp Thượng đỉnh G8 tại Genoa, những phản đối của công chúng đối với quá trình toàn cầu hóa đã đánh động toàn thế giới, gây ra những cú sốc, sự tuyệt vọng và sự cắn rứt lương tâm. Dường như chúng ta phải hiểu rõ những quy luật khách quan của sự phát triển và biết cách sử dụng chúng. Những ai làm trái những quy luật này tất yếu sẽ gây tổn hại cho chính mình. Nếu vì lo ngại những hiệu ứng tiêu cực phát sinh trong quá trình toàn cầu hóa mà bài xích quá trình này thậm chí đưa Trung Quốc đi lại con đường bế quan tỏa cảng trước đây thì đó là điều không thể chấp nhận được. Điều mà các quốc gia đang phát triển cần cân nhắc thận trọng không phải là "muốn hay không muốn" mà là "làm thế nào" để tham gia quá trình toàn cầu hóa, cụ thể hơn, làm cách nào để tận dụng hết những thuận lợi sẵn có và tránh mọi điều bất lợi có thể để đạt tới quá trình phát triển khỏe mạnh và nhanh chóng. Nhà lãnh đạo Đặng Tiểu Bình đã từng chỉ rõ, đây là một cơ hội lịch sử hiếm có, chúng ta phải nắm giữ nó bằng mọi giá.

https://tieulun.hopto.org

Sự toàn cầu hóa thúc đẩy Phố Đông phát triển

Ngay từ khi bắt đầu phát triển, Phố Đông đã bị quá trình toàn cầu hóa ảnh hưởng. Khu đô thị mới trở thành một trong những tuyến đầu trong quá trình mở cửa của Trung Quốc. Chúng ta cùng bàn về vấn đề này qua bảy đề mục nhỏ sau đây:

1. Sö tö do thöông mai

Sự tự do thương mại là dấu chỉ tiên quyết của sự toàn cầu hóa nền kinh tế. Qua việc gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới WTO hoặc các tổ chức hội nhập khu vực, các nước đã ký các thỏa thuận, hạ thấp các khung thuế, giảm bớt các rào cản không thuế để sự tự do thương mại ngày càng được mở rộng quy mô hoạt động. Đối tượng của quá trình tự do hóa mở rộng từ việc trao đổi hàng hóa truyền thống đến các lĩnh vực tài chính, công nghệ và các dịch vụ khác.

Trong suốt quá trình cải cách và mở cửa kéo dài ba thập niên, Chính phủ Trung Quốc áp dụng từng bước phát triển trong quá trình tự do hóa thương mại và đầu tư. Thực tiễn chứng minh việc này đã làm cho ngành thương mại Trung Quốc cũng như toàn

Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc, Koffi Annan, đến Phố Đông và nhìn thấy cần cẩu khắp nơi tại đây (10/5/1997). Ông nói với tôi là giờ ông đã biết tại sao một số người nói chim hạc chính là con chim biểu tượng cho Thượng Hải. (từ crane trong tiếng Anh có 2 nghĩa: cần cẩu và chim hạc)

https://tieulun.hopto.org

Tập đoàn Lehman Brothers của Mỹ ký một thỏa thuận hợp tác với Phố Đông (4/3/2008).

bộ nền kinh tế nước này gia tăng nhanh chóng, thúc đẩy sự điều chỉnh cơ cấu sản xuất cũng như cơ cấu sản phẩm xuất nhập khẩu, môi trường kinh doanh và đầu tư, những khó khăn về cơ sở hạ tầng như vận chuyển và truyền thông cũng có những cải thiện đáng kể. Tất cả những việc nói trên chứng minh rằng Trung Quốc có thể phát triển nhanh hơn và tốt hơn nữa với điều kiện Trung Quốc chủ động tham gia vào mọi khía cạnh của quá trình toàn cầu hóa.

Trung Quốc gia nhập WTO vào cuối năm 2001. Không lâu sau đó, sản lượng xuất nhập khẩu được đăng ký của Trung Quốc mỗi năm tăng 20 - 30%. Tính đến năm 2007, ngoại thương Trung Quốc đạt tới 1.500 tỷ đô la Mỹ, trở thành quốc gia có nền thương nghiệp lớn thứ ba trên thế giới, vượt qua Nhật Bản và chỉ đứng sau Mỹ và Đức.

Những thành tựu của Phố Đông đạt được với vị trí tuyến đầu trong quá trình cải cách và mở cửa Trung Quốc thật sự nổi bật. Nắm bắt thời cơ Trung Quốc gia nhập WTO, Phố Đông là một trong những thành phố đầu tiên của Trung Quốc được Chính phủ ưu đãi những chính sách áp dụng cho các công ty ngoại thương có vốn đầu tư nước ngoài và tư nhân với các đặc quyền hoạt động ngoại thương, hạ giá xuất khẩu và hạn ngạch. Trong vòng 18 năm phát triển, ngành xuất khẩu của Phố Đông đã thực hiện một "cú nhảy 3 bước" tuyệt đẹp. Sau 11 năm nỗ lực, năm 2001

https://tieulun.hopto.org

kim ngạch xuất khẩu đạt 11,5 tỷ đô-la Mỹ; nhưng sau đó nhảy vọt lên 21,2 tỷ đô-la Mỹ vào năm 2003, tăng gần 10 tỷ đô-la Mỹ chỉ trong vòng 2 năm; chỉ vỏn vẹn một năm sau, năm 2004, kim ngạch xuất khẩu đạt đến 32,4 tỷ đô-la Mỹ, tăng 10 tỷ đô-la. Về nhập khẩu, sản lượng đạt được càng ấn tượng hơn, từ 3,4 tỷ đô la Mỹ năm 1995 lên tới 52,2 tỷ đô la Mỹ năm 2005, tỷ lệ gia tăng trung bình là 31,4%. Năm 2007, tổng sản lượng xuất nhập khẩu của Phố Đông đạt 128,1 tỷ đô la Mỹ, chiếm hơn một nửa tổng sản lượng của Thượng Hải.

2. Qua trinh phat trien va tai cô cau he thong tai chinh the giôi

Quá trình phát triển và tái cơ cấu hệ thống tài chính thế giới gây ảnh hưởng đến mọi khía cạnh trong nền kinh tế thế giới. Với sự can thiệp và tái cơ cấu của các tổ chức tài chính nắm giữ cổ phiếu và trái phiếu, bản chất nền kinh tế, cơ cấu kinh tế, nhịp độ phát triển kinh tế và mức độ hiệu quả của nguồn vốn tài chính cũng bị thay đổi. Dần dần, quá trình này nảy sinh xu hướng bình thường hóa và tiêu chuẩn hóa thị trường, hạn chế dòng chảy của nguồn vốn qua biên giới và đẩy nhanh sự biến động của tỷ giá hối đoái tiền tệ. Hơn nữa, các lĩnh vực tài chính ngày càng chịu ảnh hưởng của các tổ chức siêu cường như Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF), Ngân hàng Thế Giới và Hội nghị của Liên Hợp Quốc về Thương mại và Phát triển (UNCTAD). Chẳng hạn, UNCTAD hiện đang phác thảo khung quy định tự do hóa thương mại. Đối với những tập đoàn đa quốc gia nằm ngoài quyền kiểm soát của nhà nước, nếu muốn mở rộng quy mô hoạt động, thì việc vay vốn thông qua thị trường vốn thế giới trong bối cảnh phát triển và tái cơ cấu hệ thống tài chính thế giới như hiện nay ngày càng trở thành một cách kinh doanh hiệu quả. Nghiên cứu do Ngân hàng Thế giới công bố chỉ ra rằng dòng chảy nguồn vốn nước ngoài đến các quốc gia đang phát triển đã trải qua sự biến đổi nhanh chóng cả về hình thức lẫn phương pháp trong suốt những năm đầu thập niên 1990. Thay vì chủ yếu dựa trên những khoản vay, sự chuyển đổi này chủ yếu được thực hiện qua việc mua bán trái phiếu và cổ phiếu, và thay vì chủ yếu bằng cách gửi ngân hàng, sự chuyển đổi này chủ yếu dựa trên những kênh ngoài ngân hàng.

Tài chính thế giới luôn tập trung vào những khu vực có nền kinh tế phát triển chủ động nhất. Đó là lý do tại sao Thượng Hải, từng là trung tâm tài chính được ưu đãi nhất ở châu Á, đã nhanh

https://tieulun.hopto.org

chống được những tay trùm tư bản tài chính nước ngoài chú ý ngay khi vừa mở cửa ra thế giới. Thêm vào đó, Phố Đông là "kẻ tiên phong" trong chính sách cho phép các ngân hàng thế giới tiến hành kinh doanh thử nghiệm đồng nhân dân tệ trong khuôn khổ những dự án không vốn. Việc này đã lôi kéo nhiều tổ chức tài chính nước ngoài đến Phố Đông. Đến cuối năm 2007, lượng tiền tệ trong hoạt động tài chính nước ngoài đạt 290 tỷ đô-la Mỹ, chiếm hơn một nửa tổng lượng tiền tệ trên toàn quốc

3. Qua trình toan cau hoa thì tröôøng bat ñong san

Thị trường bất động sản là một khía cạnh quan trọng khác của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế. Qua việc tái cơ cấu quá trình toàn cầu hóa tài chính và đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI), thị trường bất động sản đã trải qua một sự thay đổi cơ bản. Cùng với sự bình thường hóa thị trường tài chính (bao gồm những điều khoản của vay thế chấp), sự gia tăng đột ngột và mở rộng các quỹ lương hưu, trên thị trường xuất hiện một cơ chế mới liên quan chặt chẽ tới đầu tư bất động sản. Cơ chế này mở rộng những khoản vay ngắn hạn trong thị trường vốn và giảm bớt những rào cản về nguồn vốn nước ngoài vào thị trường bất động sản. Qua cải tiến kỹ thuật và bình thường hóa chính sách, tạo điều kiện dễ dàng tiếp nhận các dữ liệu thông tin về thị trường bất động sản, chiến lược phát triển bất động sản trên quy mô toàn cầu dần được định hình. Cùng lúc, để hạn chế các rủi ro, các nhà đầu tư bỏ vốn vào những ngành kinh doanh khác nhau tại những khu vực khác nhau bằng hình thức cổ phiếu và trái phiếu.

Lễ ký kết thư xác nhận thực hiện mối quan hệ hợp tác hữu nghị giữa Phố Đông ở Thượng Hải và Quận Kangnam ở Seoul (19/3/2008).

https://tieulun.hopto.org

Các tập đoàn đa quốc gia nổi tiếng thế giới tọa lạc ở những vị trí khác nhau tại Phố Đông.

Thị trường bất động sản là một cơ hội đầu tư hữu hình và hiệu quả để hạn chế các rủi ro. Thị trường bất động sản thường tập trung vào những cao ốc văn phòng, biệt thự sang trọng, khách sạn 4-5 sao, khu an dưỡng ở ngoại ô, nhà ở, căn hộ cho thuê và đất thuê dùng trong công nghiệp. Thông thường, do thấm nhuần quan điểm "thị trường bất động sản toàn cầu", chương trình chiến lược tổng thể được thành lập cho giai đoạn xây dựng phát triển và giai đoạn thị trường hóa của nó.

Từ cuối thập niên 1980 đến đầu thập niên 1990, tại nhiều vùng ở Trung Quốc, cụ thể ở các khu vực duyên hải phía đông và phía nam, do được nhà nước khuyến khích trong quá trình cải cách thị trường bất động sản, lượng lớn vốn đầu tư nước ngoài đổ vào việc xây dựng và phát triển nhà ở, các văn phòng cấp tiến và các cao ốc thương mại. Việc này chiếm chưa tới 20% tổng vốn đầu tư nước ngoài tại Trung Quốc, song nó tạo thành một xu hướng mới trong quá trình toàn cầu hóa thị trường bất động sản. Hình thức đầu tư nước ngoài này gắn liền với sự trưởng thành từng bước của thị trường và các chính sách liên quan. Trong những năm gần đây, giá bất động sản tăng liên tục tại Phố Đông, khiến nơi này trở thành điểm đến lý tưởng cho các nhà đầu tư. Điều này đặc biệt đúng với các cao ốc văn phòng. Chỉ trong năm 2006 và không lâu sau đó, khi Chính phủ bắt đầu áp dụng các biện pháp điều tiết vĩ mô, giá bất động sản bắt đầu giảm nhẹ. Bất chấp sự dao động nói

https://tieulun.hopto.org

trên, do Phố Đông sở hữu những lợi thế đặc biệt, và nhất là Phố Đông được chọn là nơi diễn ra Hội chợ Triển lãm Thế giới 2010 tại Thượng Hải, giá bất động sản tại Phố Đông lại tăng nhẹ.

4. Tan dung cac chöc nang cua cac tap ñoan ña quoc gia.

Với tư cách những tổ chức độc quyền thế giới, các tập đoàn đa quốc gia là những nhà điều phối quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế. Dựa vào ưu thế về nguồn vốn, công nghệ, thương hiệu và năng lực quản lý, các tập đoàn này mở rộng phát triển ra thị trường nước ngoài, để lại ảnh hưởng to lớn và thu về những món lợi khổng lồ. Cùng lúc, các tập đoàn này cũng tạo ra những tác động tích cực và sâu sắc đến sự phát triển của các thành phố lớn tại các quốc gia. Ví dụ, các tập đoàn đa quốc gia tham gia vào quá trình phát triển đất đai và xây dựng thành phố tại các nước đang phát triển; các nước này tận dụng hiệu quả vốn đầu tư của các công ty nước ngoài để mở rộng liên kết giữa các công ty nội địa với các tập đoàn đa quốc gia, và thông qua việc cung cấp các dịch vụ hỗ trợ cho các tập đoàn đa quốc gia, các nước có thể học hỏi để nâng cao năng lực của mình, từ đó cải thiện các ngành sản xuất và tối ưu hóa cơ cấu kinh tế nước mình. Ngày nay, tại các khu công nghiệp lớn ở Phố Đông, chúng ta có thể tìm thấy bóng dáng của các tập đoàn đa quốc gia như General Electric, Intel, Siemens, Michelin và Honeywell. Các công ty nước ngoài và các công ty liên doanh chiếm hơn 30% GDP ở Phố Đông, khoảng 50% thu nhập tài chính và xuất khẩu, và hơn 70% giá trị sản lượng hàng công nghệ cao. Vì vậy, chúng ta có thể nói rằng "nền kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài" hay "nền kinh tế đầu não" chính là "động cơ" để nền kinh tế Phố Đông "cất cánh".

5. Thôi ñai cua cong nghe thong tin

Trong thời đại ngày nay, quy mô và trình độ của công nghệ thông tin đã trở thành một tiêu chí quan trọng để đo sức mạnh tổng hợp phát triển kinh tế xã hội và văn hóa của thành phố. Một thành phố đúng chuẩn hiện đại được đánh giá không chỉ là nơi hội tụ nguyên vật liệu, năng lượng, vốn, nguồn nhân lực và thị trường mà còn là nơi có thế mạnh vượt trội trong việc cung cấp, trao đổi, phổ biến và truyền đạt mọi thông tin đang diễn ra. Một khi xây dựng được mạng lưới công nghệ thông tin, thành phố đó có thể hưởng những lợi ích sau: sẽ thấy được sự chuyển dịch hợp lý của nguồn nhân lực, nguyên vật liệu và năng lượng, sẽ tiêu thụ ít năng lượng hơn, sẽ cải thiện hiệu quả làm việc của các cơ quan Chính

https://tieulun.hopto.org

phủ, nhờ đó nâng cao trình độ quản lý và các dịch vụ, sẽ thúc đẩy các ngành sản xuất có liên quan phát triển và tạo ra nhiều việc làm mới, nhờ đó giảm bớt nạn thất nghiệp, góp phần thúc đẩy nền kinh tế thành phố phát triển và tiến tới một xã hội tiến bộ.

Trung Quốc hiểu rõ tầm quan trọng của công nghệ thông tin trong quá trình hiện đại hóa đất nước. Tại Thượng Hải, Chính quyền thành phố, do nhận rõ vai trò đặc biệt của công nghệ thông tin, đã soạn thảo một chương trình phát triển ngành này trong kế hoạch 10 năm đầu của thế kỷ 21. Theo đó, Thượng Hải đưa ra những mục tiêu sau: Đến năm 2005, các chức năng chính của ngành công nghệ thông tin tại Thượng Hải sẽ đạt tới cấp độ trung bình tương ứng với các thành phố trọng điểm tại các quốc gia phát triển. Đến năm 2007, thành lập khung sườn cơ bản của một "Thượng Hải kỹ thuật số". Đến năm 2010, hiện thực hóa quá trình "thông tin hóa" nền kinh tế và xã hội đất nước. Với tư cách khu vực có chức năng chính trong quá trình hiện đại hóa Thượng Hải, Phố Đông luôn chú trọng đến lĩnh vực công nghệ thông tin và luôn xem nó là mục tiêu phát triển hàng đầu, là chìa khóa để nâng cao tính cạnh tranh và là lĩnh vực trọng tâm cho quá trình phát triển.

Trước năm 2000, Phố Đông đã đạt được bốn sự chuyển đổi lớn trong lĩnh vực công nghệ thông tin: cơ sở hạ tầng thông tin từ nhỏ đến lớn, từ lạc hậu đến hiện đại; ngành sản xuất thông tin từ không thành có và ngày càng hoàn thiện; dự án ứng dụng thông tin ngày càng nhiều và toàn diện; thông tin hóa từ công tác cục bộ trở thành chiến lược cơ bản.

Phó Thủ tướng Canada Jean Chretien tại lễ khánh thành cổng Internet www.Montreal-Shanghai.org (14/2/2001). Ông bày tỏ niềm mong ước rằng quan hệ kinh tế giữa Canada và Trung Quốc sẽ tiếp diễn vì các doanh nghiệp Canada đang hoạt động hiệu quả tại Thượng Hải và các nơi khác ở Trung Quốc.

https://tieulun.hopto.org

Bắt đầu từ năm 2000, Chính quyền Phố Đông đã đưa ra những kế hoạch khá toàn diện trong việc phát triển ngành công nghệ thông tin liên quan đến các bộ ngành, các doanh nghiệp, các dịch vụ xã hội với hy vọng Khu vực mới sẽ trở thành nơi thí điểm ngành công nghệ thông tin cho cả nước. Song song với việc này, Chính quyền cũng lên khung sườn cho Kế hoạch năm năm lần thứ 10 (giai đoạn 2005 - 2010). Kế hoạch này được gọi là "kế hoạch 153", trong đó, "1" chỉ Chính quyền Phố Đông gạt đi các mục tiêu thường niên để nhắm đến một mục tiêu, đó là thành lập mạng lưới công nghệ thông tin cơ bản trong các lĩnh vực hoạt động của thành phố; "5" chính là năm công trình trọng điểm, gồm có: thành lập hệ thống công nghệ thông tin để xử lý các vấn đề trong bộ máy nhà nước, trong phát triển xã hội, trong quản lý thành phố, quản lý các dịch vụ phục vụ cộng đồng và phát triển công nghiệp; "3" chính là ba "điều bảo đảm": đáp ứng các nhu cầu về ngân sách và tổ chức, đảm bảo những cải cách về thể chế và huấn luyện, tuyên truyền.

6. Nen cong nghiep hoi nghi va trien lam nhieu trien vong

Trên phạm vi toàn thế giới, ngành công nghiệp triển lãm không phải là ngành nghề mới. Đầu năm 1851, nước Anh đã tổ chức cuộc triển lãm đầu tiên trên thế giới. Năm 1890, triển lãm hàng mẫu đầu tiên trên thế giới đã diễn ra tại thành phố Leipzig, Đức.

Kể từ đó, ngành công nghiệp triển lãm không ngừng được cải thiện cả về nội dung lẫn hình thức cũng như chức năng trong tiến trình phát triển khoa học và công nghệ. Lấy chức năng làm ví dụ, ngoài việc trưng bày, giới thiệu sản phẩm, phát triển thương mại trong và ngoài nước thì ngành triển lãm đã góp phần phát triển các lĩnh vực khác như vận tải, thực phẩm, khách sạn, quảng cáo, du lịch, tài chính, bảo hiểm và các ngành liên quan khác. Chỉ số hiệu quả của ngành công nghiệp triển lãm so với các ngành khác tại các quốc gia phát triển là 1 : 9, nghĩa là nếu thu nhập từ việc tổ chức một triển lãm là 1 đồng thì thu nhập của các ngành có liên quan khác là 9 đồng. Một số nguồn đáng tin cậy khác cho thấy cứ mỗi 1.000 m^2 không gian triển lãm, sẽ có khoảng 100 công việc mới cho toàn xã hội.

Tại Trung Quốc, ngành công nghiệp hội nghị và triển lãm bắt đầu khá trễ nhưng đạt bước tiến nhanh chóng. Ngành này phát triển nhanh đến nỗi nó nổi tiếng là "đồng tiền bát gạo" của các thành phố hiện đại của Trung Quốc. Sau hai lần Phố Đông tổ

https://tieulun.hopto.org

chức thành công Diễn đàn Toàn cầu Fortune năm 1999 và Diễn đàn Hợp tác Kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương (APEC), ngành công nghiệp này không ngừng phát triển nhanh chóng, kéo theo sự "cất cánh" của hai ngành anh em là du lịch và thương mại. Trong hai quý đầu năm 2002, Phố Đông đã tổ chức 407 hội nghị đủ loại, nhờ đó ngành du lịch đạt hơn 1,5 tỷ nhân dân tệ, tăng 30% so với cùng kỳ năm ngoái và thu hút 7,34 triệu lượt du khách. Các chuyên gia ước tính khi Triển lãm Thế giới năm 2010 diễn ra tại Phố Đông, nơi này sẽ đón hơn 70 triệu lượt du khách, thu nhập từ tiền bán vé, cung cấp lương thực thực phẩm và từ kinh doanh các sản phẩm lưu niệm cho du khách sẽ đạt tới 9 tỷ đô la Mỹ. Liệu những ảnh hưởng phát sinh từ sự kiện quốc tế này sẽ góp phần thúc đẩy sự phát triển của ngành du lịch, bất động sản, quảng cáo, vận tải và thương mại tại Thượng Hải và các thành phố lân cận? Vấn đề này vẫn còn đang bỏ ngỏ.

7. Ngành du lịch cất cánh

Nổi tiếng là "ngành công nghiệp không khói", ngành du lịch mang lại hiệu quả tích cực to lớn cho ngành cung ứng lương thực thực phẩm và kinh doanh khách sạn. Hơn nữa, ngành du lịch tạo điều kiện phát triển kinh tế cho các khu vực và thành

Trung tâm Hội nghị Quốc tế Thượng Hải.

https://tieulun.hopto.org

phố khác có liên quan. Cùng với việc cung cấp hệ thống vận chuyển hiện đại nhiều cải tiến và giao dịch quốc tế được mở rộng, ngành du lịch quốc tế đạt tới bước phát triển bùng nổ chưa từng thấy. Bên cạnh sở hữu các cảnh đẹp và di tích lịch sử, nền văn hóa của Phố Đông cũng là một trong những yếu tố đặc biệt thu hút du khách nước ngoài, không chỉ vì vị thế chiến lược của Phố Đông trong toàn bộ công cuộc phát triển của Trung Quốc mà nhất là vì quá trình mở cửa và hội nhập, tiếp thu và gắn kết sâu sắc giữa những đặc trưng của Trung Quốc với nền văn hóa phương Tây. Cùng lúc, Phố Đông nỗ lực để tạo dựng hình ảnh và danh tiếng bằng cách tham gia vào các hội nghị về du lịch khắp nơi trên thế giới. Giờ đây, Phố Đông trở thành một địa điểm du lịch mới của Thượng Hải, đến với Phố Đông là đến với những địa danh nổi tiếng như Tháp Truyền hình Hòn ngọc phương Đông, Viện bảo tàng Khoa học và Công nghệ Thượng Hải, Viện Hải dương học Thượng Hải, Công viên Thế kỷ, Trung tâm Nghệ thuật Phương Đông và tàu đệm từ nối liền thành phố với sân bay quốc tế ở Phố Đông. Bên cạnh đó, Phố Đông còn tổ chức đa dạng các hoạt động có chủ đề phù hợp với các đặc trưng của thành phố như triển lãm, các chương trình biểu diễn và giải trí. Một số hoạt động thường niên thu hút lượng lớn du khách đến với Phố Đông là Giải đua xe công thức 1 (F1), các hoạt động trong năm văn hóa Trung Quốc - Thế giới, Lễ hội Nhạc Pháo hoa, Roman Holiday, các triển lãm hoa. Suốt năm 2007, Khu đô thị mới thu hút khoảng 20 triệu lượt du khách và thu về hơn 10 tỷ nhân dân tệ từ ngành này.

https://tieulun.hopto.org

Những xúc cảm lẫn lộn của phương Tây đối với "Kỳ tích Phố Đông"

Sau công cuộc cải cách và mở cửa đất nước và nhất là sau khi gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới WTO, Trung Quốc từng bước tham gia vào quá trình toàn cầu hóa. Trước thực trạng Phố Đông phát triển quá mạnh mẽ và nhanh chóng, các nước phương Tây nhìn về những thành tựu của nền kinh tế Trung Quốc với nhiều xúc cảm lẫn lộn.

Rất nhiều người ca ngợi những thành tựu của Phố Đông và thể hiện niềm tin vào triển vọng phát triển hơn nữa trong tương lai của thành phố này. Những người này tin rằng quá trình mở cửa thị trường Trung Quốc sẽ còn tiến xa hơn và quá trình phát triển của Phố Đông sẽ còn mạnh mẽ hơn. Sự phát triển này không chỉ đem về lợi ích cho người dân Trung Quốc mà còn cho chính họ.

- Nguyên Tổng thống Pháp Jacques Chirac đã đề cập đến Phố Đông trong một bài phát biểu của ông là: "Vạn Lý Trường Thành và Đại Vận Hà là hai chương lịch sử vĩ đại của Trung Quốc, và sự phát triển của Phố Đông Thượng Hải sẽ là một chương lịch sử mới của Trung Quốc".

- Nguyên Thủ tướng Anh Tony Blair trong buổi tiếp xúc với Thị trưởng Thượng Hải lúc đó là đồng chí Từ Khuông Địch có nói: "Sự thành công của một thành phố quyết định bởi ba nhân tố: vị trí địa lý ưu đãi, người dân cần cù siêng năng và các nhà lãnh đạo xuất chúng. Thượng Hải sở hữu cả ba yếu tố trên."

- Nguyên Tổng thống Mỹ George W. Bush cũng thể hiện sự phấn khích khi ông nhìn về Thượng Hải và Phố Đông: "Thật khó cho tôi để miêu tả về những thay đổi vô cùng to lớn của Thượng Hải. Điều này chứng tỏ tài năng của nhân dân Trung Quốc, của các nhà lãnh đạo Thượng Hải và nhà cầm quyền Trung Quốc."

Những vị lãnh đạo trên ca ngợi những thành tựu của Trung Quốc vì họ thấy được tiềm năng thị trường và khả năng hợp tác hết sức to lớn mà quá trình phát triển của Trung Quốc sẽ mang lại cho các nước trên thế giới, góp phần tạo nhiều cơ hội phát triển cho các nước, trong đó có họ.

https://tieulun.hopto.org

Tổng thống Pháp Jacques Chirac sau bài phát biểu tại Phố Đông. Ông nói: "Vạn Lý Trường Thành và Kênh đào Đại Vận Hà là hai chương lịch sử vĩ đại của Trung Quốc, và sự phát triển của Phố Đông Thượng Hải sẽ là một chương lịch sử mới của Trung Quốc." (17/5/1997).

Tổng thống Mỹ Bill Clinton tại Sàn giao dịch Chứng khoán Thượng Hải (1/7/1998).

Thủ tướng Anh Tony Blair phát biểu tại Phố Đông (10/1998).

https://tieulun.hopto.org

Tổng thống Nga Boris Yeltsin tại Phố Đông (4/1996). Cầm mô hình Tháp Truyền hình Hòn ngọc phương Đông, ông miêu tả những gì ông nhìn thấy là "kết quả của tài ra quyết định xuất chúng, hoạch định tuyệt vời và thực hiện khôn ngoan."

Thủ tướng Úc John Howard trong Tháp Truyền hình Hòn ngọc phương Đông (3/1997).

Thủ tướng Đức Gerhard Schroeder tham dự lễ khởi công Trung tâm Triển lãm Quốc tế mới Thượng Hải (5/11/1999).

https://tieulun.hopto.org

Bài báo và hình biếm họa đăng trên tờ Boston Sunday Globe của Mỹ ngày 7/1/1996 "phóng đại" vai trò của Trung Quốc.

Ngược lại, có nhiều người phương Tây nhìn về quá trình phát triển của Trung Quốc với thái độ băn khoăn lo lắng và sợ rằng điều này sẽ đe dọa vị trí thống trị thế giới của phương Tây và thách thức quyền bá chủ của họ. Thật sự có một lực lượng thúc đẩy ngầm đằng sau thuyết "sự đe dọa của Trung Quốc" đang hiện hữu khắp nơi trên thế giới. Phố Đông cũng vậy, chúng ta cũng có thể cảm nhận được tác động của quan điểm đố kỵ này.

Tờ Boston Sunday Globe của Mỹ, số ra ngày 7/1/1996, đăng một bài báo tập hợp thông tin từ những phóng viên đi cùng trong chuyến viếng thăm Phố Đông của Tổng thống Bush dưới tiêu đề "Chúng ta có nên lo sợ Trung Quốc không?" Sau khi trích dẫn quan điểm của tôi về quá trình phát triển của Phố Đông, về tương lai của Trung Quốc, về nền kinh tế châu Á và trích dẫn một số ý kiến của những nhà quan sát Mỹ - Trung, tác giả bài viết đi đến những dự báo đầy đe dọa "Sự vươn lên của Trung Quốc như một loại siêu quyền lực mà hầu hết người Mỹ không thể hòa hợp và thân thiện trong thế kỷ mới". Bài báo này đi kèm một bức hình biếm họa như sau: một tay cầm đôi đũa Trung Quốc gắp lấy một vài ngôi sao và đường sọc trên lá cờ Mỹ. Ngay sau đó, Chủ tịch Giang Trạch Dân đã phát biểu tại cuộc họp của các phái đoàn Thượng Hải và tại Đại hội Đảng như sau: "Đây là một vấn đề lớn. Có những người phương Tây không muốn nhìn thấy một Trung Quốc hùng mạnh! Đó là

https://tieulun.hopto.org

lý do tại sao họ muốn truyền bá thuyết "sự đe dọa của Trung Quốc." Ông kết luận: "Chúng ta không được xem nhẹ những tác động xấu của những tư tưởng này trong phương Tây".

Trong những năm gần đây, các phương tiện truyền thông đại chúng lớn của phương Tây không ngừng đưa tin về Trung Quốc dưới cái nhìn toàn diện và sâu sắc. Nhà bình luận thời sự Tào Cảnh Hành gần đây đã phát biểu trên kênh Phượng Hoàng của Hồng Kông rằng "Cơn sốt Trung Quốc" đang tràn ngập truyền thông phương Tây, đó là điều trước đây rất ít gặp. Ngay trong quá trình phát triển như vũ bão của Nhật Bản, nước này cũng không được dư luận quan tâm nhiều như vậy. Theo ông, báo chí phương Tây xem sự trỗi dậy của Trung Quốc là một thành tựu thật sự hơn là một xu hướng tương lai. Nhiều ý kiến phản hồi của người xem cho thấy Trung Quốc thu hút nhiều sự quan tâm của dư luận thế giới bởi vì những điều đang thật sự diễn ra tại đất nước này. Nhờ những thành tựu kinh tế trong suốt ba thập niên qua, Trung Quốc đã thu hút các nhà đầu tư quốc tế, các tập đoàn đa quốc gia và thậm chí là người lao động. Điều này không hoàn toàn do sự ảnh hưởng về mặt chính trị mà phần lớn do có nhiều chủ đề phát sinh từ Trung Quốc liên quan đến quyền lợi của chung của tất cả mọi người. Ví dụ, nếu tỷ giá hối đoái đồng nhân dân tệ dao động, nó sẽ gây ảnh hưởng to lớn đến cục diện chung của thế giới. Tạp chí *Time* của Mỹ đã từng đăng một bài

Trong chuyến công du Phố Đông, Chủ tịch Đảng Cộng sản Nga Gennady Zyuganov phát biểu: "Hiện đại hóa không phải là đặc quyền của phương Tây. Thành công của Phố Đông rất đáng khích lệ." (12/2006)

https://tieulun.hopto.org

Chủ tịch Cuba Fidel Castro tại Khu chế xuất Kim Kiều. Trước khi về nước, ông đã nói: "Tôi tin chắc nền kinh tế các bạn đang xây dựng là một nền kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa." (4/12/1995).

Thủ tướng Singapore, Goh Chok Tong tại Phố Đông (5/1996). Ông miêu tả Phố Đông như một "sự phát triển vô cùng ấn tượng nhờ vào tầm nhìn và tinh thần dũng cảm."

Tổng thống Hàn Quốc Roh Moo-Hyun tại Phố Đông (10/7/2003).

https://tieulun.hopto.org

báo có dùng thuật ngữ "tác động của đồng nhân dân tệ" để ám chỉ đến bất kỳ dao động nhẹ nào của đồng nhân dân tệ cũng có thể ảnh hưởng đến sức khỏe tài chính thế giới. Điều này cho thấy những ảnh hưởng của quá trình phát triển của Trung Quốc càng mạnh mẽ khi nó thu hút được sự quan tâm của các phương tiện truyền thông đại chúng.

Vào ngày 19/5/2005, Tập đoàn Rand của Mỹ trong bản báo cáo nhan đề "Trung Quốc và toàn cầu hóa" do William H. Overholt trình bày vào ngày 19 tháng 5 trước Ủy ban Xét duyệt An Ninh và Kinh tế Mỹ - Trung có nội dung như sau: "Trung Quốc đã tự biến đổi thành một thành viên tận tụy của các tổ chức thế giới và là một quốc gia nhiệt liệt hưởng ứng quá trình toàn cầu hóa. Nền kinh tế mở của Trung Quốc còn mạnh hơn Nhật Bản và quá trình toàn cầu hóa của Trung Quốc đạt đến mức độ chưa từng thấy ở một quốc gia lớn từ sau Thời đại Minh Trị, Nhật Bản. Sự hình thành xã hội pháp trị, nâng cao ý thức cạnh tranh, sử dụng rộng rãi tiếng Anh, áp dụng mô hình giáo dục của nước ngoài cùng với việc thiết lập các điều luật kinh tế phù hợp không chỉ giúp hoàn thiện chế độ ở Trung Quốc mà còn làm thay đổi hiện trạng văn hóa Trung Quốc". Luận chứng cho thấy rằng "tất cả thành tựu của nền kinh tế Trung Quốc liên quan mật thiết với sự tự do hóa và toàn cầu hóa, và mỗi khía cạnh trong quá trình toàn cầu hóa giúp Trung Quốc đạt được nhiều thành tựu hơn". Trong lịch sử thế giới chưa từng có quốc gia nào cải thiện mức sống của người lao động nhanh như Trung Quốc. Không những vậy, Trung Quốc trở thành đòn bẩy hiệu quả thúc đẩy Mỹ và các nước Đông Nam Á tự do thương mại và đầu tư hơn so với Nhật Bản, Ấn Độ và Brazil. Tuy nhiên, quá trình toàn cầu hóa nhanh chóng của Trung Quốc đòi hỏi nhiều điều chỉnh khá căng thẳng.

Luận chứng của Overholt phân tích tầm ảnh hưởng sâu sắc của những thành công trong quá trình toàn cầu hóa của Trung Quốc đã được ứng dụng vào các nước bạn. "Ấn Độ học hỏi từ Trung Quốc những lợi thế của nền kinh tế mở. Các nước châu Á vốn không mấy thiện cảm với đầu tư nước ngoài và các nước châu Mỹ Latinh với truyền thống bảo vệ nền kinh tế trong nước đang mở rộng cửa đầu tư nước ngoài hơn và ít phụ thuộc vào các khoản vay để cạnh tranh với Trung Quốc. Điều này sẽ biến đổi các chiến lược phát triển của thế giới thứ ba và tạo ra những cơ hội toàn cầu rộng lớn hơn cho các công ty Mỹ. Trái với những

https://tieulun.hopto.org

Nhật hoàng Mikado Akihito và Hoàng hậu Michiko Shoda trong chuyến công du Phố Đông (10/1992).

Tổng thống Philippine Fidel Ramos tại Phố Đông (9/1993).

Thủ tướng Angola Fernando dos Santos viếng thăm sân bay Quốc tế Phố Đông. Ông bình luận: "Quá trình xây dựng thành phố Thượng Hải vừa có một tầm nhìn vĩ đại vừa có các biện pháp tiến hành thực tế." (1/11/2006).

https://tieulun.hopto.org

nỗi lo sợ ban đầu, sự trỗi dậy của Trung Quốc đã kích thích ngoại thương và đầu tư nước ngoài của các nước lân cận chứ không phải loại bỏ chúng. Sự phát triển gần đây của Trung Quốc góp phần làm hồi sinh nền kinh tế Nhật Bản và cứu những nước láng giềng khỏi suy thoái, góp phần ngăn chặn cuộc khủng hoảng toàn cầu nghiêm trọng".

Overholt chỉ ra rằng "Thành công của Trung Quốc là một trong những phát triển quan trọng nhất trong lịch sử hiện đại". Quan điểm cho rằng quá trình phát triển hiện thời của Trung Quốc nhằm đạt vị trí thống trị nền kinh tế thế giới hoặc là sự đe dọa đến lối sống của người Mỹ là hoàn toàn sai lệch: "Không giống Liên Xô cũ, những nhà cải cách Trung Quốc không đi theo con đường làm thay đổi lối sống của bất kỳ nước nào. Đối với Mỹ, kết quả tốt nhất sẽ là một Trung Quốc có nền kinh tế thịnh vượng như Nhật Bản, đạt được một số thành tựu nhất định, song cũng mất mát một số khác. Chúng ta nên lấy làm mừng trước những dấu hiệu cho thấy Trung Quốc có bước phát triển nhanh chóng chứ không phải sợ hãi vì điều này".

Phát biểu tại Diễn đàn Toàn cầu Fortune tại Bắc Kinh vào tháng 5 năm 2005, Chủ tịch Hồ Cẩm Đào tuyên bố trước toàn thế giới: Sự phát triển nhanh chóng của Trung Quốc tuyệt nhiên không là sự đe dọa của thế giới. Ông chỉ rõ: "Quá trình phát triển của Trung Quốc đã và đang trở thành và sẽ tiếp tục là cơ hội hợp tác đôi bên cùng có lợi giữa các nước châu Á và thế giới". Điều Phố Đông đạt được trong tiến trình phát triển trong hai thập niên qua đã mang lại sự thịnh vượng cho Trung Quốc và các nước là bằng chứng đầy thuyết phục cho thấy Trung Quốc phát triển trong hòa bình và luôn mong muốn hợp tác đôi bên cùng có lợi với các nước trên thế giới.

https://tieulun.hopto.org

Sụp đổ kế hoạch và hiện thực hóa ước mơ

Cách đây 10 năm, một anh bạn người Đài Loan cho tôi xem cuốn sách của anh tựa đề *Cuộc đọ sức giữa hai thành phố: Đài Bắc và Thượng Hải* (Hoàng Dụ Lân, Nhà xuất bản Thư Tuyển, Đài Bắc). Anh viết: "Năm 1931, Thượng Hải là thành phố lớn thứ năm trên thế giới và là thành phố thịnh vượng nhất ở châu Á. Bỏ lại thời kỳ sa sút ở phía sau, Thượng Hải đang bắt kịp Hồng Kông và Đài Bắc, đang tiến về phía trước với nguồn năng lượng mới và với một tốc độ phi thường. Ngày Thượng Hải nổi lên cũng là ngày Đài Bắc sa sút. Ngược lại, Đài Bắc, thậm chí là cả Đài Loan, đến thời điểm hiện nay vẫn dừng ở những kế hoạch lớn phát triển kinh tế trên giấy". Do đó, anh đặt ra hàng loạt câu hỏi: "Tại sao nhiều công ty nước ngoài rút vốn khỏi Đài Bắc để đầu tư vào Thượng Hải? Tại sao một số công ty nước ngoài tỏ ra nghi ngờ đề xuất về Trung tâm Hoạt động kinh doanh châu Á - Thái Bình Dương của Đài Bắc? Tại sao các ngân hàng, các doanh nghiệp và nhà đầu tư nước ngoài cho rằng Thượng Hải có thể mang đến cho họ sự phát triển thịnh vượng còn Đài Bắc thì không thể? Đã đến lúc đánh hồi chuông cảnh tỉnh cho giới cầm quyền Đài Loan".

Đầu năm 1993, giới cầm quyền Đài Loan đã đưa ra kế hoạch thành lập Trung tâm Hoạt động kinh doanh châu Á - Thái Bình Dương. Trung tâm này có một số điểm tương đồng với chính sách phát triển Phố Đông. Kế hoạch này, được xem là kế hoạch tiên phong, rất được khen ngợi và thu hút sự hỗ trợ của hãng US McKinsey & Company. Kế hoạch này đã tạo ra một cơn sốt khi lần đầu tiên phổ biến ra công luận, nhưng chẳng bao lâu sau nó dần bị mất sức hút.

Một phóng viên người Đài Loan đã hỏi tôi rằng Phố Đông làm thế nào để ứng phó lại kế hoạch phát triển trung tâm của Đài Loan. Tôi trả lời: "Phố Đông đã bắt đầu quá trình phát triển trong khi kế hoạch phát triển trung tâm của Đài Loan vẫn còn là dự án trên giấy, anh nên hỏi ngược lại là Đài Loan làm thế

https://tieulun.hopto.org

nào để ứng phó lại sự phát triển của Phố Đông. Tôi cho rằng kế hoạch này chỉ có thể được thực hiện sau khi được sửa chữa dưới sự đồng lòng của "một Trung Quốc thống nhất" và chính sách "Tam thông" (thông thương mại, thông bưu điện và thông hàng không). Trung tâm chỉ có thể được bắt đầu tại đại lục với vai trò nội địa của Đài Loan và khi có sự tương tác lẫn nhau giữa mối quan tâm chung của hai bên. Không ngờ hơn một thập niên đã qua, kế hoạch phát triển vùng trung tâm vẫn chưa được thực hiện trong khi chúng ta không thể phủ nhận sự thật là Phố Đông đã thực sự phát triển và đạt những thành tựu nhất định.

Sự tương phản giữa kết quả đạt được của hai dự án tương tự nhau này chứng tỏ rằng Trung tâm Hoạt động kinh doanh châu Á - Thái Bình Dương của Đài Loan đã bỏ qua mọi khái niệm về điều kiện hỗ trợ thuận lợi - đó là nền kinh tế đại lục hùng mạnh có thể hỗ trợ đắc lực cho sự phát triển của nó. Tôi nhấn mạnh quan điểm trong câu trả lời với anh phóng viên người Đài Loan rằng, nếu không có sự nhận biết về chính sách "Tam thông" với đại lục, kế hoạch xây dựng khu trung tâm của Đài Loan chỉ là "lâu đài trên cát".

Trong những năm gần đây, môi trường chính trị của Đài Loan rối ren còn kinh tế phát triển chậm chạp trong khi đó xu hướng "tiến về phương Tây" ngày càng thể hiện mạnh mẽ nơi các nhà đầu tư tại đại lục.

Tin tức buổi tối tờ *China Times* của Đài Loan chỉ rõ Đài Loan đã trả một cái giá quá đắt từ khi Chính quyền nơi này áp dụng chính sách "Ngăn chặn tính nóng vội và rèn luyện tính kiềm chế" để hạn chế đầu tư vào đại lục và sau đó chuyển thành cái gọi là chính sách "quản lý hiệu quả". Trong nhiều năm, nền kinh tế Đài Loan bị trì trệ, giá cả đắt đỏ và thất nghiệp tăng cao. Ngược với tình cảnh khó khăn của Đài Loan, Singapore, Hồng Kông của Trung Quốc và Hàn Quốc, ba trong "bốn con rồng châu Á" đều đạt thành công đáng kể về kinh tế bởi cả ba gắn kết chặt chẽ nền kinh tế với Trung Quốc đại lục. Ngay cả Nhật Bản cũng thừa nhận quá trình phát triển kinh tế của Trung Quốc và mở rộng thương mại Trung - Nhật góp phần không nhỏ giúp nước này vượt qua tình trạng kinh tế trì trệ kéo dài một thập niên.

Những thống kê của Bộ Kinh tế Đài Loan cho thấy thương mại hai bờ năm 2007 vượt quá 80 tỷ đô la, xuất siêu thương mại của Đài Loan vượt 50 tỷ đô-la Mỹ và đại lục trở thành nhà nhập khẩu chính các hàng hóa của Đài Loan. Điều này cho thấy đại

https://tieulun.hopto.org

lục có nền kinh tế phát triển tốc độ cao và không ngừng mở rộng quy mô thương mại giữa hai bờ.

Phố Đông hiện có hơn 1.200 công ty Đài Loan với tổng vốn đầu tư gần 10 tỷ đô la Mỹ. Đây là bằng chứng hiển hiện cho thấy nền kinh tế Đài Loan ngày càng phụ thuộc vào đại lục và sự gắn kết chặt chẽ giữa hai nền kinh tế này. Ví dụ, Tập đoàn Tomson đầu tư nửa tỷ trong năm đầu tiên tại Phố Đông. Tổng số vốn đầu tư này chia vào ba mảnh đất tại Khu Thương mại tài chính Lục Gia Chủy và trúng thầu dự án xây dựng sân golf đầu tiên ở Phố Đông. Với hai thương vụ lớn này, Tập đoàn Tomson là nhà đầu tư Đài Loan lớn nhất tại Thượng Hải.

Tôi vô cùng ngưỡng mộ ông Thang Quân Niên, Chủ tịch Hội đồng quản trị Tập đoàn Tomson. Ông tin chắc rằng thế kỷ 21 sẽ là thế kỷ phát triển của Trung Quốc đại lục. Ông chuyển đến Hồng Kông trước khi Hồng Kông được trao trả về cho Trung Quốc để ông có thể đầu tư vào đại lục mà không gặp bất kỳ trở ngại nào. Với tinh thần lạc quan vào tương lai của Phố Đông, ông tuyên bố: "Phố Tây (ám chỉ đến Thượng Hải cũ ở bờ tây sông Hoàng Phố) là bức tranh đã hoàn tất, còn Phố Đông vẫn là một miếng giấy trắng mà trên đó chúng ta có thể vẽ lên bức tranh đẹp nhất". Trong suốt hơn chục năm sau, Tập đoàn Tomson đã đầu tư khoảng 1,6 tỷ đô la Mỹ tại Thượng Hải cho hơn 20 dự án, 80% dự án trong số đó tọa lạc ở Phố Đông bao gồm Sân golf Tomson, Trung tâm Tài chính Quốc tế Tomson, Trung tâm Thương mại Quốc tế Tomson, Khu Công nghiệp Ngoại Cao Kiều Tomson, và Khách sạn Tinh Cương Tomson. Tất cả dự án trên đều đạt thành công nhất định. Từ đó, chúng ta có thể thấy rằng

Sân golf Tomson, sân golf đầu tiên ở Phố Đông (Hãng thông tấn Foto Trung Quốc cung cấp hình ảnh).

https://tieulun.hopto.org

Tập đoàn Tomson đã đóng góp những khoản không nhỏ vào quá trình phát triển của Phố Đông.

Hiện nay, Đài Loan là đối tác kinh doanh lớn thứ tư và là nhà nhập khẩu hàng hóa lớn thứ ba của đại lục, trong khi đó, đại lục là thị trường xuất khẩu hàng đầu, là nhà nhập khẩu lớn thứ tư và nguồn thặng dư thương mại chủ yếu của Đài Loan. Khi thương mại và các mối quan hệ kinh tế khác cùng phát triển nhanh chóng, có một dòng chảy nguồn vốn khổng lồ giữa hai bờ. Hạn chế lớn nhất của việc này là thiếu dịch vụ tài chính bởi vì tình hình chính trị đã gây trở ngại cho sự phát triển toàn diện mối quan hệ thông thường giữa các bên. Trước sự thúc ép của những điều kiện khách quan trong mối quan hệ kinh tế đang phát triển, trong những năm gần đây giới cầm quyền Đài Loan đã dần nới lỏng các quản chế tài chính và mở cửa kinh doanh hàng hóa gián tiếp với đại lục. Đến năm 2007, 7 ngân hàng Đài Loan, 17 công ty chứng khoán Đài Loan, 7 công ty bảo hiểm và 1 công ty môi giới bảo hiểm đã thành lập văn phòng đại diện tại đại lục. Vì vậy, chúng ta có thể kết luận rằng sự phát triển của các doanh nghiệp tài chính Đài Loan tại đại lục là một bằng chứng rõ nét cho thấy sự kết hợp thành công vào quá trình phát triển của Phố Đông cũng như thừa nhận sự tồn tại khách quan của "Một Trung Quốc thống nhất". Những điều đã và đang xảy ra là một xu hướng lịch sử tất yếu phù hợp với nguyện vọng của mọi tầng lớp nhân dân.

https://tieulun.hopto.org

3 Quy hoạch Phố Đông
Thu hút trí tuệ của nhân loại

Quá trình xây dựng một thành phố mới đòi hỏi sự tập trung trí tuệ trên mọi phương tiện và một kế hoạch dài hạn. Việc này cũng giống như may một cái áo đầm lộng lẫy từ một mảnh vải chất lượng tốt. Để may được cái áo đầm như thế, người thợ phải thiết kế thật cẩn thận trước khi cắt vải. Bất kỳ sự vội vã nào cũng dễ dẫn đến sai lầm. Nếu bị lỗi, dù bạn có gắn lên nó những chiếc khuy bằng vàng thì cũng không cứu vãn được giá trị đã mất, mà ngược lại chỉ làm trò cười cho người khác. Đây là điều mà chúng tôi luôn ghi nhớ khi tiến hành phát triển Phố Đông. Chúng tôi đã suy tính vô cùng cẩn trọng để đề ra kế hoạch phát triển Phố Đông.

Việc xây dựng cơ sở hạ tầng cũng giống như xây dựng một sân bóng đá. Sau khi xây dựng xong sân bóng đá, chúng ta cần có các đội bóng nổi tiếng trong nước và thế giới đến tranh tài trước sự cổ vũ của hàng ngàn cổ động viên. Vì vậy, nguyên lý hay bí quyết của chúng tôi trong việc phát triển Phố Đông chính là xây dựng cơ sở hạ tầng phải đáp ứng được chức năng phát triển của nó. Hay nói cách khác, trong quá trình lên kế hoạch dự án, chúng tôi đã luôn ghi nhớ một điều là dự án sau khi hoàn thành phải đáp ứng tốt các chức năng của nó. Việc hoạch định các chức năng và cơ sở hạ tầng dưới tài chỉ đạo khôn ngoan của con người phù hợp tiêu chuẩn và tầm nhìn quốc tế là một bí quyết quan trọng ẩn dưới quá trình phát triển thành công của Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Một cuộc thi Olympics về thiết kế kiến trúc

Quá trình phát triển các đô thị trên thế giới cho thấy phần lớn các thành phố nổi tiếng đều được xây dựng phù hợp với môi trường địa lý tại nơi đó. Một số phải có kế hoạch phác thảo: trước tiên xây dựng một thành phố trung tâm, sau đó mở rộng ra vùng ngoại ô, và dần tạo thành một chuỗi thành phố vệ tinh xung quanh. Thành phố Los Angeles của Mỹ và Frankfurt của Đức là ví dụ tiêu biểu cho loại hình phát triển này. Số khác phải được xây dựng theo đúng kế hoạch đã đề ra giống như Washington, D.C của Mỹ, Canberra của Úc và Brazilia của Brazil. Trong trường hợp của Thượng Hải, vùng phía tây (Phố Tây) đã được xây dựng xong. Do thiếu kế hoạch ngay từ đầu, Phố Tây phải gánh trọng trách hết sức nặng nề trong việc tái xây dựng thành phố cũ. Ngược lại, sự phát triển của Phố Đông, đứng trước áp lực là phải đáp ứng các đòi hỏi của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế và phải lãnh nhiệm vụ bổ sung những khiếm khuyết của thành phố cũ. Chúng tôi không hề có một hình mẫu nào để học hỏi để thực hiện nhiệm vụ nặng nề này. Vì vậy, chúng tôi đều nhất trí là sẽ bắt đầu từ việc hoạch định, và thực tế đã chứng minh hướng đi của chúng tôi là đúng đắn.

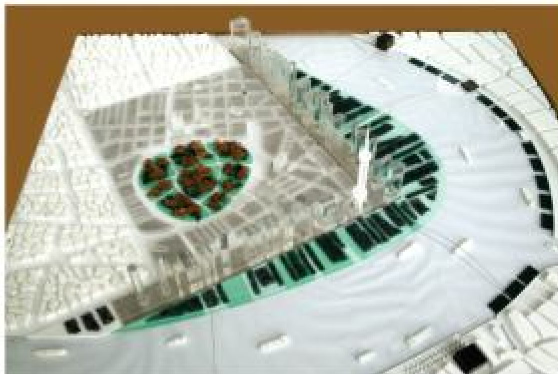
Tháng 12 năm 1990, Chu Dung Cơ, Thị trưởng Thượng Hải lúc đó, đã triệu tập một hội nghị để đánh giá kế hoạch tổng thể phát

Bức tranh chữ ghi: "Hãy quý đất như quý vàng." Đây là món quà của một nhà thư pháp nổi tiếng Trung Quốc Hồ Vấn Toại, tặng tác giả.

Một số mô hình thiết kế Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy do các văn phòng thiết kế trứ danh thế giới đề ra. Mô hình của nước Anh gợi nhớ đến Đấu trường La Mã của thành Rome cổ xưa.

Mô hình của nước Pháp tượng trưng cho vị thế tiên phong của Phố Đông.

triển Khu đô thị mới Phố Đông. Theo kế hoạch đã đề ra, trước tiên là phát triển Khu Thương mại tài chính Lục Gia Chủy, với mục tiêu xây dựng thành một biểu tượng mới của Thượng Hải, đảm đương trách nhiệm hội nhập Trung Quốc với các nước và hướng đến tương lai. Đây là khu thương mại và tài chính cấp quốc gia được Chính phủ Trung Quốc phê chuẩn xây dựng. Lục Gia Chủy tọa lạc tại nhánh rẽ của sông Hoàng Phố. Diện tích của Lục Gia Chủy chỉ 1,7 km^2, nhưng giống như Phố Wall của New York và The City ở London, nơi này là một kho báu với tiềm năng phát triển dồi dào. Chu Dung Cơ đã quyết định dùng trí khôn ngoan của con người để vạch ra kế hoạch phát triển Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Mô hình của nước Nhật trông giống mã vạch trên hàng hóa, tượng trưng cho Thời đại Công nghệ thông tin đang đến.

Mô hình của nước Ý hàm chứa các yếu tố âm dương Bát Quái của Trung Quốc.

Tháng 4 năm 1991, Chu Dung Cơ tới Pháp với tư cách thị trưởng Thượng Hải. Trong chuyến công du này, ông đã giới thiệu với nước chủ nhà về kế hoạch phát triển Thượng Hải, trong đó có Phố Đông. Các chuyên gia Pháp rất chú trọng đến tình hình của khu phát triển mới được mệnh danh là khu thương mại tài chính duy nhất ở Trung Quốc, Lục Gia Chủy. Căn cứ vào chiến lược phát triển khu trung tâm thành phố Thượng Hải, các kiến trúc sư lấy nơi sắp xây dựng Tháp Truyền hình Hòn ngọc phương Đông cao 418m làm tâm vẽ một vòng tròn quy hoạch khu vực nội thành thì khu vực trung tâm chỉ rộng 1,7km^2 lấy bờ sông làm đường biên chính là nơi xây dựng khu trung tâm thương mại CBD một vị trí chẳng khác mấy so với quận mới La Defense của thành phố Paris.

https://tieulun.hopto.org

Các chuyên gia Pháp rất hào hứng với ý tưởng này. Họ nhận ra rằng các đô thị lớn trên thế giới sau hàng trăm năm xây dựng và phát triển, không gian phát triển thành phố gần như đã bão hòa, chỉ có thể tiến hành xây dựng các kiến trúc đơn lẻ hoặc cải tạo cục bộ chứ không thể tái điều chỉnh tổng thể trên quy mô lớn phù hợp với kế hoạch thành phố hiện đại. Nhưng nếu với Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy của Phố Đông thì khác. Họ có thể sử dụng những nguyên tắc lên kế hoạch hiện đại nhất, những công nghệ kiến trúc tiên tiến nhất và những vật liệu xây dựng mới nhất để xây dựng một thành phố mới hiện đại. Với ý nghĩa này, Lục Gia Chủy không chỉ thuộc về Phố Đông, thuộc về Thượng Hải, thuộc về Trung Quốc mà còn thuộc về cả thế giới.

Liền sau đó, Pháp ký một thỏa thuận với Trung Quốc, cam kết cho vay 2 triệu franc cho dự án phát triển Lục Gia Chủy. Tập đoàn Phát triển Lục Gia Chủy thuộc sở hữu nhà nước cũng đã tích lũy được một khoản tiền tương đương 2 triệu franc Pháp bằng nhân dân tệ. Vì vậy, tập đoàn này quyết định mời các chuyên gia trên thế giới tham gia vào quá trình quy hoạch dự án.

Nhờ phương pháp này, Phố Đông không cần sử dụng đến hình thức đấu thầu để thu hút các kiến trúc sư. Thay vào đó, lần đầu tiên trên thế giới, dự án này thu hút sự tranh tài của những kiến trúc sư hàng đầu thế giới. Trong hai hội thảo được tổ chức với sự tham gia của hơn 30 chuyên gia đến từ hơn 10 nước, đặc biệt các kiến trúc sư từ Anh, Pháp, Nhật, Ý và Trung Quốc, không những tham dự hội thảo mà còn mang đến những mô hình thiết kế của

Các chuyên gia Trung Quốc đã nỗ lực hết mình trong việc kết hợp các ưu điểm của tất cả mô hình trên để định hình một mô hình hoàn chỉnh cuối cùng.

https://tieulun.hopto.org

họ. Sau hơn 20 buổi hội thảo kéo dài trong 2 năm, một kế hoạch phát triển đạt chất lượng và tiêu chuẩn cao cho Khu trung tâm Lục Gia Chủy đã hoàn thành, đặt nền tảng cho quá trình biến Thượng Hải thành một trung tâm tài chính quốc tế.

Kế hoạch này được cả thế giới công nhận như một hình mẫu tiêu chuẩn của thế kỷ 21. Kế hoạch thể hiện nhiều ý tưởng mới và từ bỏ cách thức xưa cũ là đặt áp lực lên các tòa nhà riêng lẻ mà bỏ qua bức tranh tổng thể. Nó phản ánh được mối quan hệ hữu cơ giữa Phố Đông và Phố Tây, giữa Trung Quốc và các quốc gia khác trên thế giới, giữa quá khứ và tương lai. Sau đó, Công ty Thiết kế Arte Charpentier của Pháp đã hợp tác cùng các kiến trúc sư Trung Quốc để đề ra một kế hoạch nhất thể hóa khu vực rộng lớn từ trung tâm Lục Gia Chủy qua Đại lộ Thế Kỷ, Quảng trường Thế Kỷ, tiến thẳng đến Công viên Thế Kỷ.

Trong chuyến viếng thăm Thượng Hải của Đặng Tiểu Bình vào tết năm 1994, ông được nghe mô tả ngắn gọn về kế hoạch và được xem mô hình. Ông tỏ ra rất hài lòng. Mô hình này hiện đang được cất giữ tại Viện bảo tàng Lịch sử Trung Quốc (nay là một bộ phận của Viện bảo tàng Quốc gia) tại thủ đô Bắc Kinh.

Khi mô hình dài 4m về Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy được trưng bày tại Paris nhân Tuần lễ Văn hóa Trung Quốc vào tháng 8 năm 1999, thì Đại lộ Thế Kỷ, lúc đó có biệt hiệu là "Điện

Trước khi được phát triển, Phố Đông thiếu trầm trọng các khu phố đúng nghĩa và các tiện ích hiện đại. Tại Thượng Hải có câu châm ngôn lâu đời là: "Một cái giường ở Phố Tây còn đáng giá hơn cả một căn hộ ở Phố Đông.". Cảnh tượng như trong hình rất phổ biến tại Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Khu đất xanh nằm giữa các cao ốc tại Lục Gia Chủy.

Elysee của phương Đông," đã thu hút sự chú ý của nhiều người.

Kế hoạch phát triển Lục Gia Chủy và những thành công bước đầu của nó đã mở ra một không gian mới cho vấn đề quy hoạch thành phố gồm 3 khía cạnh sau:

Thứ nhất, nhà nước không có bất kỳ cản trở nào về vấn đề thu hút vốn. Còn đối với việc thu hút trí tuệ và kinh nghiệm thì lại càng khuyến khích nhiều hơn thế nữa. Trong quy hoạch thành phố, điều chúng tôi cần không chỉ là những ý tưởng truyền thống của Trung Quốc thể hiện trên bản vẽ mà còn là những ý tưởng mới từ thế giới bên ngoài để chúng tôi có thể đạt tới những bước tiến xa hơn. Chúng tôi vay mượn những điều tốt đẹp và phù hợp với điều kiện đất nước từ thế giới bên ngoài để áp dụng và hoàn thiện kế hoạch phát triển Phố Đông tuyệt vời. Tục ngữ Trung Quốc có câu: "Những hòn đá trên những ngọn đồi khác có thể góp phần làm viên ngọc bích sáng bóng hơn". Hay nói cách khác, chúng tôi có thể học hỏi kinh nghiệm từ các nước để mang lại lợi ích cho đất nước mình.

https://tieulun.hopto.org

Cảnh đêm tại Phố Đông nhìn từ sông Hoàng Phố.

Thứ hai, khu vực thành phố mới có thể hòa hợp với thành phố cũ. Phố Đông là khu vực được phát triển mới hoàn toàn, Phố Tây là dấu ấn lịch sử vĩ đại của Thượng Hải cũ. Bến Thượng Hải ở bờ tây sông Hoàng Phố, đã từng là biểu tượng cho sự thống trị Thượng Hải cũ của các cường quốc phương Tây trong suốt nửa đầu thế kỷ 20. Xưa kia, đã có hàng chục ngân hàng nước ngoài với những tòa cao ốc chọc trời nơi đây, vì vậy thời kỳ này được xem là thời kỳ bùng nổ kiến trúc toàn cầu. Tuy nhiên, vì thiếu một kế hoạch đồng nhất, nên bố cục thành phố khá lộn xộn. Trường hợp của Lục Gia Chủy tại Phố Đông ngày nay thì không như thế, nó là Bến Thượng Hải Đông, là biểu tượng của Thượng Hải mới và là dấu ấn của thế kỷ 21. Lục Gia Chủy của Phố Đông và Bến Thượng Hải ở Phố Tây đã kết hợp thành CBD mới của Thượng Hải, thể hiện được tinh thần "Đông Tây kết hợp, cùng nhau phát triển" của kế hoạch này. Chúng ta có thể cảm nhận sức hấp dẫn của Thượng Hải cũ trong khi vẫn có thể thưởng thức vẻ thanh lịch của Thượng Hải mới. Lấy ví dụ tòa nhà chọc trời đầu tiên tại Phố Đông là Tháp Kim Mậu cao 420,5 m có tổng diện tích sàn là 290.000 m^2. Với diện tích này, Tháp Kim Mậu vượt qua diện tích của tất cả tòa nhà cũ cộng lại tại Bến Thượng Hải.

https://tieulun.hopto.org

Thứ ba, nơi đây sẵn sàng dành ra một số vị thế đẹp nhất để làm mảng xanh. Ý tưởng này trước đây chưa hề có. Khu vực xanh chiếm diện tích tới 100.000m^2. Nếu Chính phủ cho một vài nhà đầu tư địa ốc thuê khu đất này thì có thể thu về 2 tỷ nhân dân tệ. Ngược lại, Chính phủ đã bỏ ra 700 triệu nhân dân tệ quy hoạch nhà ở và các cửa hàng để xây dựng thành một khu vực cây xanh rộng lớn. Vào thời điểm bấy giờ, nhiều người không thể hiểu được ý nghĩa động thái này của Chính phủ, nhưng khi dự án tổng thể, với cây xanh bao quanh các cao ốc mới, đã hoàn tất, tất cả đều nhận ra giá trị của việc làm này. Ngay giữa trung tâm, một khu vườn mới đã hình thành từ một vùng đất 3.500 hộ dân đã từng sinh sống trong điều kiện nhà ở còn nghèo nàn, nay trở thành một dự án nhà ở mới, nhờ đó đời sống người dân được cải thiện. Xa hơn nữa, Chính phủ còn có ý định xây dựng một bãi đỗ xe ngầm khổng lồ. Lúc này, giá đất và nhà ở quanh công viên tiếp tục gia tăng. Tất cả cho thấy một điều là một thành phố hiện đại cần sự phát triển hài hòa giữa con người và thiên nhiên.

Ngay từ lúc khởi đầu, chúng tôi đã hiểu rõ là để xây dựng Phố Đông, không những phải dựa vào tài trí của dân tộc mà còn tận dụng trí tuệ của nhân loại. Vì vậy, Chính quyền Phố Đông đang rộng vòng tay hoan nghênh tất cả kiến trúc sư nổi tiếng trên thế giới đến đây thiết kế cũng như phô diễn tài năng của mình.

Tháp Truyền hình Hòn ngọc phương Đông ở Lục Gia Chủy là tác phẩm của các kiến trúc sư Thượng Hải. Với chiều cao 468m, đây là ngọn tháp cao thứ ba trên thế giới. Tòa tháp này hiện là biểu tượng của Thượng Hải, giống như Tháp Eiffel ở Paris. Kế đó là Tháp Kim Mậu, được xem là ngọn tháp số 1 của Trung Quốc. Tòa tháp này do các kiến trúc sư của Tập đoàn SOM (Skidmore, Owings & Merrill LLP) thiết kế lấy cảm hứng từ các chùa tháp Trung Quốc. Dấu ấn của nhà thiết kế người Pháp Paul Andreu là Sân bay Quốc tế Phố Đông với hình dáng con chim khổng lồ đang dang rộng cánh bay lên bầu trời và mặt tiền ngoài toàn bằng kính của Trung tâm Nghệ thuật Phương Đông có hình dáng như bông hoa diên vĩ đang nở rộ. Các văn phòng chính phủ của Khu đô thị mới Phố Đông là tác phẩm của Công ty Fujita, một tổ chức hàng đầu của Nhật trong lĩnh vực thiết kế xây dựng. Trung tâm Hội nghị Quốc tế là công trình của Văn phòng Thiết kế hãng Murphy Jahn Design của Đức, Công viên Thế Kỷ với diện tích 1,4 km^2 mang hơi thở của khu vườn hoàng gia Vương quốc Anh. Chúng tôi thường nói với nhau rằng tất cả công trình trên tựa như một

https://tieulun.hopto.org

trăm bông hoa đang nở, đua nhau khoe sắc. Không ngạc nhiên khi nguyên Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc Boutros Boutros-Ghali, đã thốt lên sau khi viếng thăm Phố Đông: "Các bạn đang tổ chức một cuộc thi Olympics về thiết kế kiến trúc. Đây là niềm tự hào của Phố Đông nói riêng, và của Liên Hợp Quốc nói chung. Tôi cầu chúc các bạn thành công".

https://tieulun.hopto.org

Hướng đến những chuẩn mực quốc tế

Nếu xem thành phố như một thực thể sống, thì các chức năng kinh tế và sức sống chính là linh hồn, là trí khôn và là sức mạnh của nó, còn cơ sở hạ tầng là bộ xương và là hệ thống tuần hoàn của nó. Cơ sở hạ tầng mang đến những điều kiện cơ bản cho quá trình sản xuất của thành phố và sinh kế của người dân, hơn nữa, nó cũng tạo ra môi trường cần thiết cho các nhà đầu tư. Nói rộng ra, nó ảnh hưởng đến chất lượng của nền kinh tế vĩ mô cũng như tiêu chuẩn sống của người dân. Phố Đông luôn nhận thức rõ một điều là: chỉ khi Phố Đông lấy Thượng Hải làm nền tảng và áp dụng các công nghệ theo tiêu chuẩn quốc tế, Phố Đông mới có thể phát triển cơ sở hạ tầng và các chức năng ở điểm xuất phát cao, mới có thể gánh vác sứ mệnh của một thành phố mới, mới có thể trở thành một thành phố lớn theo chuẩn quốc tế.

Quá trình phát triển của Phố Đông bắt đầu từ cơ sở hạ tầng. Trong vòng 18 năm, việc xây dựng phát triển cơ sở hạ tầng của

Một trong gần 4.000 công trường xây dựng trong giai đoạn phát triển đỉnh cao của Phố Đông, tiêu thụ 100.000 tấn vật liệu xây dựng mỗi ngày.

https://tieulun.hopto.org

Sân bay Quốc tế Phố Đông, đường băng thứ ba trong số 5 đường băng tại đây đang được xây dựng.

Phố Đông đã tiêu tốn 160 tỷ nhân dân tệ (khoảng 20 tỷ đô la Mỹ theo tỷ giá lúc đó). Từ năm 1990 - 1995, Phố Đông chi 25 tỷ nhân dân tệ cho 10 dự án lớn, gồm 2 cây cầu bắc qua sông Hoàng Phố, đường phố, điện, nước, khí đốt và thông tin liên lạc, cải thiện đáng kể môi trường đầu tư và diện mạo của thành phố.

Từ năm 1996 - 2000, Phố Đông chi hơn 100 tỷ nhân dân tệ để xây dựng với tốc độ chóng mặt một loạt dự án lớn mới gồm Sân bay Quốc tế Phố Đông, cảng nước sâu, cảng thông tin, tàu điện ngầm và đường cao tốc. Gần như tất cả dự án này đều áp dụng công nghệ tiên tiến của thế giới. Cụ thể, Sân bay Quốc tế Phố Đông được xây dựng thành một sân bay huyết mạch của khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Sân bay có 5 đường băng với công suất 1 trăm triệu lượt hành khách và 5 triệu tấn hàng hóa được vận chuyển mỗi năm. Trong lúc đó, Cảng Ngoại Cao Kiều có công suất bốc dỡ hơn 1,56 tỷ container năm 2007, chiếm hơn 60% tổng công suất của Thượng Hải. Công suất khổng lồ này đẩy Phố Đông lên vị trí thứ hai trên thế giới ở lĩnh vực này. Việc hoàn thành các dự án nói trên không chỉ nâng cao các chức năng định hướng nước ngoài của Phố Đông mà còn tạo điều kiện để phát triển Thượng Hải thành một thành phố lớn quốc tế xuyên thế kỷ.

Từ năm 2000 đến nay, tổng tài sản đầu tư cố định của Phố Đông không ngừng gia tăng và mở rộng sang nhiều lĩnh vực trong quá trình xây dựng thành phố. Hiện nay, đã có 5 cây cầu bắc ngang sông Hoàng Phố, 5 đường hầm dưới nước. Thêm vào

https://tieulun.hopto.org

đó, 4 đường ray xe lửa và 1 đường tàu đệm từ đã được hoàn thành. Hiện vẫn còn 2 cây cầu, 5 đường hầm và 3 đường ray xe lửa đang trong quá trình xây dựng. Những công trình không chỉ nối liền hai bờ Đông - Tây mà còn nối liền Phố Đông với thế giới bằng cả 3 đường hàng không, đường bộ và đường thủy. Diện tích khu đô thị của Phố Đông tăng từ 44 km^2 năm 1993 lên hiện nay là hơn 250 km^2 và còn có thể phát triển thêm nữa. Năm 1995, tổng cộng 100.000 tấn vật liệu xây dựng được sử dụng cho 4.000 công trường xây dựng trong mỗi 24 giờ tại Phố Đông, con số này cho thấy quy mô xây dựng khổng lồ tại Khu đô thị mới.

Đến nay, Khu đô thị mới Phố Đông đã xây dựng xong 4 khu phát triển trọng điểm cấp quốc gia: Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy, Khu Công nghệ cao Trương Giang, Khu Chế xuất Kim Kiều và Khu Tự do Thương mại Ngoại Cao Kiều.

Cùng với xu hướng phát triển của quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế, mỗi khu trong bốn khu vực phát triển này đều có những đặc trưng riêng lần lượt đó là: tài chính và thương mại, công nghệ cao, chế xuất hiện đại và hải cảng tự do. Qua hợp tác và trao đổi kinh tế với các nước, bốn khu phát triển này là thế mạnh để Trung Quốc đối thoại với nền kinh tế thế giới.

Bên cạnh những khu phát triển nói trên, Phố Đông hiện có thêm khu thứ 5 là Khu Phát triển Nông nghiệp Hiện đại Tôn Kiều.

Bản đồ phác thảo Khu đô thị mới Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

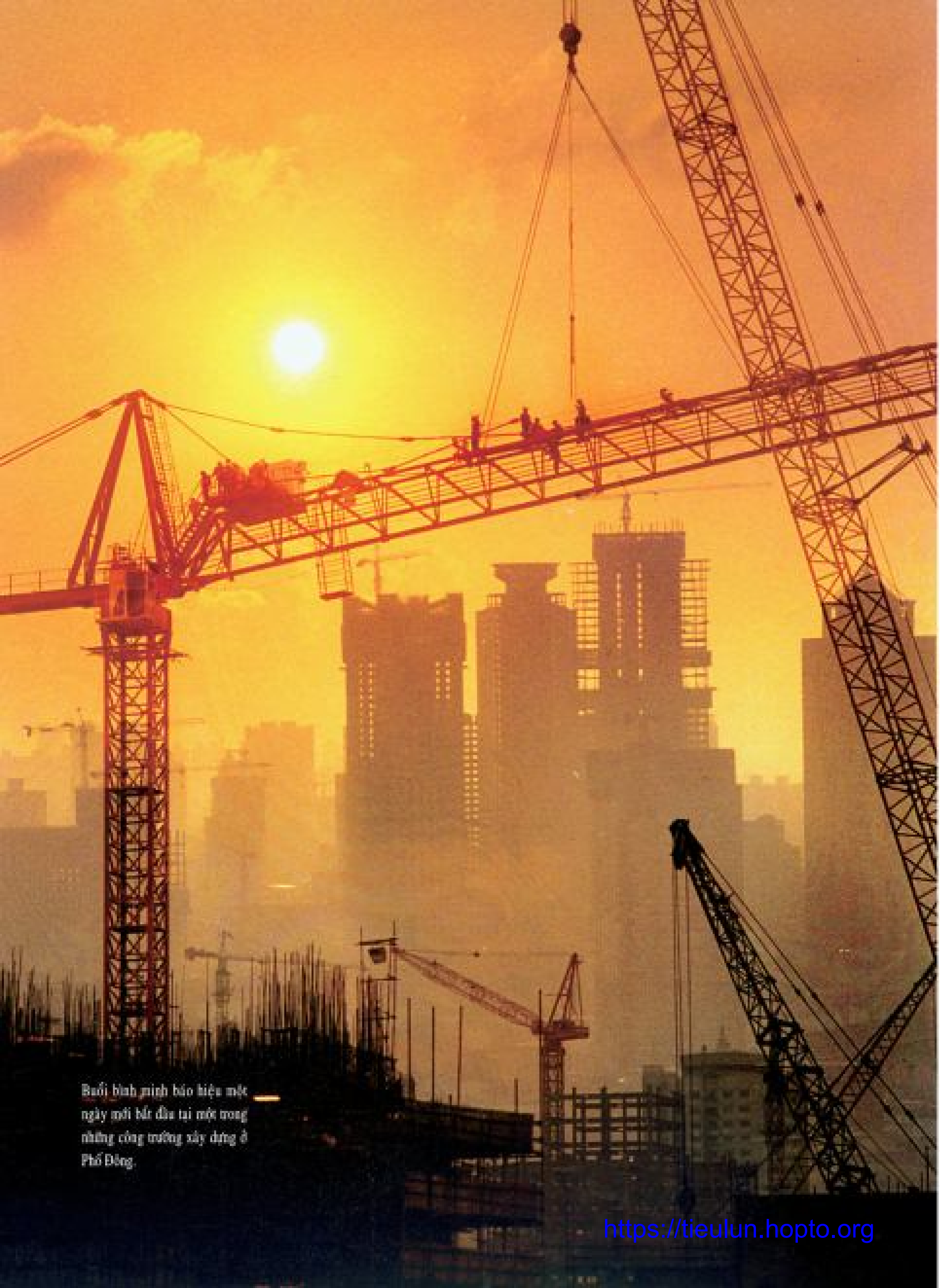

Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy năm 2006 (trên) và năm 1994 (dưới).

1. Khu Thöông mai va Tai chính Lưc Gia Chuy

Đây là khu vực duy nhất tại Trung Quốc được đặt tên như vậy, là khu trung tâm tài chính có dòng chảy kinh tế lớn nhất và các dịch vụ hoàn thiện nhất đất nước. Nhiều cao ốc tại khu vực này hiện là địa bàn hoạt động của những tổ chức thương mại và tài chính nước ngoài. Một số du khách đã từng nhận xét: khi đi dạo trên những con đường nơi đây, họ có cảm giác như đang đi trên Phố Wall ở New York. Tính đến cuối năm 2007, tại đây có hơn 490 công ty bảo hiểm tài chính trong và ngoài nước. Hơn 20 ngân hàng trong nước và quốc tế như Ngân hàng Citibank (Ngân hàng National City Bank of New York), HSBC (Tập đoàn Ngân

https://tieulun.hopto.org

Buổi bình minh báo hiệu một ngày mới bắt đầu tại một trong những công trường xây dựng ở Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

hàng Hồng Kông và Thượng Hải), Ngân hàng Standard Chartered Bank, Ngân hàng Phát triển Thương mại, Ngân hàng Viễn thông và Ngân hàng Trung Quốc, đã thành lập trung tâm hoạt động (hay còn gọi là trụ sở chính) tại đây. Lục Gia Chủy dần trở thành hạt nhân của trung tâm tài chính quốc tế Thượng Hải.

Suốt hai năm qua, ngày càng nhiều các công ty và tổ chức tài chính hoặc có liên quan đến tài chính tập trung tại khu vực này như Sở Thanh toán giao dịch ngoại hối Trung Quốc, Trung tâm Tín dụng thuộc Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc, Công ty Môi giới Tiền tệ Quốc tế CFETS-ICAP Thượng Hải và Công ty Quản

Khu Chế xuất Kim Kiều năm 2006 (trên) và năm 1993 (dưới, bảng hiệu trong hình phân chia các mẫu đất với tên của chủ đầu tư).

https://tieulun.hopto.org

lý Đầu tư Fortis Haitong. Điều này cho thấy tại Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy, số lượng các công ty tài chính lớn nước ngoài không ngừng gia tăng và có sức ảnh hưởng trên thế giới. Trong số 18 ngân hàng thuộc tập đoàn nước ngoài được cấp phép hoạt động tại Trung Quốc, có 12 ngân hàng chọn tọa lạc tại Phố Đông. Khi cái tên "Thành phố Tài chính Lục Gia Chủy" ngày càng nổi tiếng, thì nơi này cùng với The City ở London đồng tài trợ cho Tuần lễ Tài chính Lục Gia Chủy lần thứ hai với chủ đề "Câu chuyện về hai thành phố". Trong thời gian này, khu vực này cũng xuất hiện Tòa án Tài chính Lục Gia Chủy, Học viện Tài chính Lục Gia Chủy, đồng thời các công ty bảo hiểm, chứng khoán, nghiên cứu thị trường cổ phiếu đủ loại cũng lần lượt góp mặt tại đây. Ước tính đến năm 2010, số lượng các tổ chức tài chính tại khu vực tài chính trung tâm của Phố Đông sẽ vượt qua con số 600 và số người làm việc trong lĩnh vực này sẽ vượt quá 200.000 người.

2. Khu Chế xuất Kim Kiều

Khu này tọa lạc ngay giữa Phố Đông, nơi trước đây vốn là một cánh đồng, có một thị trấn nhỏ tên là Kim Kiều. Năm 1990, Chính phủ Trung Quốc thành lập một khu chế xuất mang tên "Kim Kiều", nhưng nó lại không phát triển theo hướng chế biến những nguyên vật liệu thô nhập khẩu, sau đó xuất khẩu như dự tính. Thực chất nơi này đã phát triển thành một khu công nghiệp hiện đại.

Với những ngành công nghiệp sản xuất và công nghệ cao, nơi này trở thành một trong những đại diện tiêu biểu nhất trong lĩnh vực sản xuất tiên tiến của Thượng Hải nói riêng và của Trung Quốc nói chung. Tại đây, bạn có thể tìm thấy rất nhiều nhà sản xuất hàng đầu thế giới như General Motors Thượng Hải, Alcatel Thượng Hải Bell (chi nhánh đại diện cho Tập đoàn Viễn thông Di động Alcatel-Lucent tại Trung Quốc), Huahong Nec, Công ty Viễn thông Di động Siemens, Công ty Liên hiệp Ôtô Điện tử, và Công ty Điện tử Sharp của Nhật. Những sản phẩm ra đời tại khu vực này rất được ưa chuộng và có vị trí ưu đãi không những trên thị trường trong nước mà còn cả thị trường quốc tế.

Trong quá trình phát triển Kim Kiều, có hai sự kiện đã để lại dấu ấn sâu đậm. Sự kiện thứ nhất là "câu chuyện về ba mảnh đất". Sharp là công ty nước ngoài đầu tiên đặt chân đến Phố Đông năm 1992. Trong buổi lễ khởi công đặt viên đá đầu tiên xây dựng nhà máy mới, lãnh đạo Khu Phát triển Kim Kiều đã lưu ý phía Nhật

https://tieulun.hopto.org

Bán là diện tích 10.000 m² sẽ nhanh chóng không đủ đáp ứng cho nhà máy này. Tuy nhiên, phó chủ tịch công ty lúc bấy giờ lại không nghĩ như vậy. Đến khi nhà máy chuẩn bị đi vào hoạt động, ban lãnh đạo công ty mới nhận ra là diện tích nhà máy thật sự không đủ lớn để đáp ứng nhu cầu. Thế là không còn con đường lựa chọn nào khác ngoài việc thuê thêm một khu đất diện tích 100.000 m² kế bên để xây một nhà máy mới. Sau đó, cùng với việc mở rộng sản xuất nhanh chóng, Sharp phải thuê thêm 300.000 m² đất. Tóm lại, Sharp đã phải mua ba mảnh đất tại ba vị trí khác nhau với giá đất của mảnh sau cao hơn mảnh trước. Chỉ khi đó phía Nhật mới thấy hối tiếc về tầm nhìn nông cạn của mình.

Một sự kiện thú vị nữa mà sau này mọi người đặt biệt danh là "tốc độ Thượng Hải của Hitachi". Ngày 18/1/1993, Công ty của Hitachi tại kim Kiều bắt đầu khởi công xây dựng. Đại diện phía Nhật, ông Mitsuo Saito, nói rằng ông đã tính toán trên máy vi tính là dự án này sẽ mất ít nhất 18 tháng (540 ngày) mới hoàn thành. Vì vậy, ông lên kế hoạch thực hiện trong 830 ngày. Nhưng công ty xây dựng Trung Quốc đã hoàn tất công việc chỉ trong 360 ngày mà vẫn đảm bảo công trình đạt chất lượng cao. Ông Saito nói đùa: "Phố Đông thật sự là một nơi kỳ diệu. Có lẽ máy vi tính của tôi bị nhầm lẫn". Ngay năm đầu tiên ở Kim Kiều, Hitachi đã thực hiện mục tiêu "khởi công trong năm, hoàn công trong năm, đưa vào hoạt động trong năm". Khởi đầu với số vốn đầu tư 6,5 triệu đô la Mỹ, Hitachi đã 11 lần tăng vốn đầu tư tại Phố Đông và hiện nay đạt đến 350 triệu đô la Mỹ. Tính riêng sản lượng máy điều hòa nén khí hàng năm, công ty đã thu về 11 triệu đô la Mỹ. Xét về sản lượng và tiếp thị, Hitachi đứng đầu Trung Quốc và xếp thứ 3 thế giới.

Năm 1997, Tập đoàn General Motors của Mỹ và Tập đoàn Công nghiệp Ôtô Thượng Hải đồng thành lập General Motors Thượng Hải tại Khu Phát triển Kim Kiều với tổng vốn đầu tư là 1,57 tỷ đô la Mỹ. Tháng 10 năm 2007, GM đã ký với Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông một thỏa thuận đầu tư 250 triệu đô la Mỹ để xây dựng Khu Công nghiệp General Motors tại Trung Quốc và một Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển của General Motors với mục đích nghiên cứu các công nghệ mới. Nơi này tập trung các trụ sở tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương và Trung Quốc, các văn phòng kinh doanh và tổ chức khác của General Motors. Từ đó, xe ôtô và các phụ tùng xe trở thành một trong bốn ngành công nghiệp chủ yếu của Khu công nghiệp (ba ngành

https://tieulun.hopto.org

khác là dược phẩm công nghệ sinh học, thiết bị điện gia dụng hiện đại và công nghệ thông tin). Quá trình nghiên cứu và phát triển được thực hiện trên quy mô tương đối lớn với dây chuyền sản xuất chằng chịt. Về thiết kế, nơi đây có Trung tâm Kỹ thuật Ôtô Pan Asia (PATAC), về hệ thống điện tử của động cơ, nơi đây có Liên hiệp Hệ thống Điện tử Ôtô, và đối với việc nghiên cứu và phát triển các loại phụ tùng, nơi đây có Nhà máy Mould của Tập đoàn Ôtô Corning và Thượng Hải.

3. Khu Tö do Thöông mai Ngoai Cao Kieu

Ra đời vào tháng 6 năm 1990, đây là khu tự do thương mại đầu tiên và lớn nhất tại Trung Quốc, một khu tự do thương mại toàn diện đáp ứng mọi chức năng cần thiết như kho ngoại quan, nhà trưng bày hàng hóa, thương mại và chế xuất.

Tọa lạc tại phía đông bắc Phố Đông, mảnh đất diện tích 10 km^2 này nằm cạnh cửa sông Dương Tử, nơi đổ ra Biển Đông. Mục tiêu cuối cùng của nó là phát triển thành một khu tự do thương mại toàn diện.

Sau 7 năm phát triển mạnh mẽ, Cảng Ngoại Cao Kiều vẫn

Các cần trục dọc theo Cảng Ngoại Cao Kiều. Công suất bốc năm 2007 của cảng này là 15,6 triệu container.

https://tieulun.hopto.org

Khu Mậu dịch tự do Ngoại Cao Kiều năm 2006 (trên) và năm 1993 (dưới).

không ngừng phát triển đi lên trong suốt năm 2007 với công suất bốc dỡ là 15,6 triệu container tiêu chuẩn. Nơi đây dẫn đầu Trung Quốc về công suất bốc dỡ container. Không có gì lạ khi những tập đoàn phân phối khổng lồ thế giới như Tập đoàn Chuyển phát nhanh UPS của Mỹ, Tập đoàn Bưu chính TNT của Hà Lan và Tập đoàn Chuyển phát nhanh DHL hàng đầu của Đức đã mở những trung tâm phân phối và kho bãi khổng lồ tại đây.

Dù Khu Tự do Thương mại Ngoại Cao Kiều vẫn chưa đạt chuẩn quốc tế về một cảng tự do, song đây là cảng mở cửa tự do nhất của Trung Quốc về thương mại và phân phối. Tại đây, các doanh nghiệp nước ngoài có thể thành lập các công ty thương mại, hàng hóa có thể được di chuyển tự do giữa các khu ngoại

https://tieulun.hopto.org

Kho bãi container tại Cảng Ngoại Cao Kiều.

quan và các vị trí ngoài lãnh thổ mà không cần đóng thuế hải quan hay xin giấy phép. Quá trình xuất, lưu kho và trưng bày hàng hóa ở khu vực này đều được tự do không có giới hạn thời gian. Chúng ta có thể tự do mua hoặc bán hàng hóa lưu kho ở đây. Khu vực này mở cửa cho tất cả công ty trong và ngoài nước như công ty trao đổi mậu dịch, lưu kho, phân phối, chế biến xuất khẩu, công ty dịch vụ và các công ty hỗn hợp. Tại đây, Chính phủ Trung Quốc tạo mọi điều kiện cho các công ty 100% vốn đầu tư nước ngoài. Tất cả doanh nghiệp đầu tư tại khu vực này đều được miễn thuế hoàn toàn cho tất cả hàng hóa nhập khẩu, tính luôn máy móc, trang thiết bị và vật dụng văn phòng. Các chính sách về tỷ lệ tiêu thụ trong và ngoài nước của các hàng hóa chế biến và thuế hải quan tương đồng với các chính sách ở các đặc khu kinh tế. Các công ty trong khu vực này khi muốn nhập những mẫu hàng và vật liệu cần thiết cho quá trình chế biến chỉ cần ghi vào sổ đăng ký và không cần đóng thêm bất kỳ loại thuế nào cho việc xuất khẩu hàng hóa hoặc chuyển hàng từ kho hàng này đến các kho hàng khác ở Trung Quốc. Các công ty chế biến tại vùng sử dụng nguyên liệu nhập khẩu hoặc nguyên liệu trong nước để chế biến thành phẩm, sau khi được cấp phép và trả thuế cho các nguyên vật liệu nhập khẩu có thể trực tiếp tiêu thụ trong

https://tieulun.hopto.org

Khu công nghệ cao Trương Giang năm 2006 (trên) và năm 1994 (dưới).

nước. Hải quan sẽ không đánh thuế giám sát hay quản lý trên bất kỳ mặt hàng nào (trừ các mặt hàng bị nghiêm cấm như: vũ khí, ma túy và những hàng hóa gây ô nhiễm).

Hiện nay, hệ thống đường sắt Phố Đông dài 117 km đang được xây dựng với tổng vốn đầu tư 7,6 tỷ nhân dân tệ. Hệ thống đường sắt này sẽ nối liền Cảng Ngoại Cao Kiều với Sân bay Quốc tế Phố Đông và Cảng nước sâu Dương Sơn tại tỉnh Triết Giang, ra đời cách đây 2 năm với nguồn vốn đầu tư từ Thượng Hải. Như vậy, hệ thống đường sắt này sẽ liên kết 3 đường phân phối: đường biển, đường hàng không và đường bộ lại với nhau. Những công ty quốc tế lớn có tầm nhìn xa trông rộng về triển vọng phát triển của nơi đây phải tranh nhau giành lấy vị trí ở Ngoại Cao Kiều. Từ năm 2000, các trung tâm vận hành tại đây đang hoạt động rất tốt. Chỉ cần được các công ty mẹ ủy quyền, lượng tiêu thụ và đóng thuế đạt đến một mức độ nhất định thì đã có thể

https://tieulun.hopto.org

thành lập trung tâm vận hành. Các trung tâm này không những nhận được sự hỗ trợ tài chính từ Chính phủ mà còn nhận được ưu đãi khi kiểm tra hải quan. Hiện nay đã có gần 70 công ty đa quốc gia thành lập trung tâm vận hành tại Ngoại Cao Kiều với doanh số vượt hơn 150 tỷ nhân dân tệ, chiếm 31% doanh số các công ty thương mại trong khu vực này. Thông qua các trung tâm vận hành, các công ty đa quốc gia tập trung sức tiêu thụ sau đó mở rộng trên toàn quốc, nhờ đó mà giảm được các chi phí quản lý và phân phối.

4. Khu Cong nghe cao Trôông Giang

Đây là Khu công nghệ cao nổi tiếng với "Thung lũng Dược" và "Thung lũng Silicon" hiện đại hóa. Vào những năm 90, Thượng Hải phát động chiến lược "Tập trung vào Trương Giang", một trong những nội dung quan trọng nhất của chiến lược này là củng cố sự hợp nhất giữa sản xuất, giáo dục và nghiên cứu để nâng cao khả năng đổi mới khoa học và công nghệ của Trương Giang. Với diện tích 22,13 km^2, Khu Công nghệ cao Trương Giang là đại diện cho khu vực cải tiến khoa học và công nghệ, là nền tảng dược phẩm và công nghệ sinh học của đất nước, là nền tảng của ngành điện tử vi mô quốc gia và là Khu Công nghệ Phần mềm của Thượng Hải.

Việc tập trung các ngành công nghệ cao đã mang lại hiệu quả rõ nét. Công suất các ngành gia tăng nhanh chóng, kết quả tạo ra các dây chuyền sản xuất đồng bộ và đầy đủ, khả năng sản xuất và chế biến đạt trình độ cao, lực lượng nghiên cứu và phát triển thành thạo đồng thời cũng là nơi tập trung của các công ty thiết kế mạch tổ hợp, trở thành cơ sở sản xuất vi mạch lớn nhất đại lục. Công viên phần mềm Phố Đông tọa lạc ở đây chính là "cơ sở sản xuất phần mềm quốc gia", là "cơ sở xuất khẩu phần mềm quốc gia", trong đó có 879 doanh nghiệp được cấp phép hoạt động với đội ngũ cán bộ lên đến hàng chục nghìn người. Năm 2006, doanh số phần mềm đạt được 10,4 tỷ nhân dân tệ.

Bên cạnh đó, ngành công nghệ dược và công nghệ sinh học cũng nhanh chóng được định hình. Nhiều tập đoàn lớn về dược và công nghệ sinh học nổi tiếng thế giới như Công ty Dược phẩm Roche của Thụy Sỹ, Công ty Dược phẩm A&Z của Mỹ và Công ty Dược phẩm Công nghệ sinh học Biken của Nhật đã thành lập các trung tâm nghiên cứu và phát triển tại Trương Giang. Hơn 30 trung tâm nghiên cứu và phát triển, hơn 40 doanh nghiệp sản

https://tieulun.hopto.org

Báo chí đưa tin về Khu Công nghệ cao Trương Giang.

xuất lớn, hơn 120 công ty sáng chế và "mạng lưới dịch vụ chuyên nghiệp" đã mang đến một sự sức sống mãnh liệt cho Khu Công nghệ cao Trương Giang. Năm 2007, tổng sản lượng công nghiệp tại đây đạt 35,614 tỷ nhân dân tệ. Với việc xây dựng thêm những phòng thí nghiệm công cộng, các tổ chức nghiên cứu có hợp đồng, các cơ sở đào tạo và những dịch vụ y tế công cộng khác, hệ thống sản xuất chế phẩm sinh học bao gồm các công đoạn "nghiên cứu - nuôi cấy - sản xuất có quy mô - phân phối" không ngừng mở rộng về quy mô.

Thêm vào đó, Khu Công nghệ cao Trương Giang đạt bước phát triển mạnh mẽ trong những ngành công nghiệp có liên quan đến công nghệ thông tin. Trụ sở của hình thức thanh toán "liên hợp" thẻ tín dụng các ngân hàng Trung Quốc, các trung tâm xử lý dữ liệu của Ngân hàng Công Nghiệp, Ngân hàng Thương nhân Trung Quốc, các trung tâm giao dịch ngoại hối đều được đặt ở đây. Để hỗ trợ cho quá trình xây dựng hệ thống đèn bán dẫn cấp quốc gia, nơi đây cung cấp hàng loạt đèn bán dẫn đi-ốt phát quang LED và đèn điện tử cao cấp của nước ngoài. Khu cải tiến khoa học - kỹ thuật và văn hóa cấp quốc gia tập trung vào các trò chơi trên máy vi tính và sản xuất truyện tranh cũng đi vào hoạt động. Bằng cách tích lũy mọi nguồn phát triển mới và kết hợp chặt chẽ sản xuất, giáo dục và nghiên cứu, Khu Công nghệ cao đã trở thành nơi tập trung công nghệ tiên tiến nhất tại Trung

https://tieulun.hopto.org

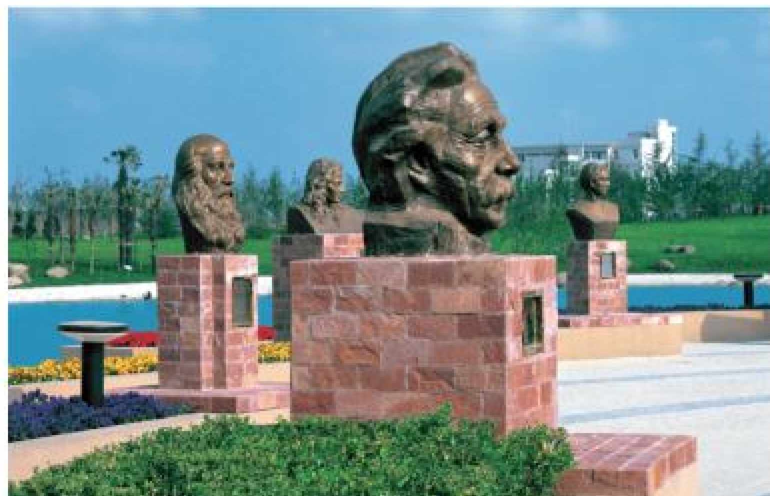
Quốc. Nơi đây cũng tập trung nhiều nhân tài của thế giới trong lĩnh vực nghiên cứu công nghệ cao. Khu Công nghệ cao hiện có hơn 20 trạm nghiên cứu khoa học đào tạo sau tiến sĩ, 12 viện nghiên cứu sinh của các trường đại học trong cả nước, trong đó có hơn 20 viện sĩ hàn lâm của Học viện Khoa học Trung Quốc và Học viện Công trình Trung Quốc. Tổng cộng, Khu Công nghệ cao đã thu hút hơn 10.000 tiến sĩ và sau tiến sĩ được đào tạo tại nước ngoài.

Tháng 7 năm 2006, Quốc vụ viện Trung Quốc phê chuẩn việc thành lập Khu Phát triển Ngành Công nghiệp Công nghệ cao Trương Giang tại Thượng Hải trên cơ sở sáp nhập giữa Khu Công nghệ cao Trương Giang và 7 khu phát triển ngành công nghiệp công nghệ cao khác tại Thượng Hải. Vì vậy, tổng diện tích khu vực này tăng từ 22,13 km^2 lên 42,11 km^2. Từ đó, đội ngũ cán bộ công nhân viên công nghệ cao tại nơi đây không ngừng gia tăng. Nếu so với trung tâm khoa học và công nghệ Trung Quan Thôn ở Bắc Kinh, Khu Công nghệ cao Trương Giang cũng không hề kém cạnh.

Quảng trường Trí tuệ tại Trương Giang. Người dân nơi này tỏ lòng tôn kính các nhà khoa học và các con đường được đặt theo tên của những nhân vật xuất chúng này.

5. Khu Phat trien Nong nghiep Hien ñai Ton Kieu

Ra đời vào tháng 9 năm 1994, Khu Phát triển Nông nghiệp Hiện đại Tôn Kiều là khu phát triển nông nghiệp hiện đại duy

https://tieulun.hopto.org

nhất tại Trung Quốc. Với diện tích 7 km^2, nơi đây có hai chức năng chính: thứ nhất, tăng cường sự chuyển giao công nghệ nông nghiệp giữa Trung Quốc và các nước; thứ hai, hiện thực hóa những nghiên cứu về nông nghiệp trong phòng thí nghiệm. So với những khu nông nghiệp khác, Thượng Hải có sự gắn kết chặt chẽ hơn với các nước, nhờ đó, Thượng Hải có nhiều lợi thế trong việc tiến hành chuyển giao công nghệ nông nghiệp. Thực tế là các nhà khoa học về nghiên cứu nông nghiệp tập trung tại Thượng Hải khá nhiều, điều này thúc đẩy việc thành lập khu phát triển nông nghiệp hiện đại tại đây.

Bộ Khoa học và Công nghệ đã chỉ định khu vực này là khu vực thí điểm nông nghiệp công nghệ cao cấp quốc gia. Nơi đây sở hữu một nhà kính tự động đẳng cấp quốc tế do Hà Lan xây dựng, vùng nuôi dưỡng và gây giống những nông sản đặc biệt, vùng chăm sóc cây cảnh. Mục tiêu của Khu Phát triển Nông nghiệp Hiện đại Tôn Kiều là trở thành một khu công nghiệp định hướng xuất khẩu mang tính chất thành thị hóa với nền nông nghiệp sinh thái. Nhờ địa thế thuận lợi, các tiện nghi hàng đầu và sản phẩm công nghệ cao, Tôn Kiều đã và đang trở thành nơi phổ biến giáo dục tri thức

https://tieulun.hopto.org

Nâng cấp những chức năng của thành phố với tầm nhìn tương lai

Ngay từ đầu, vì sự phát triển của Phố Đông, Chính phủ Trung Quốc đã đề ra nguyên tắc sau: "Phát triển Phố Đông, hồi sinh Thượng Hải, phục vụ đất nước và hướng ra thế giới".

Nhìn chung, quá trình phát triển và mở cửa của Phố Đông đã trải qua 5 giai đoạn: Từ năm 1984 đến đầu năm 1990 là giai đoạn chuẩn bị; từ tháng 4 năm 1990 đến đầu năm 1992 là giai đoạn chính thức bắt đầu; từ đầu năm 1992 đến nửa đầu năm 1995 là giai đoạn xây dựng cơ sở hạ tầng quy mô lớn; từ nửa cuối năm 1995 đến năm 2004 là thời kỳ phát triển đồng bộ của cơ sở hạ tầng và tăng cường các chức năng. Giai đoạn thứ 5 đang tiến hành, từ năm 2005 đến 2010, Phố Đông đang nỗ lực hết mình để xây dựng một thành phố mới hiện đại hóa có nhiều chức năng và với nhiều định hướng xa hơn.

Tại mỗi giai đoạn và thời điểm, Phố Đông có các chức năng khác nhau. Mục tiêu của Phố Đông là nhằm đạt được các chuẩn mực mới trong quá trình xây dựng thành phố đẳng cấp quốc tế và sẵn sàng tiếp nhận những ý tưởng, những phong cách mới từ các thành phố trong và ngoài nước. Kế hoạch chức năng của khu vực mới dần được cải thiện theo hướng ổn định. Như tôi đã trình bày, chúng ta có thể so sánh quá trình xây dựng cơ sở hạ tầng mới với việc xây dựng sân bóng mới. Chỉ khi sân bóng được sử dụng thường xuyên cho các trận đấu quốc tế thì khi đó chúng ta mới có thể nói sân bóng đã thực hiện được đầy đủ chức năng của nó. Cùng lúc, chúng ta vẫn phải xây thêm một trường đua, một câu lạc bộ du thuyền, nghĩa là làm cho Phố Đông đảm nhiệm thêm nhiều chức năng để ngày càng xuất hiện nhiều cuộc tranh tài quốc tế tại đây.

Mối quan hệ giữa cơ sở hạ tầng và các chức năng của một thành phố được so sánh như mối quan hệ giữa cơ thể và tâm hồn.

https://tieulun.hopto.org

Hai chức năng đó phải đồng nhất, chức năng này không thể tồn tại nếu không có chức năng kia. Vì toàn bộ mục đích phát triển là phải đạt được các hiệu quả nhất định, quá trình phát triển chức năng của một thành phố là rất quan trọng và nhất thiết phải đề ra kế hoạch trước. Phố Đông phát triển chức năng của mình bằng cách thực hiện một số kế hoạch, cụ thể là kế hoạch phát triển thành phố trung tâm, kế hoạch phát triển khoa học và công nghệ, kế hoạch phát triển ven sông và duyên hải, kế hoạch phát triển thành phố và thị trấn mới và kế hoạch phát triển văn hóa Phố Đông.

Năm 1996, Phố Đông bước vào một giai đoạn mới - giai đoạn phát triển đồng bộ về cơ sở hạ tầng và các chức năng. Ở thời điểm then chốt này, Quốc vụ viện ban hành một loạt các chính sách mới để xúc tiến phát triển các chức năng này. Không giống như chính sách trước đây quá chú trọng ưu đãi về thuế, chính sách mới bây giờ thiên về ưu đãi các chức năng.

Nội dung chính của chính sách mới này bao gồm:

Các doanh nghiệp sản xuất tự quản lý có quyền xuất nhập khẩu, nếu giá trị xuất khẩu vượt quá một trăm triệu đô la Mỹ và kim ngạch xuất nhập khẩu vượt quá hai mươi triệu đô la Mỹ thì có thể thành lập các công ty con tại Khu đô thị mới Phố Đông;

Cho phép những doanh nghiệp trên chọn các quốc gia và khu vực đại diện cùng nhau thiết lập ba hay bốn doanh nghiệp liên doanh trên cơ sở thực nghiệm.

Khu ngoại quan Ngoại Cao Kiều ngoài hình thức kinh doanh bán lẻ có thể triển khai hoạt động kinh doanh thương mại tự do, đồng thời từng bước mở rộng các dịch vụ thương mại.

Trụ sở chính của Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc đã chấp thuận cho một vài ngân hàng nước ngoài có các chi nhánh tại Phố Đông được tham gia thử nghiệm dịch vụ thanh toán nhân dân tệ.

Ngân hàng nhân dân Trung Quốc cũng cho phép các tổ chức tài chính nước ngoài đăng ký hoạt động tại Lục Gia Chủy có thể thành lập thêm các chi nhánh tại Phố Tây và khu ngoại quan Ngoại Cao Kiều cũng như thành lập một số công ty bảo hiểm có vốn đầu tư nước ngoài hoặc liên doanh...

Ngay khi được công bố, những chính sách này đã nhận được sự hưởng ứng nhiệt liệt trong và ngoài nước. Các ngân hàng, các công ty bảo hiểm và các công ty thương mại có vốn nước ngoài

https://tieulun.hopto.org

Trung tâm mua sắm Thượng Hải Mới tại Phố Đông năm 2006 (trên) và năm 1993 (dưới).

cũng như các tập đoàn bán lẻ liên doanh Trung Quốc - nước ngoài đua nhau mọc lên như nấm ở Phố Đông.

Dần dần, việc định hướng phát triển cho Phố Đông trở nên rõ ràng. Kế hoạch chức năng đã được cải thiện vững chắc. Chính quyền thành phố Thượng Hải khẳng định Phố Đông sẽ trở thành trung tâm có nhiều chức năng của một đô thị quốc tế hiện đại hóa ở các lĩnh vực kinh tế, tài chính, thương mại và vận chuyển hàng không. Cụ thể hơn, Phố Đông phải đảm đương năm trọng trách: Một, phải là nền tảng của quá trình mở cửa Thượng Hải theo hai hướng - trong nước và thế giới. Hai, trở thành nền tảng sáng chế kỹ thuật và công nghệ cao của Thượng Hải. Ba, phải là

https://tieulun.hopto.org

tiên phong trong các cải cách về tổ chức. Bốn, phải trở thành nhà chuyên cung cấp các dịch vụ cho toàn đất nước. Năm, phải trở thành cửa sổ phô bày diện mạo của một thành phố hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa của Trung Quốc.

Tháng 7 năm 2004, trong chuyến thị sát Thượng Hải, Chủ tịch Hồ Cẩm Đào đã chỉ ra rằng Thượng Hải chưa đạt tới nền công nghiệp dịch vụ hiện đại, Phố Đông phải phát huy vai trò tiên phong của mình để hoàn thiện nó. Ông đặt trọng trách lên Phố Đông là tiếp tục con đường phát triển và mở cửa, xúc tiến đổi mới tổ chức, dần dần tạo ra nền tảng tốt hơn cho nền kinh tế định hướng xuất khẩu với mục đích phát triển nhanh hơn. Chỉ thị của Chủ tịch Hồ Cẩm Đào đã vạch rõ hướng phát triển cho Phố Đông trong kỷ nguyên mới.

Ngày 21/6/2005, Quốc vụ viện Trung Quốc trong Hội nghị Thường vụ lần thứ 96 đã chính thức phê duyệt Khu đô thị mới Phố Đông của Thượng Hải là nơi đầu tiên thử nghiệm cải cách toàn diện, chú trọng vào việc biến đổi các chức năng của Chính quyền và các phương thức điều hành kinh tế, thay đổi cơ cấu xã hội và kinh tế ở thành thị và nông thôn. Việc hoạch định chiến lược mới này của Chính phủ đã đánh dấu một mốc mới của Phố Đông trong quá trình mở cửa và phát triển. Phố Đông đã và đang dẫn đầu cuộc đua trong công cuộc cải cách quan trọng của Trung Quốc. Ngày nay Phố Đông tiếp tục giữ vai trò tiên phong trong công cuộc cải cách và mở cửa, đóng vai trò gương mẫu trong quá trình tự đổi mới và sẽ trở thành hạt nhân của nền công nghiệp dịch vụ hiện đại.

https://tieulun.hopto.org

4

ƯU TIÊN LĨNH VỰC TÀI CHÍNH
ĐIỂM ĐỘT PHÁ TRONG QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN PHỐ ĐÔNG

Trong chuyến khảo sát Phố Đông, một chuyên gia kinh tế Đài Loan đã phát biểu rằng: "Ảnh hưởng của một cơn sóng tài chính hoàn toàn khác so với cơn thủy triều trong tự nhiên. Trong khi thủy triều trong tự nhiên gây ra tai họa, thì cơn sóng tài chính tạo ra vô vàn cơ hội và sự phát triển kinh tế thịnh vượng nhanh chóng tại một khu vực. Khi cơn thủy triều trong tự nhiên rút xuống, chúng ta có thể xây dựng lại đất nước, nhưng khi cơn sóng tài chính tại một khu vực rút xuống, thì sẽ xuất hiện tình trạng suy thoái kinh tế. Thực tế cho thấy, thành công của Phố Đông có thể tạo ra một cơn sóng tài chính liên tục. Điều này đã giúp Phố Đông trở thành "kẻ tiên phong" trong quá trình phát triển kinh tế của Trung Quốc".

https://tieulun.hopto.org

Chìa khóa thành công

Trong những năm 80, toàn cầu hóa là một thuật ngữ hiếm khi được sử dụng trên các phương tiện truyền thông đại chúng tại Trung Quốc. Tuy nhiên Đặng Tiểu Bình và các nhà lãnh đạo khác ở Trung Quốc đã suy nghĩ đến vấn đề Trung Quốc làm thế nào để đối diện với các thử thách toàn cầu hóa kinh tế.

Đặng Tiểu Bình đã chỉ ra: "Các nước trên thế giới phải mở cửa để phát triển kinh tế, còn các quốc gia phương Tây phải khuyến khích luồng vốn và công nghệ". (*Tuyển tập Đặng Tiểu Bình*, tập 3, ấn bản tiếng Anh, tháng 1 - 2 năm 1991, trang 354). Ông nói "Thế giới đang có những thay đổi lớn, đây chính là cơ hội cho chúng ta. Mọi người đều nói thế kỷ 21 là thế kỷ của châu Á - Thái Bình Dương. Vậy chúng ta đang đứng ở vị trí nào?" (*Tuyển tập Đặng Tiểu Bình*, tập 3, ấn bản tiếng Anh, tháng 8 năm 1991, trang 357).

Dựa trên tư duy chiến lược nhằm đạt được lợi thế cho Trung Quốc trong quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế, Đặng Tiểu Bình phát biểu: "Tôi cho rằng chúng ta cần xây thêm nhiều Hồng Kông hơn nữa, nghĩa là chúng ta nên mở cửa ra thế giới bên ngoài thay vì khép kín cửa - hãy mở rộng cửa hơn trước đây." (*Tuyển tập Đặng Tiểu Bình*, tập 3, ấn bản tiếng Anh, tháng 5 năm 1989, trang 289).

Những phát biểu trên của Đặng Tiểu Bình mang hàm ý sâu rộng. Trung Quốc cần một vài trung tâm kinh tế định hướng quốc tế. Thành phố nào trên quốc gia này có được tiềm năng như thế? Thượng Hải vẫn là lựa chọn đầu tiên.

Tháng 3 năm 1990, Đặng Tiểu Bình tuyên bố: "Điều quan trọng trước tiên là phát triển Thượng Hải; Thượng Hải phải là thành phố trọng điểm. Bởi phát triển Thượng Hải là chúng ta đang đi trên con đường tất đến thành công". (*Tuyển tập Đặng Tiểu Bình*, tập 3, ấn bản tiếng Anh, trang 343). Năm 1991, ông chỉ rõ hơn về điều mình đã nói: "Tài chính rất quan trọng, là hạt nhân của nền kinh tế hiện đại. Giải quyết tốt những vấn đề tài

https://tieulun.hopto.org

Hai tòa nhà cao nhất tại Lạc Gia Chủy - Trung tâm Tài chính Toàn cầu (492 m) và Tháp Kim Mậu (448 m). Bất kỳ ai cũng đoán chừng về chiều cao của tòa nhà cao thứ ba đang được xây dựng ở đây. (Ảnh: Jun Kumagai).

chính là chìa khóa thành công trong lĩnh vực này. Thượng Hải đã từng là một trung tâm tài chính, nơi đây mọi người có thể tự do giao dịch nhiều đồng tiền khác nhau. Thượng Hải vẫn nên tiếp tục đi theo con đường phát triển này. Nếu Trung Quốc đạt được vị thế tài chính quốc tế, trước tiên chúng ta nên đặt niềm tin vào Thượng Hải." (*Tuyển tập Đặng Tiểu Bình*, tập 3, ấn bản tiếng Anh, tháng 1 - 2 năm 1991, trang 353).

Tháng 10 năm 1992, trong một báo cáo tại Đại hội Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ 14, Giang Trạch Dân, lúc đó là Tổng Bí thư Đảng Cộng sản, đã tuyên bố: "Phố Đông Thượng Hải sẽ tiên phong trong tiến trình mở rộng hơn nữa những thành phố dọc sông Dương Tử, nhanh chóng xây dựng Thượng Hải thành một trong những trung tâm kinh tế, tài chính, thương mại của thế giới và tạo ra bước phát triển mới cho nền kinh tế tại vùng đồng bằng châu thổ sông Dương Tử". Lần đầu tiên việc xây dựng một thành phố lại được đề ra trong một báo cáo tại Đại hội Đảng. Từ đó

https://tieulun.hopto.org

cho thấy, việc phát triển Phố Đông và hồi sinh Thượng Hải đã được xác định là mục tiêu chiến lược của đất nước.

Tháng 4 năm 1996, Giang Trạch Dân đến Phố Đông để thị sát tiến trình phát triển tại đây. Khi được biết hầu hết các tòa nhà cao tầng đang xây dựng sẽ hoàn tất vào năm 1997 và Khu Trung tâm Thương mại tại Lục Gia Chủy, khi đó đang trong thời kỳ phôi thai sẽ nhanh chóng được hình thành, ông vui mừng nói rằng: "Tới lúc đó chúng ta sẽ có một thành phố có thể sánh với Hồng Kông."

Một năm sau, khi Giang Trạch Dân đến Phố Đông một lần nữa và nhận thấy Khu Trung tâm Thương mại về cơ bản đã được hoàn thành, ông viết câu đề tặng như sau: "Hãy cố gắng hết sức mình để xây dựng Lục Gia Chủy thành một khu thương mại, tài chính hiện đại mang tầm quốc tế".

Khi ôn lại quá trình phát triển những trung tâm tài chính trên thế giới, chúng ta nhận ra một điều là tất cả đều đi theo "một hướng đi chung". Bước đầu tiên là thu hút các doanh nghiệp hoặc các trụ sở là khách hàng của các tổ chức tài chính, sau đó thu hút các tổ chức tài chính của các tập đoàn thế giới. Khi những tổ chức này được tập hợp lại, chúng sẽ thu hút nhiều khách hàng hơn do nhu cầu của thị trường và lần lượt tạo ra một lượng khổng lồ các lợi thế cho nền kinh tế và hình thành dòng chảy lớn của các nguồn vốn, nguồn thông tin và nguồn nhân lực, từ đó thúc đẩy nền kinh tế phát triển nhanh.

Khi hỏi những người trong giới tài chính thế giới về thuật ngữ "trung tâm tài chính" thì tất cả đều đưa ra khái niệm "hiệu ứng tập trung". Dù khi đó một số người tuyên bố rằng cùng với sự phát triển của Internet, các tổ chức tài chính không cần tập trung tại một khu vực riêng. Nhưng hầu hết các nhà kinh tế cho rằng số mệnh của các trung tâm tài chính phụ thuộc vào hiệu ứng tập trung của các công ty và tổ chức tài chính. Mật độ tập trung càng cao thì trong sự cạnh tranh kinh tế toàn cầu khả năng thành công càng nhiều. Đến nay, các chuyên gia tài chính châu Âu tiếp tục giữ vững niềm tin rằng hiệu quả tập trung của trung tâm tài chính được thể hiện trước tiên qua việc nâng cao hiệu suất trong thanh toán và phân bổ các nguồn tài chính giữa các khu vực. Bởi vì, khi thanh toán cho các tổ chức bên ngoài, khu vực này không phải thỏa thuận với các khu vực khác, mà chỉ cần thỏa thuận với một trung tâm tài chính là đủ. Do vậy, các ngân hàng và các

Chi nhánh Thượng Hải của Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc từ Phố Tây chuyển đến Phố Đông (28/6/1995) chính thức đánh dấu sự ra đời của Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy.

https://tieulun.hopto.org

https://tieulun.hopto.org

trung tâm tài chính có các chức năng bao gồm giao dịch trung gian và gìn giữ các giá trị xuyên khu vực.

Tuy nhiên, tại một đất nước một thời gian dài phát triển theo cơ chế kinh tế bao cấp như Trung Quốc, hiệu ứng tập trung các tổ chức tài chính sẽ không tự động xảy ra. Muốn xảy ra, tất yếu phải có chính sách chỉ đạo và thị trường thúc đẩy ngay từ giai đoạn đầu tiên.

Năm 1990, để hỗ trợ Phố Đông phát triển và xây dựng trung tâm tài chính, bốn ngân hàng thương mại nhà nước chính ở Trung Quốc - Ngân hàng Thương mại và Công nghiệp Trung Quốc, Ngân hàng Trung Quốc, Ngân hàng Viễn thông và Ngân hàng Xây dựng Trung Quốc - lần lượt thành lập các chi nhánh tại Phố Đông. Dù đã được Trung ương phê duyệt, song việc thành lập hai chi nhánh ngân hàng nhà nước tại một thành phố là động thái chưa từng có trong lịch sử Trung Quốc. Những chi nhánh ngân hàng này tích cực hỗ trợ Phố Đông phát triển tài chính thông qua các hình thức cho vay để huy động vốn, bao gồm việc thành lập các khoản vay tổ hợp trong và ngoài nước.

Trung ương cũng ban hành nhiều chính sách mở để tạo điều kiện cho Phố Đông thực hiện tốt các chức năng tài chính. Các chính sách này cho phép nguồn vốn nước ngoài được đầu tư vào lĩnh vực dịch vụ tài chính; cho phép các tổ chức tài chính nước ngoài tiến hành các giao dịch bằng đồng nhân dân tệ tại Phố Đông; cho phép Phố Đông cùng với Thâm Quyến, điều hành thử

Tác giả cuốn sách, ông Triệu Khải Chính, lãnh đạo khu đô thị mới Phố Đông, trao tặng giám đốc ngân hàng một chú cừu, biểu trưng cho vai trò "con cừu đầu đàn" của ngân hàng trong lĩnh vực tài chính.

https://tieulun.hopto.org

Bên trong Sàn giao dịch Chứng khoán Thâm Quyến tại Lạc Gia Chủy.

nghiệm các hoạt động kinh doanh tài chính "xa bờ"; và cho phép Sở giao dịch Thượng Hải phát triển các sản phẩm mới như xăng dầu. Để thuận tiện cho việc cải cách toàn diện Phố Đông, Cục Quản lý ngoại hối Trung Quốc đồng ý để Phố Đông thử nghiệm 9 biện pháp cải cách đối với việc các tập đoàn đa quốc gia thành lập các trụ sở chính tại Trung Quốc. Những chính sách này giúp Phố Đông ngày càng mở rộng cửa ra thế giới và góp phần làm cho lĩnh vực tài chính nơi đây thêm hưng thịnh.

Chính quyền Thành phố Thượng Hải đã nỗ lực hết sức để tạo ra môi trường phát triển tài chính thuận lợi cho Phố Đông. Họ khuyến khích các ngân hàng và các công ty bảo hiểm nước ngoài đẩy nhanh xây dựng cơ sở hạ tầng tại Phố Đông để hơn 30 cao ốc tài chính tại đây được hoàn thành trong thời gian ngắn. Bên cạnh đó, Chính quyền luôn cung cấp những cơ sở hạ tầng thông tin tiên tiến nhất và không ngừng cải tiến các công cụ tài chính, đồng thời tạo ra các loại hình bảo hiểm để hạn chế rủi ro cho các

https://tieulun.hopto.org

công ty nước ngoài đầu tư tại Phố Đông. Tất cả những điều trên làm cho các nhà tài chính trong và ngoài nước nhìn nhận Phố Đông là một nơi có tiềm năng đầu tư to lớn.

Bắt đầu từ năm 1995, chi nhánh tại Thượng Hải của Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc, Ngân hàng Nông nghiệp Trung Quốc, Ngân hàng Phát triển Nhà nước, Ngân hàng xây dựng, Ngân hàng Công thương và các ngân hàng nước ngoài như Ngân hàng Fuji, Ngân hàng Mitsubishi, Ngân hàng Standard Chartered, Ngân hàng HSBC, Ngân hàng Citibank của Mỹ, Ngân hàng Dresdner của Đức, Bảo hiểm Winterhur của Thụy Sỹ đều có mặt ở Phố Đông. Năm 1997, Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải cũng đến đây, tiếp đến là Sở Giao dịch Hàng kỳ hạn(*) Thượng Hải, Trung tâm Giao dịch Bất động sản, Trung tâm Giao dịch Than đá, Trung tâm Giao dịch Kim cương, Trung tâm Giao dịch Ngoại tệ... đều tập trung ở đây. Phố Đông hiện có hơn 490 tổ chức và mạng lưới tài chính, con số này chứng tỏ con sóng tài chính đã xuất hiện.

Lúc đó, để hoan nghênh các nhà đầu tư, Chính quyền Phố Đông còn tặng cho họ các con thú nhồi bông mang ý nghĩa cát tường thay cho lời chúc tốt đẹp.

Ngày 28/6/1995, chi nhánh tại Thượng Hải của Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc đã chuyển từ Phố Tây đến Phố Đông,

Các học giả và nhà doanh nghiệp trong và ngoài nước đang thảo luận các vấn đề liên quan đến trung tâm tài chính Lạc Gia Chủy tại Diễn đàn Lạc Gia Chủy năm 2008 (9-10/5).

(*) Hàng kỳ hạn(Futures): là loại hàng hóa sẽ được giao và thanh toán ở một ngày nhất định trong tương lai theo giá thỏa thuận hiện tại (*Từ điển Kinh tế Anh - Việt* - NXB. Tổng hợp TP.HCM)

https://tieulun.hopto.org

Một du khách đến Lục Gia Chủy nói rằng nơi đây làm anh nhớ đến Manhattan ở New York.

https://tieulun.hopto.org

đánh dấu sự kiện Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy chính thức ra đời. Khu vực này được xem là "con cừu đầu đàn" trong lĩnh vực tài chính. Để ghi dấu sự kiện quan trọng này, Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã tặng cho "anh bạn mới đến" này một chú cừu trắng dễ thương.

Ngày 28 tháng 9 cùng năm, chi nhánh Thượng Hải của Ngân hàng Fuji bắt đầu hoạt động. Chi nhánh này được xem là "bậc tiền bối" của các ngân hàng nước ngoài trong việc phát triển Lục Gia Chủy. Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã trao tặng một chú phi mã được chạm khắc bằng gỗ đỏ, biểu tượng cho sự tiến nhanh về phía trước.

Ngày 28 tháng 12 cùng năm, tòa cao ốc của Ngân hàng Thương nhân Hồng Kông tổ chức lễ hoàn công, Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã trao tặng bức tượng chim ưng cho Ngân hàng với ngụ ý việc chọn Phố Đông thể hiện tầm nhìn xa rộng giống chim ưng của Ngân hàng, hy vọng con chim ưng này sẽ bay cao, bay xa kéo theo sự phát triển của Lục Gia Chủy.

Ngày 1/7/1996, Tập đoàn Quốc tế Yaohan của Nhật chính thức thông báo di dời trụ sở chính từ Hồng Kông sang Thượng Hải. Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã trao tặng bức tranh hình chim cánh cụt cho ông Kazuo Wada, chủ tịch tập đoàn này. Ông Wada nói rằng đã nhiều lần ông là "chú chim cánh cụt" tiên phong lao mình xuống đại dương và ông tin rằng những chú chim cánh cụt khác cũng sẽ theo sự dẫn đường của ông.

Một tháng sau, Ngân hàng Quốc tế TM của Thái Lan cũng chuyển trụ sở chính tới Phố Đông. Chính quyền Phố Đông trao tặng họ bức tượng điêu khắc hình con voi bằng gỗ màu đỏ, tượng trưng cho sự hồi sinh vào mùa xuân, theo truyền thống Trung Hoa.

Ngày 19/12/1997, Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải chính thức ra đời tại Phố Đông. Một lần nữa, Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã nhờ đến một họa sĩ người Ý làm hai bức tượng điêu khắc, một con bò và một con gấu, bằng chất liệu sợi thủy tinh được gia cố thêm chất dẻo, với hy vọng thị trường chứng khoán lúc nào cũng phát triển đi lên.

Sáu món quà này đã mở màn cho sự kiện chính thức khai trương Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy tại Phố Đông. Kể từ đó, không những số lượng các tổ chức tài chính tại Phố Đông ngày càng gia tăng, mà các hoạt động của các tổ chức này

https://tieulun.hopto.org

cũng ngày càng phát triển về quy mô. Nửa cuối năm 2005, Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc đã thành lập trụ sở Thượng Hải tại Phố Đông để hỗ trợ nhiều hơn nữa trong lĩnh vực tài chính then chốt của thành phố và của cả nước.

Những con số thống kê chính thức được công bố gần đây cho thấy: đến cuối năm 2007, thu nhập tài chính của Khu đô thị mới chiếm đến 16,7% GDP. Đây là dấu hiệu rõ nét cho thấy lĩnh vực tài chính hiện giữ vai trò trung tâm trong nền kinh tế của Phố Đông.

Nhờ những thành quả này, thế giới ngày càng để mắt đến Thượng Hải. Bằng chứng là một số hội nghị và diễn đàn về lĩnh vực tài chính quốc tế đều chọn tổ chức tại Phố Đông. Tháng 9 năm 1999, Hội nghị Thường niên của 500 nước đứng đầu thế giới do Tập đoàn Truyền thông khổng lồ của Mỹ, Time Warner Inc., tổ chức đã diễn ra tại Phố Đông. Chủ đề của Diễn đàn Toàn cầu Fortune lần này là "Trung Quốc - 50 năm sau". Tiếp theo là Hội nghị Thường niên của Ngân hàng Phát triển châu Á, Hội nghị Toàn cầu xóa đói giảm nghèo do Ngân hàng Thế giới khởi xướng, Hội nghị Hợp tác Tài chính mạng lưới cố vấn Đông Á.

Ý nghĩa của tất cả những điều này là Phố Đông đang dần trở thành nơi tụ họp để trao đổi ý kiến và thông tin của các chuyên gia tài chính trên thế giới. Việc này gợi chúng tôi nhớ tới Frankfurt, nhờ cách này mà Frankfurt đã trở thành một trung tâm tài chính. Từ một thành phố tầm trung bình, nhưng sau khi làm nơi tụ họp của các chuyên gia tài chính châu Âu và các chuyên gia cố vấn có uy tín để thảo luận các vấn đề liên quan đến các chính sách tiền tệ, các khoản nợ, thị trường vàng, dự trữ hối đoái chung... dần dần Frankfurt được xem là một trung tâm tài chính của châu Âu. Frankfurt ngày càng khẳng định vị trí khi trở thành nơi hoạt động của các trụ sở Ngân hàng Trung tâm của châu Âu. Chúng ta hoàn toàn có thể hình dung rằng: vào ngày nào đó không xa nữa khi Thượng Hải, giống như Frankfurt, sẽ trở thành thành phố tài chính đứng đầu Trung Quốc, thậm chí đứng đầu châu Á, còn Hồng Kông sẽ trở thành một trung tâm khác giống như Luân Đôn. Ông Michael Heseltine, Phó Thủ tướng Anh người đã chịu trách nhiệm phát triển Khu Docklands ở Luân Đôn, rất hào hứng khi tôi kể cho ông nghe về ước mơ này của mình.

Thượng Hải vẫn luôn giữ vai trò thị trường định hướng quốc tế cho Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy. Bắt đầu từ năm 2006, "tuần lễ văn hóa tài chính" được tổ chức thường niên

https://tieulun.hopto.org

tại Lục Gia Chủy. Tháng 11 năm 2007, chủ đề của tuần lễ này là "Câu chuyện về hai thành phố tài chính", song song đó là diễn ra các đối thoại truyền hình toàn cầu, diễn đàn tài chính toàn cầu, diễn đàn các nhân tài về tài chính, diễn đàn thông tin tài chính đã được tổ chức giữa Lục Gia Chủy và The City của Luân Đôn. Mục tiêu của các sự kiện này là nghiên cứu và khảo sát cơ cấu quản lý và phương thức phát triển của một thành phố tài chính quốc tế. Ngoài ra, các hội nghị và hội thảo nghiên cứu về việc lập kế hoạch tài chính cũng được tổ chức. Các hoạt động này thu hút đại diện của hơn 400 tổ chức tài chính, 2.000 nhân viên tài chính và hàng ngàn người dân.

Bí quyết của quá trình phát triển Phố Đông là gì? Sau chuyến khảo sát Khu đô thị mới, ông Hứa Tiến Lương, một nhân sĩ nổi tiếng Đài Loan, đã dùng thuật ẩn dụ sinh động để trả lời câu hỏi này như sau: "Ảnh hưởng của một cơn sóng tài chính hoàn toàn khác so với cơn thủy triều trong tự nhiên. Trong khi thủy triều trong tự nhiên gây ra tai họa, thì cơn sóng tài chính tạo ra vô vàn cơ hội và sự phát triển kinh tế thịnh vượng nhanh chóng tại một khu vực. Khi cơn thủy triều trong tự nhiên rút xuống, chúng ta có thể xây dựng lại đất nước, nhưng khi cơn sóng tài chính tại một khu vực rút xuống, thì sẽ xuất hiện tình trạng suy thoái kinh tế. Thực tế cho thấy, thành công của Phố Đông có thể tạo ra một cơn sóng tài chính liên tục. Điều này đã giúp Phố Đông trở thành "kẻ tiên phong" trong quá trình phát triển kinh tế của Trung Quốc".

https://tieulun.hopto.org

Hàng loạt tác động của các thị trường tài chính

Ngay từ khi bắt đầu, Chính quyền Phố Đông đã đặc biệt quan tâm đến việc thành lập một hệ thống toàn diện cho thị trường tài chính. Với lợi thế là nơi đầu tiên áp dụng các chính sách ưu đãi trong một thị trường mở và tích cực, Phố Đông có khả năng thu hút nhiều thị trường cấp quốc gia. Như đã đề cập ở trên, Phố Đông đã thu hút được Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải, Sở Giao dịch Hàng kỳ hạn Thượng Hải, Sở Giao dịch Cổ phiếu và Tài sản Hợp nhất Thượng Hải, Trung tâm Thương mại Kim cương Thượng Hải, Sở Giao dịch Tài chính Hàng kỳ hạn Trung Quốc và Trung tâm Thương mại Bạc và Bạch kim Thượng Hải. Tất cả đã nỗ lực hết sức để bình thường hóa mọi hoạt động và phát triển các chức năng với mục tiêu trở thành lực lượng chính trong việc biến Thượng Hải thành một trung tâm tài chính quốc tế.

Trước tiên, chúng ta đề cập đến Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải. Đây là Sở Giao dịch có mối liên hệ chặt chẽ với Phố Đông. Ngày 18/4/1990, Phố Đông bắt đầu phát triển và mở cửa. Cùng năm đó, ở bên kia Sông Hoàng Phố tại Phố Tây, Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải ra đời ngày 26 tháng 11 và chính thức hoạt động từ ngày 19 tháng 12. Từ năm 1993 đến 1996, dù Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải vẫn tọa lạc tại Phố Tây nhưng đã đóng góp rất nhiều cho Phố Đông. Gần đây, bốn công ty được thành lập tại Phố Đông, chịu trách nhiệm xây dựng bốn khu vực phát triển, đều được niêm yết tại Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải. Nhờ đó, bốn công ty này tập hợp được nguồn vốn rất lớn cho các dự án phát triển và có thể vươn ra thế giới thông qua thị trường vốn mới được thành lập này.

Ngày 19/12/1997, Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải chuyển đến trụ sở mới tại Phố Đông. Chính những hoạt động của Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải đã làm cho Khu đô thị mới ngày càng phát triển và mở rộng. Động thái này của Sở Giao

https://tieulun.hopto.org

Tòa nhà Sở Giao dịch Hàng kỳ hạn Thượng Hải. Cách đây một thập niên, người dân Trung Quốc vẫn tranh cãi về tính khả thi của các mặt hàng kỳ hạn tại nước này.

dịch Chứng khoán Thượng Hải là một khích lệ to lớn cho các tổ chức tài chính tại Phố Đông. Ngược lại, cũng nhờ số đông các tổ chức tài chính tập trung tại Phố Đông, các hoạt động của Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải phát triển nhanh chóng. Hiện nay, khối lượng giao dịch tại đây chiếm 80% toàn quốc. Tính đến ngày 18/1/2008, Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải sở hữu 860 công ty niêm yết, 904 cổ phần niêm yết và 1.130 chứng khoán niêm yết. Với tổng giá trị cổ phần hóa là 26.627,2 tỷ nhân dân tệ,

https://tieulun.hopto.org

Dần dần Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải là sở giao dịch chứng khoán lớn thứ sáu trên thế giới.

Sở Giao dịch Cổ phiếu và Tài sản Hợp nhất Thượng Hải giữ vai trò quan trọng với Phố Đông. Ngày 18/11/1996, Sở Giao dịch Cổ phiếu và Tài sản Thượng Hải là Sở giao dịch đầu tiên chuyển đến Phố Đông. Năm 2003, sở giao dịch này hợp nhất với Sở Giao dịch Cổ phiếu Công nghệ Thượng Hải thành lập Sở Giao dịch Cổ phiếu và Tài sản Hợp nhất Thượng Hải. Năm 2007, doanh thu của Sở Giao dịch là 95,693 tỷ nhân dân tệ, tăng 13,36%. Nhờ đó, Sở Giao dịch Cổ phiếu và Tài sản Hợp nhất Thượng Hải giữ vị trí dẫn đầu tại Phố Đông. Các dịch vụ hiện đại dần được các nhà đầu tư ưa chuộng. Với vị trí thuận lợi là một trung tâm tài chính, thị trường cổ phiếu của Thượng Hải dần trở thành nhân tố quyết định trong việc định giá vốn cổ phần và cho phép số lượng vốn cổ phần được chuyển nhượng ở mức cao hơn quy định. Cùng thời điểm, một thị trường giao dịch tài sản và cổ phiếu của các tỉnh và thành phố khác cũng được thành lập. Giữa các sở giao dịch này có sự công nhận qua lại về các bằng cấp chuyên môn và giấy chứng nhận giao hàng, cũng như thống nhất phát hành thông tin, thống nhất các luật giao dịch và các tiêu chuẩn thống kê. Hiện có một trang web chuyên dành cho thị trường chung về giao dịch tài sản để cung cấp mọi thông tin cần thiết cho các nhà đầu tư.

Sở Giao dịch Hàng kỳ hạn Thượng Hải tọa lạc tại Khu Thương mại và Tài chính Lục Gia Chủy là một ví dụ tiêu biểu nữa về thành công của Phố Đông. Tháng 11 năm 2007, khối lượng giao dịch hàng năm của Sở đạt 2.000 tỷ nhân dân tệ, tăng 76%, chiếm 60% tổng khối lượng giao dịch trên cả nước.

Sàn giao dịch hàng kỳ hạn vẫn chưa xuất hiện tại Trung Quốc cho đến đầu những năm 90. Đến khi hình thành, thị trường giao dịch hàng kỳ hạn đã làm nên một điều phi thường: phá vỡ tất cả các kỷ lục trước đó và liên tục cạnh tranh trong kinh doanh. Trong thời điểm này, hai thị trường chính khác là New York và Luân Đôn không mở cửa, do vậy Thượng Hải có thể nhanh chóng thành lập thị trường giao dịch đồng xu. Tháng 11 năm 2003, xu hướng giao dịch đồng xu ở Thượng Hải lần đầu tiên gây ảnh hưởng đến 38% giá cả ở Thị trường Kim Loại Luân Đôn đến 38%. Kể từ đây, Trung Quốc, với tư cách là nơi tiêu thụ tiền xu nhiều nhất thế giới, có thể niêm yết "Giá Thượng Hải" trên thị trường kim loại thế giới.

https://tieulun.hopto.org

Tháng 8 năm 2004, Sàn Giao dịch Hàng kỳ hạn Thượng Hải đã tung ra mặt hàng mới là xăng dầu. Kể từ đó, mặt hàng xăng dầu không ngừng phát triển tại đây.

Ngày 9/1/2008, thị trường vàng bắt đầu xuất hiện trên Sàn Giao dịch Hàng kỳ hạn Thượng Hải. Như vậy, trên Sàn Giao dịch Hàng kỳ hạn Thượng Hải hiện có 6 mặt là nhôm, đồng xu, xăng dầu, vàng, cao su và kẽm.

Sở Giao dịch Kim cương Thượng Hải có văn phòng tại Tháp Kim Mậu (từng là tòa nhà cao nhất tại Trung Quốc) và cũng là sở giao dịch kim cương liên doanh đầu tiên tại Trung Quốc. Cơ cấu tổ chức tổng thể và nguyên tắc hoạt động của sở giao dịch này đều tuân theo chuẩn mực quốc tế. Nhờ vào các chính sách đặc biệt của Chính phủ Trung Quốc, trong suốt hai năm qua, kinh doanh nhập khẩu và xuất khẩu đều tăng. Ngoài ra, chính sách ưu đãi "không thuế" đã thu hút lượng lớn doanh nghiệp đầu tư kim cương tại Phố Đông. Trước tháng 11 năm 2007, Sở Giao dịch Kim cương Thượng Hải đã có 209 thành viên, đa số đến từ Bỉ, Ấn Độ, Israel, Nam Phi và Mỹ. Từ những điều trên, chúng ta có thể khẳng định nơi đây là một trong những trung tâm phân phối kim cương hàng đầu của Trung Quốc nói riêng và của thế giới nói chung.

Tháng 9 năm 2006, Sở Giao dịch Tài chính Hàng kỳ hạn Trung Quốc được thành lập tại Phố Đông. Tổ chức này đang chủ động thực hiện giao dịch theo chỉ số chứng khoán và quyền chọn chỉ số, đồng thời chuẩn bị tung ra vốn tài chính phát sinh như trái phiếu kho bạc, giao dịch ngoại hối và quyền lựa chọn. Tuy mới giai đoạn đầu, song tổ chức này cho thấy công tác quản lý có quy tắc rõ ràng, hiệu quả và ứng dụng công nghệ tiên tiến cũng như hoàn thiện các chức năng.

Trong số các sở giao dịch này, Sở Giao dịch Bạc và Bạch kim ở Thượng Hải dường như ít được biết đến. Chính quyền công nhận giao dịch bạc có các dịch vụ đi kèm như tư vấn thông tin, môi giới, mua bán, dự trữ và vận chuyển. Hiện nay có hơn 50 doanh nghiệp thành lập điểm giao dịch ở đây. Để mở rộng kinh doanh, Sở Giao dịch đã xúc tiến hợp tác chiến lược với tất cả các nhà chuyên chế tác bạc và nữ trang bạc tại Trung Quốc. Sở Giao dịch Bạc và Bạch kim thành lập các chi nhánh, hỗ trợ sử dụng Internet và tổ chức nhiều hội nghị quy mô lớn về đặt hàng để tất cả các loại bạc chất lượng cao có thể thâm nhập vào thị trường trong và ngoài nước.

https://tieulun.hopto.org

Tháng 9 năm 2007, Trung tâm Tài chính Thế giới Thượng Hải (một tòa nhà tầm cỡ quốc tế cao 492 m) do Tập đoàn Mori, Nhật Bản tài trợ đã xây dựng xong và chính thức đi vào hoạt động năm 2008. Ông Minoru Mori, chủ tịch của Tập đoàn Mori, đã tuyên bố nhiều lần rằng: "Động lực để chúng tôi xây dựng tòa cao ốc này chính là niềm tin tuyệt đối Thượng Hải sẽ trở thành trung tâm tài chính quốc tế".

Từ đó, chúng ta có thể đi đến kết luận là: Thượng Hải chắc chắn đã và đang phát triển trở thành một trung tâm tài chính quốc tế, và các chuyên gia tài chính Trung Quốc và nước ngoài luôn nhắm đến mục tiêu này để phô diễn sức mạnh ra thế giới.

https://tieulun.hopto.org

Con đường trở thành trung tâm tài chính của Thượng Hải

Thượng Hải đã đạt được thành công ban đầu trong việc trở thành một trung tâm tài chính thế giới. Các chuyên gia tài chính khắp thế giới hoàn toàn công nhận sự thật hiển nhiên này. Tuy nhiên phải thừa nhận một thực tế là nếu đem Thượng Hải so với các trung tâm tài chính quốc tế khác trên thế giới, thì Thượng Hải vẫn tụt lại đằng sau trong việc tập trung các

Cảnh đêm tại khu tài chính của Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

tổ chức tài chính, quy mô, năng lực và các dịch vụ. Lấy Hồng Kông làm ví dụ. Là một trung tâm tài chính quốc tế tại châu Á, phát triển theo một hệ thống thuế vừa phải, luật và quy định tài chính có lợi, Hồng Kông cung cấp lượng lớn nhân viên tài chính đủ tiêu chuẩn, có môi trường tài chính tự do, linh động, an toàn và hiệu quả. Hồng Kông có nhiều tổ chức tài chính vốn nước ngoài hơn Tokyo. So với Hồng Kông, thu nhập tối đa của ngành bảo hiểm tài chính của Thượng Hải chỉ bằng 30%, còn tài sản, các khoản tiền và các khoản nợ ít hơn 50%, tỷ lệ này còn thấp hơn nữa ở các tổ chức tài chính nước ngoài. Tổng giá trị cổ phiếu niêm yết giá ở Sở Giao dịch Chứng khoán Thượng Hải và doanh thu của chúng đều thấp hơn Hồng Kông. Số lượng các nhà tài chính chuyên nghiệp của Thượng Hải chỉ bằng $^1/_8$ Hồng Kông.

Dù có một chiến lược cấp quốc gia để xây dựng Thượng Hải trở thành một trung tâm tài chính quốc tế, nhưng không có nghĩa là Thượng Hải có quyền ưu tiên sử dụng các nguồn tài chính của Trung Quốc. Điều cốt lõi ở đây là gì để Thượng Hải có thể nắm lấy mọi cơ hội và tận dụng hết các lợi thế của mình? Trung Quốc là một nước lớn. Khi nền kinh tế Trung Quốc ngày càng lớn mạnh, thì việc sở hữu một trung tâm tài chính là không tương xứng. Trong tương lai, thật lý tưởng nếu Trung Quốc có ba trung tâm tài chính: Bắc Kinh ở phía Bắc, Thượng Hải ở giữa và Hồng Kông ở phía Nam. Cả ba tọa lạc ở những địa thế khác nhau, phục vụ các đối tượng khách hàng quốc tế khác nhau và giữ vai trò khác nhau để có thể liên kết và bổ khuyết cho nhau.

Các lợi thế của Thượng Hải nằm tại thị trường Thượng Hải và việc điều hành thị trường này. So sánh với các khu vực khác tại Trung Quốc, thị trường tài chính của Thượng Hải trưởng thành hơn nhiều. Thượng Hải có một đội ngũ nhân viên chuyên nghiệp và tài giỏi trong việc quản lý tài chính, có khả năng quản lý tốt và có nhiều kinh nghiệm trong giao dịch với các nước, nguồn vốn mạnh của các ngân hàng thương mại nhà nước chủ yếu tập trung tại Thượng Hải. Hơn thế nữa, Thượng Hải đã từng là trung tâm tài chính quốc tế của khu vực Viễn Đông. Ngày nay, Thượng Hải giữ vị trí then chốt trong vùng đồng bằng châu thổ Sông Dương Tử. Nhờ đó, Thượng Hải có được một thị trường rộng lớn.

Ngoài ra, Thượng Hải còn có nhiều lợi thế tiềm năng. Như một biểu tượng trong quá trình cải cách và mở cửa của Trung Quốc, Trung ương luôn hỗ trợ trong việc đổi mới hệ thống, cải cách công nghiệp, ưu tiên các chính sách có lợi và luôn mở rộng

https://tieulun.hopto.org

Một góc đường tài chính nơi tập trung nhiều ngân hàng nước ngoài.

cửa tại Phố Đông. Đây là động lực lớn để Thượng Hải củng cố vai trò trung tâm tài chính của đất nước và dần tiến đến mục tiêu trở thành một trung tâm tài chính quốc tế hoàn thiện.

Để Thượng Hải trở thành một trung tâm điều hành vốn và quản lý tài chính vốn nước ngoài tại Trung Quốc, điều cần thiết là phải đạt được những chỉ tiêu sau: một nửa các trụ sở quản lý của các ngân hàng thương mại trên cả nước phải được thành lập tại Thượng Hải; hầu hết các trụ sở của các tổ chức tài chính phi ngân hàng phải tập trung tại Thượng Hải; đa số các tổ chức tài chính trong số 200 tổ chức tài chính hàng đầu thế giới phải thành lập chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Thượng Hải; phần lớn các tổ chức đầu tư tài chính đa quốc gia đầu tư vào Trung Quốc phải có mặt tại Thượng Hải; và trung tâm đăng ký chứng khoán của Trung Quốc và các công ty hoạt động thanh toán phải xuất hiện ở Thượng Hải... Tất cả đặt ra một nhu cầu to lớn cho Phố Đông và yêu cầu Phố Đông phải cố gắng hết sức để thể hiện là "kẻ tiên phong". Với vai trò hiện tại là trung tâm thương mại và tài chính duy nhất của Trung Quốc, Lục Gia Chủy là một khu vực then chốt của trung tâm tài chính quốc tế Thượng Hải, quy mô và vị trí của nó có ý nghĩa trực tiếp đến việc phát triển những khu vực khác về sau.

Như thế, việc tăng cường phát triển lĩnh vực tài chính ở Phố Đông là vấn đề sống còn không những đối với mục tiêu phát triển Thượng Hải thành một trung tâm tài chính quốc tế mà còn là uy tín của Phố Đông ở Thượng Hải nói riêng và Trung Quốc

https://tieulun.hopto.org

nói chung. Điều này cũng giúp Phố Đông ngày càng phát triển và mở rộng quy mô. Đó là lý do tại sao bên cạnh cải tiến dịch vụ, môi trường và mở rộng quy mô tập trung nguồn tài chính, Phố Đông còn phải nỗ lực nhiều hơn nữa để tìm kiếm những đột phá về hệ thống trong quá trình phát triển tài chính và củng cố các chức năng của thị trường tài chính.

Chính quyền thành phố Thượng Hải, Chính quyền Khu đô thị mới đã đưa ra một bộ chính sách để đẩy mạnh phát triển tài chính tại Phố Đông. Do vậy, Phố Đông có quyền trở thành "kẻ tiên phong" trong việc cải cách các chính sách để hoàn thiện thị trường tài chính nhằm phục vụ đất nước tốt hơn. Ví dụ, Phố Đông giới thiệu nhiều loại giao dịch mới ở Sở Giao dịch Hàng kỳ hạn Thượng Hải. Hối phiếu giao dịch đầu tiên ra đời tại Phố Đông. Phố Đông là nơi đầu tiên thử nghiệm giao dịch chứng khoán được đảm bảo bằng thế chấp, tìm hiểu giao dịch chứng

Quang cảnh phía đông của Phố Đông nhìn từ Phố Tây.

https://tieulun.hopto.org

khoán được đảm bảo bằng tài sản và việc thử nghiệm thành lập các công ty tài chính môi giới cho vay ngoại tệ và chứng khoán.

Tháng 5 năm 2007, Chính quyền đã thông qua kế hoạch năm năm phát triển khu chức năng tài chính then chốt của Phố Đông. Kế hoạch này nêu rõ là nếu so với New York, Luân Đôn, Frankfurt, Tokyo, Hồng Kông và Singapore, thì khu chức năng tài chính then chốt của Phố Đông vẫn là một bước khởi đầu của sự phát triển. Điều cần thiết là củng cố hệ thống pháp lý tài chính và môi trường thông tin, tăng cường đào tạo đội ngũ nhân viên tài chính hàng đầu, cải tiến cơ cấu để đẩy nhanh tiến trình tài chính và tăng cường hơn nữa luồng vốn từ các nước xung quanh về Phố Đông.

Trong chiến lược quốc gia biến Thượng Hải thành một trung tâm tài chính quốc tế, Chính quyền thành phố sẽ dốc toàn lực để thúc đẩy việc tập hợp các tổ chức tài chính, bao gồm cả vốn tài chính và các chuyên gia tài chính. Tại đây, Chính quyền đang thử nghiệm đổi mới tài chính, đề ra những tiêu chuẩn tài chính mới và cải thiện môi trường sinh thái tài chính. Hy vọng bằng những nỗ lực sắp tới, Phố Đông sẽ có những cụm dịch vụ tài chính khác nhau, những chương trình nghiên cứu và thông tin, để Phố Đông thật sự trở thành một trung tâm đạt chuẩn trong việc kinh doanh tài chính, thông tin và các hoạt động chuyên nghiệp. Mục tiêu đến năm 2010 là thành lập được 600 tổ chức tài chính với hơn 200.000 nhân viên tài chính. Đến lúc đó, lĩnh vực tài chính Phố Đông sẽ gánh hơn 18% GDP. Viễn cảnh đặt ra là Phố Đông sẽ phát triển quy mô ở tầm cao để chính thức trở thành một trung tâm tài chính quốc tế.

https://tieulun.hopto.org

5

THU HÚT ĐẦU TƯ
TẬN DỤNG NGÔN NGỮ QUỐC TẾ ĐỂ "TIẾP THỊ" PHỐ ĐÔNG

Trong một đàn chim luôn có những con chim can đảm nhất sà xuống đất đầu tiên để tìm thức ăn. Một khi chúng đã tìm thấy thức ăn, chúng sẽ cất tiếng kêu hoan hỉ và những con chim còn bay trên bầu trời cũng sẽ sà xuống kiếm phần. Khi những con chim đầu tiên sà xuống mặt đất đó nhận thấy không còn gì để ăn thì chúng sẽ bay đi và những con chim khác cũng sẽ bay theo.

https://tieulun.hopto.org

Lựa chọn khách hàng

Trong thời kỳ đầu phát triển, Phố Đông có hầu hết mọi chính sách ưu đãi mà Trung ương ban hành cho các đặc khu kinh tế để thu hút các nhà đầu tư. Mục đích của những chính sách này để cạnh tranh với các công ty nước ngoài, các tổ chức tài chính, các doanh nghiệp ngoại thương và bán lẻ... Điển hình, đối với thuế thu nhập, các nhà đầu tư nước ngoài trong các lĩnh vực năng lượng, giao thông và sản xuất, các tổ chức tài chính độc quyền vốn và liên doanh, các doanh nghiệp chế xuất được giảm hoặc miễn giảm hoàn toàn. Các chính sách khác như cho phép thành lập các công ty liên doanh ngoại thương, cho phép các ngân hàng nước ngoài quản lý kinh doanh nhân dân tệ, cho phép mở các xí nghiệp kinh doanh tại Khu Tự do Thương mại Ngoại Cao Kiều, và cho phép các tổ chức tài chính nước ngoài thành lập các chi nhánh.

Những chính sách này mang lại nhiều không gian phát triển cho Phố Đông và giúp lôi kéo các nhà đầu tư nước ngoài đến đây. Khi Trung Quốc bắt kịp nhịp độ của quá trình cải cách mở cửa và sự cạnh tranh trở nên gay gắt hơn, Chính phủ đã phê duyệt một số chính sách mới liên quan đến chế độ đãi ngộ quốc dân ngang nhau. Kết quả, sau năm 2001, Phố Đông không còn được hưởng các chính sách ưu tiên như trước nữa. Tuy nhiên, vào thời điểm đó, với vị thế tiên phong trong quá trình cải cách và mở cửa đất nước và với môi trường kinh doanh tốt hơn và thị trường mở rộng, Phố Đông vẫn có thể tiếp tục thu hút lượng lớn các nhà đầu tư.

Mặc dù đầu tư nước ngoài giữ vai trò sống còn trong quá trình phát triển kinh tế ở Phố Đông, Chính phủ đã không bừa bãi hạ thấp ngưỡng bắt đầu mà đi theo một nguyên tắc chỉ đạo rõ ràng cho những việc "phải làm và không được làm" và cẩn thận chọn các công ty đầu tư nước ngoài nhằm vào lợi ích lâu dài của khu vực và những nhu cầu toàn cầu hóa, để dần dần tăng năng lực công nghiệp của Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Chiếc xe hiệu Buick tại một dây chuyền lắp ráp của General Motors Thượng Hải.

Trong bối cảnh của Phố Đông, "những quy tắc phải làm" bao gồm hai khía cạnh. Thứ nhất, đầu tư cần phù hợp với định hướng công nghiệp của Phố Đông, những lĩnh vực phát triển then chốt là sản xuất tiên tiến, dịch vụ hiện đại và nền công nghiệp sáng tạo và đổi mới. Đối với mục đích này, Chính phủ đã ban hành một loạt chính sách chỉ đạo đầu tư để thúc đẩy điều chỉnh cơ cấu công nghiệp và thay đổi phương thức phát triển kinh tế. Thứ hai, yêu cầu mỗi công ty đầu tư đạt đến trình độ công nghệ cao hiện đại và các tiêu chuẩn quản lý.

Lễ kỷ niệm đánh dấu công ty nước ngoài thứ 10.000 khai trương tại Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Một trong những đoàn làm phim truyền hình nước ngoài đang tác nghiệp tại Lục Gia Chủy.

Để được gia nhập vào các khu phát triển, những công ty chính tại Phố Đông phải được kiểm tra, so sánh với toàn bộ đối tác tương ứng trên toàn thế giới, với mục đích đảm bảo cho việc lựa chọn cuối cùng các công ty có công nghệ tiên tiến nhất và mạnh nhất về phương diện tài chính. Ví dụ trong lĩnh vực sản xuất ôtô. Sau các vòng tranh tài và so sánh giữa các ứng viên, cuối cùng, General Motors đã "thắng cuộc" trong liên doanh sản xuất ôtô, bởi vì công ty này có khả năng đổi mới công nghệ mạnh nhất và có thị trường tiêu thụ ôtô lớn nhất tại Mỹ. Việc lựa chọn chất bán dẫn, máy vi tính, điện thoại di động ở những khu vực phát triển khác nhau cũng tương tự như vậy.

"Những quy tắc không được làm" liên quan đến việc thành lập "các ngưỡng cửa xanh" và "các ngưỡng cửa cơ cấu công nghiệp". Chính phủ yêu cầu gắt gao các công ty mới về bảo vệ môi trường, nghĩa là không được phép làm ô nhiễm và tiêu thụ năng lượng ở mức cao. Trong suốt hơn chục năm qua, Chính quyền Phố Đông đã từ chối hơn 100 công ty, với vốn đầu tư tương đương 5 tỷ đô la Mỹ, bao gồm vô số nhà máy in ấn, nhuộm và sản xuất bột giấy, hóa chất và CRTs, dù vào năm 1993, CRTs có nhu cầu lớn cho thị trường trong nước, trong khi tivi màn hình tinh thể lỏng kích thước nhỏ khi đó vừa mới xuất hiện trên thị trường thế giới. Đồng thời, những nhà máy mâu thuẫn với các yêu cầu trong cải cách cơ cấu công nghiệp của Thượng Hải, ví dụ như gia công sợi vải, sợi bông và sợi hóa chất, sẽ được đưa vào khu vực sản xuất nguyên liệu thô. Qua quá trình "sàng lọc", Phố Đông đã có thể bảo đảm lượng lớn các nhà máy sản xuất đạt chất lượng cho mục đích phát triển của mình.

https://tieulun.hopto.org

Đối với các nhà đầu tư tiềm năng, các hạng mục trọng điểm, Phố Đông không tiếc công sức mời gọi nhưng không cố sức lôi kéo vì như thế chỉ gây phản cảm cho các nhà đầu tư. Phương pháp đúng đắn ở đây là miêu tả một cách thực tế môi trường đầu tư của Phố Đông, của Thượng Hải và của Trung Quốc - bao gồm cả thành tựu và thiếu sót - để các nhà đầu tư cẩn trọng trong việc đưa ra các quyết định.

Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã tổ chức nhiều hội nghị về chương trình phát triển Phố Đông tại các nước. Hội nghị để lại ấn tượng sâu đậm trong tôi là *Ngày Phố Đông, Tuần lễ Thượng Hải* năm 1993 được tổ chức tại San Francisco. Hơn 150 chủ tịch và tổng giám đốc của những tập đoàn đa quốc gia tụ họp về để nghe báo cáo tình hình Phố Đông. Sau hội nghị, chúng tôi trình chiếu bức thư của vị chủ tịch một công ty Mỹ. Vị chủ tịch này bày tỏ trong thư như sau: "Tôi hoàn toàn tin tưởng vào môi trường đầu tư tuyệt vời của Phố Đông, tuy nhiên vì những vấn đề liên quan đến chính trị nên tôi vẫn đang cân nhắc và chờ đợi". Vì thế điều chúng tôi muốn nói với tất cả doanh nghiệp đang hiện diện tại đây là: "Vui lòng đừng trộn lẫn kinh tế với chính trị, trong khi các bạn vẫn ngần ngại trong việc đầu tư, thì những đối tác nhanh chân hơn các bạn như Pháp, Đức và Nhật đã tiên phong xuất phát. Đường phố Thượng Hải đầy những chiếc ôtô Santana và Audi của Đức, trong khi hiếm thấy những chiếc ôtô của Mỹ. Cũng vậy, đồ gia dụng tại đây đều có xuất xứ từ Nhật và người dân Thượng Hải chỉ biết một chút về những trang thiết bị điện mang thương hiệu Mỹ. AT&T nổi tiếng khắp toàn cầu, nhưng đáng tiếc là AT&T đã bỏ mất thị trường Trung Quốc khổng lồ. Công ty Bell của liên doanh Pháp - Bỉ hiện giữ 'ngôi vị dẫn đầu'". Ngay tức khắc, khán phòng hoàn toàn rung chuyển khi vị chủ tịch của một trong những 500 công ty đứng đầu thế giới đã đứng dậy và tuyên bố rằng: "Hãy kiên nhẫn! Chúng tôi sắp đến Phố Đông!". Vị chủ tịch này đã giữ lời hứa khi đầu tư hơn một tỷ đô la Mỹ để thành lập một cơ sở sản xuất và viện nghiên cứu tại Phố Đông.

Thực tế chứng minh rằng việc kêu gọi đầu tư nước ngoài là một nghệ thuật, và đòi hỏi những người đang làm việc trong lĩnh vực này phải có tầm nhìn bao quát, tư tưởng hợp thời, chiến lược tinh tế và hoàn toàn trung thực để đạt được thành công tiếp nối thành công.

https://tieulun.hopto.org

Tìm ra lợi ích thật sự của nhà đầu tư

Tục ngữ Trung Quốc có câu "Biết người biết ta trăm trận trăm thắng". Để "thúc đẩy" Phố Đông, bên cạnh việc hỗ trợ các nhà đầu tư để họ đánh giá đúng những lợi thế của bạn, bạn cũng phải hiểu rõ các nhà đầu tư, đặc biệt là biết được mối quan tâm thực sự của họ là gì. Một khi bạn làm được điều này, bạn đang tiến gần đến thành công.

Cách đây hơn 10 năm, chúng tôi hai lần đón tiếp đoàn đại biểu của Công ty Eastman Kodak. Lần đầu tiên gặp nhau, chúng tôi đã đề xuất một kế hoạch với vị chủ tịch của công ty. Tại Trung Quốc, chúng tôi nhận thấy hai hãng nhập khẩu đang cạnh tranh để giành thị trường. Một số người thích Kodak, một số khác thích Fuji, do phụ thuộc vào màu sắc tươi đẹp của chúng. Liệu Kodak có thể sản xuất ra cái gì mới để đáp ứng hơn nữa thị hiếu của khách hàng Trung Quốc? Vị chủ tịch đánh giá rất cao kế hoạch của chúng tôi. Lần kế tiếp gặp nhau, chúng tôi bàn về việc tiến hành sản xuất máy ảnh kỹ thuật số. Không lâu sau, công ty này đã dời trụ sở chính đến Phố Đông và xây dựng hai nhà máy sản xuất máy ảnh kỹ thuật số tại đây.

Khi tiến hành chương trình quy hoạch phát triển toàn diện Khu đô thị mới, Chính quyền Phố Đông quyết định xây dựng ba tòa nhà chọc trời được sánh với Trung tâm Thương Mại Thế giới tại New York. Ngay lập tức, điều này thu hút sự chú ý của Công ty Địa ốc Mori Building của Nhật. Được biết, đây là công ty kiến trúc nổi tiếng thế giới có nhiều kinh nghiệm đầu tư, đã và đang xây dựng hơn 150 toà nhà trên toàn thế giới. Khi gặp ông Minoru Mori, vị chủ tịch của công ty này, chúng tôi đặc biệt giới thiệu về vai trò của Thượng Hải trong Hành lang Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương, triển vọng phát triển Phố Đông, và giá đất cùng giá thành xây dựng của Phố Đông so với Tokyo. Mắt ông Mori bừng sáng. Với kinh nghiệm đầu tư dồi dào và tầm nhìn xa trông rộng trong việc cân nhắc chiến lược, ông lập tức triệu tập cuộc họp với các hội đồng thành viên tại Phố Đông, nơi chúng tôi vừa

https://tieulun.hopto.org

Tác giả và Ông Minoru Mori, Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty Xây dựng Mori của Nhật, đã đầu tư 1 tỉ đô la Mỹ xây dựng Trung tâm Tài chính Toàn cầu tại Lục Gia Chủy.

thẩm tra dự án. Ông Mori quyết định đầu tư ngay một tỷ đô la Mỹ xây dựng tòa nhà cao nhất thế giới - Trung tâm Tài chính Toàn cầu - tại Lục Gia Chủy. Nhờ thành công của dự án này, ông Mori đã được tạp chí *Fortune* của Mỹ bình chọn là "Nhà đầu tư táo bạo nhất ở châu Á", người "vươn tới bầu trời với một tòa nhà 101 tầng tại Thượng Hải".

Trong nỗ lực thu hút các nhà đầu tư nước ngoài, điều cần thiết là hiểu tâm lý họ và ngôn ngữ kinh tế quốc tế. Chúng ta phải chú ý đến những mối quan tâm của họ, cung cấp cho họ những thông tin cần thiết, bao gồm cả những rủi ro liên quan. Việc thổi phồng những lợi thế là phản tác dụng. Vì vậy cần có thời gian để những khách hàng tiềm năng tự quyết định. Việc trung thực trong đàm phán sẽ đem đến những giao dịch lớn và an toàn. Điều này có thể mất nhiều thời gian nhưng sẽ tốt hơn cho cả hai bên khi có đủ thời gian thể hiện quan điểm rõ ràng và đầy đủ. Một khi giao dịch được ký kết, việc cần làm là hiện thực hóa lời nói và hành động của bạn đúng như thỏa thuận. Người Trung Quốc nói riêng và các nước nói chung thường nói về phong cách đàm phán hiệu quả của người dân Thượng Hải.

https://tieulun.hopto.org

Đó là sự ân cần và thậm chí khá cầu kỳ về chi tiết trong các cuộc đàm phán nhưng sau đó bạn sẽ không tìm thấy bất kỳ lỗi nghiêm trọng nào trong hợp đồng, hơn nữa người Thượng Hải không bao giờ khinh suất khi thực hiện thỏa thuận. Nói tóm lại, họ giữ đúng những lời họ hứa. Tiến sĩ Henry Kissinger, cựu Ngoại trưởng Mỹ, đã nói khi đến viếng thăm Phố Đông như sau: "Các cao ốc và các nhà máy công nghiệp công nghệ cao của các bạn chứng minh sự thành công và danh tiếng của các bạn trên thế giới. Các bạn đã đạt được thắng lợi trong các quan hệ cộng đồng quốc tế. Đó là cái có giá trị nhất."

https://tieulun.hopto.org

Những con chim can đảm sà xuống mặt đất trước tiên và những con chim khác cũng sà xuống theo

Chính quyền Phố Đông thể hiện sự quan tâm nhất quán đến các công ty đa quốc gia đã thành lập tại Khu đô thị mới trong giai đoạn đầu phát triển. Trong giai đoạn đầu, khu vực này thiếu các phương tiện giao thông tương xứng cũng như yếu về cơ sở hạ tầng. Mặc dù môi trường đầu tư không thuận lợi như thế, những doanh nghiệp trong giai đoạn đầu tại Phố Đông đã hoàn toàn chia sẻ khó khăn cùng chúng tôi bởi vì họ có lòng tin vào sự phát triển của chúng tôi và nhận thấy tương lai tươi sáng của thị trường Trung Quốc.

Đó là lý do tại sao Phố Đông luôn đặt yếu tố bình đẳng lên hàng đầu để thu hút các nhà đầu tư mới và phục vụ tốt những nhà đầu tư hiện ở Phố Đông. Chúng tôi quan tâm đến công việc kinh doanh của họ và luôn hỗ trợ các dịch vụ cần thiết khi họ gặp khó khăn. Ví dụ, chúng tôi đã làm lại con đường trước nhà máy BASF của Đức và dựng thêm một tuyến xe buýt cho nhân viên của họ. Chúng tôi cũng đã xây dựng một trường học quốc tế

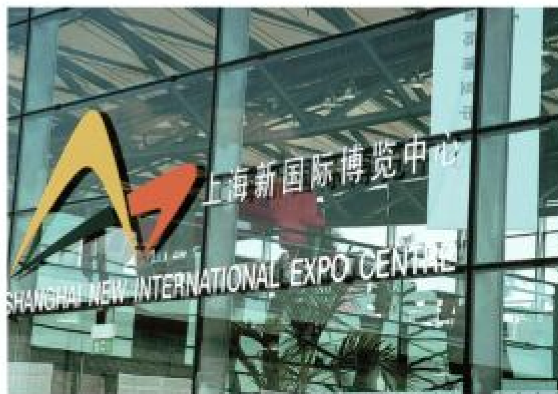

Hình ảnh Phố Đông trên các tạp chí nước ngoài.

https://tieulun.hopto.org

cho con em của những người đang làm việc tại Tập đoàn Quốc tế Chuyên sản xuất chất bán dẫn. Thậm chí, chúng tôi đã xây một nhà thờ cho những người đạo Thiên Chúa đang làm việc tại các công ty nước ngoài ở Trương Giang. Và còn rất nhiều trường hợp tương tự khác.

Những nhà đầu tư đầu tiên bây giờ đã bước vào mùa bội thu. Lợi ích kinh tế và niềm tin vào thị trường Trung Quốc ngày càng

Trung tâm Triển lãm Quốc tế Mới Thượng Hải là nơi diễn ra hầu hết các triển lãm quốc tế có quy mô lớn, trong hình là triển lãm xe hơi quốc tế.

https://tieulun.hopto.org

tăng đã khuyến khích họ rất nhiều để tiếp tục đầu tư tăng năng suất và mở rộng quy mô sản xuất. Những câu chuyện ngạc nhiên thú vị như "Chị em sinh đôi nhà Courtaulds", "Anh em sinh ba nhà Omron", "F.Hoffmann-La, bốn anh em nhà Roche" và "Năm con trai nhà Siemens" là những câu chuyện thành công nổi tiếng tại Phố Đông.

Trong tự nhiên có một hiện tượng rất thú vị là: khi một đàn chim đến một khu vực mới, một vài con mạnh nhất sẽ sà xuống đất để tìm thức ăn. Một khi chúng đã tìm thấy thức ăn, chúng sẽ cất tiếng kêu hoan hỉ và những con chim còn bay trên bầu trời cũng sẽ sà xuống kiếm phần. Khi những con chim đầu tiên sà xuống mặt đất đó nhận thấy không còn gì để ăn thì chúng sẽ bay đi và những con chim khác cũng sẽ bay theo. Để thu hút đầu tư, điều quan trọng là dùng "tiếng kêu của những con chim đến trước." Khi tổ chức các hoạt động tại châu Âu, Nhật và Mỹ để quảng bá hình ảnh Phố Đông, là nhà tổ chức nhưng chúng tôi thường không am hiểu các nghi thức. Chúng tôi đã mời các tổng giám đốc của các doanh nghiệp nổi tiếng tại nước đó chủ trì hội nghị, và một số nhà doanh nghiệp thành công tại Phố Đông nói chuyện tại hội nghị. Những hội nghị như thế thường rất thành công vì những điều những doanh nghiệp này nói về Phố Đông đáng tin hơn nhiều so với chúng tôi nói. Điều này tạo điều kiện dễ dàng để họ thấu hiểu nhau. Sau hội nghị, thông thường các nhà đầu tư tương lai sẽ đến Phố Đông, thậm chí đã đến trước khi chúng tôi trở về nước.

Cuối năm 2007, khoảng 15.000 doanh nghiệp nước ngoài từ hơn 100 quốc gia và khu vực đã được thành lập tại Phố Đông; tổng vốn đầu tư nước ngoài đạt đến 40,661 tỷ đô la Mỹ và vốn thực tế lên đến 27,112 tỷ đô la Mỹ, trong đó có hơn 300 doanh nghiệp có mặt trong danh sách 500 doanh nghiệp mạnh nhất thế giới của tạp chí *Fortune* với tổng vốn đầu tư 38 tỷ đô-la Mỹ.

Trong quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế, sự thống nhất giữa các hệ thống kinh tế địa phương ở Trung Quốc và toàn cầu hóa là vấn đề tất yếu. Thượng Hải ngày càng tương hỗ với các khu vực trên thế giới, cùng tồn tại, cùng phát triển góp phần tô màu cho bức tranh đầy màu sắc của nền kinh tế thế giới. Thượng Hải là một minh chứng tuyệt vời cho quá trình quốc tế hóa và hiện đại hóa trên lãnh thổ Trung Quốc.

https://tieulun.hopto.org

Các nhà đầu tư Trung Quốc để mắt tới Phố Đông

Các nhà đầu tư Trung Quốc cũng đánh giá Phố Đông là một trong những lựa chọn đầu tiên. Không chỉ các doanh nghiệp nhà nước và tư nhân từ Thượng Hải mà những doanh nghiệp từ những nơi khác của Trung Quốc cũng đã và đang tụ họp tại Phố Đông, vì họ tin rằng "lựa chọn Phố Đông là sự lựa chọn dẫn đến thành công".

Ngay từ khi bắt đầu, các nhà lãnh đạo Thượng Hải đã đề ra chính sách cho Khu đô thị mới như sau: "Phát triển Phố Đông, hồi sinh Thượng Hải, phục vụ đất nước và hướng ra thế giới". Chính sách này ngang hàng với tư tưởng chiến lược của nhà lãnh đạo Đặng Tiểu Bình: "Phát triển Phố Đông sẽ có một ảnh hưởng to lớn không chỉ ở ngay khu vực này mà ở tất cả các nơi tại Thượng Hải, và lần lượt sẽ phục vụ như một nền tảng cho sự phát triển vùng châu thổ sông Dương Tử và toàn bộ lưu vực sông Dương Tử." (*Tuyển tập Đặng Tiểu Bình*, tập 3, ấn bản tiếng Anh, trang 353). Theo ông: "Một khi Thượng Hải phát triển thành công, thì thực trạng liên quan đến quá trình cải cách và mở cửa vùng châu thổ sông Dương Tử, toàn bộ lưu vực sông Dương Tử, và trên cả nước sẽ khác nhau." (*Tuyển tập Đặng Tiểu Bình*, tập 3, ấn bản tiếng Anh, trang 364).

Từ rất sớm, các ban ngành của Trung ương, các tỉnh và các thành phố tự trị khác nhau cũng như các doanh nghiệp chủ chốt đã đầu tư vốn, công nghệ và nhân lực vào Phố Đông.

Năm 1991, Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc ban hành mười phương pháp dự phòng cho Phố Đông, lập các khoản vay ngoại tệ sẵn có và các hỗ trợ tài chính khác. Tháng 5 năm 1991, Ngân hàng Trung Quốc chi nhánh Thượng Hải tại Phố Đông đã chính thức khai trương. Ngày 28/6/1995, Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc chi nhánh Thượng Hải dời đến Lục Gia Chủy và trở thành "kẻ tiên phong" của các tổ chức tài chính.

https://tieulun.hopto.org

Những chủ sở hữu tương lai mải mê xem mô hình một trong những dự án nhà ở mới tại Phố Đông.

Các ngân hàng và công ty bảo hiểm chủ chốt tại Trung Quốc cũng đi theo con đường này, từ đó, những tòa nhà liên tiếp mọc lên tại đây. Tập đoàn Xăng dầu Quốc gia, Tập đoàn Hóa dầu Trung Quốc, Tập đoàn Đóng tàu Nhà nước, Tập đoàn Than đá Quốc gia và các công ty xuất nhập khẩu khác của Trung Quốc đều tìm được một vị trí ưng ý tại Phố Đông.

Năm 1992, Tập đoàn Phát triển Kinh tế Hợp nhất Sông Dương Tử ra đời dưới sự hợp tác tài trợ của Thượng Hải, Nam Kinh, Vũ Hán, Trùng Khánh (các thành phố cảng dọc Sông Dương Tử) và Ngân hàng Giao thông. Cùng với chính quyền của 27 thành phố và 386 doanh nghiệp, họ đã nhiệt tình hỗ trợ và thúc đẩy phát triển Phố Đông lên một tầm cao mới. Chúng ta có thể tìm thấy những nhà thầu từ khắp Trung Quốc tại các công trường ở Phố

https://tieulun.hopto.org

Đông. Năm 1991, khi công đoạn kết cấu móng bắt đầu tại cao ốc đầu tiên với vốn đầu tư bên ngoài Thượng Hải, thì đơn vị đầu tư là tỉnh An Huy đã gánh chịu một trận lụt nghiêm trọng. Nhưng Bí thư Tỉnh ủy Lư Vinh Cảnh đã nói rằng: "Nước lũ sẽ rút xuống và chúng ta cần tiếp tục sống và phát triển. Chúng ta không thể đánh mất cơ hội vàng tham gia vào quá trình phát triển của Phố Đông". Điều nhận định này của ông là hoàn toàn đúng. Bằng việc tham gia vào quá trình phát triển của Phố Đông, những khu vực khác của Trung Quốc cũng nắm bắt được thời cơ lớn nhất trong lịch sử. Sau đó, lần lượt các tỉnh thành khác đều đến thành lập trụ sở chính tại Phố Đông, như tòa nhà Tề Lỗ của tỉnh Sơn Đông, tòa nhà Tử Kim Sơn của tỉnh Giang Tô, tòa nhà Bảo An của tỉnh Quảng Đông và tòa nhà Chi Giang của tỉnh Chiết Giang.

Tính đến cuối năm 2007, 12.703 doanh nghiệp đầu tư từ khắp Trung Quốc ra đời tại Phố Đông, với vốn đăng ký lên đến 257,552 tỷ nhân dân tệ. Ngày càng có nhiều doanh nghiệp trong nước đầu tư tại Phố Đông với vốn đầu tư trên 10 triệu nhân dân tệ và ngành dịch vụ là lựa chọn số một. Hơn nữa, nhờ môi trường đầu tư nhiều tiềm năng, các công ty tư nhân đã tăng vốn cổ phần. Lúc này xuất hiện xu hướng những người có tài kinh doanh bẩm sinh tự đầu tư, con số này chiếm một nửa các doanh nghiệp vốn tư nhân. Trong số các nhà đầu tư trong nước tại Phố Đông, khá nhiều thuộc các tập đoàn khổng lồ trong nước như Tập đoàn Thép lớn nhất Trung Quốc Baosteel, Tập đoàn Công nghệ Đóng tàu Trung Quốc, Tập đoàn Huayou Trung Quốc, Công ty Chứng khoán Everbright Securities. Tất cả đều xem Phố Đông là cơ sở nền tảng để từ đó họ có thể mở rộng phát triển không chỉ thị trường Trung Quốc mà còn ra thế giới. Gần 30 tập đoàn khổng lồ trong nước đã dời trụ sở chính đến Phố Đông hoặc thành lập các trụ sở khu vực tại đây. Một số tập đoàn đa quốc gia "được sinh ra, nuôi dưỡng và lớn lên" tại Trung Quốc cũng đã thành lập trụ sở khu vực tại Phố Đông với mục đích mở rộng việc đầu tư của họ tại Trung Quốc.

Trong 18 năm, Phố Đông đã phát huy tối đa ưu thế trong việc áp dụng các chính sách ưu đãi, ví dụ, thúc đẩy thành lập các thị trường chứng khoán, hàng kỳ hạn, vàng, kim cương, nguồn nhân lực và bản quyền sáng chế. Chính quyền Phố Đông đã bắt đầu và dần dần hoàn thiện dịch vụ "một cửa" cho tất cả các doanh nghiệp đăng ký thành lập tại Khu đô thị mới. Tính ưu việt của dịch vụ này là lý do chính thúc đẩy các doanh nghiệp chọn Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Kinh nghiệm đã chứng minh: lựa chọn Phố Đông là lựa chọn dẫn đến thành công. Ngô Lâm, trợ lý giám đốc Công ty Cổ phần của tập đoàn Kim Mậu - đơn vị quản lý đầu tư cao ốc Kim Mậu, đã bày tỏ: "Kinh nghiệm đã mách bảo chúng tôi rằng xây dựng một tòa nhà chọc trời tại Phố Đông sẽ đạt được hiệu quả và lợi nhuận cao." Tập đoàn Sam Sam, doanh nghiệp may mặc hàng đầu Trung Quốc, đã áp dụng biện pháp chiến lược là dời trụ sở chính đến Phố Đông năm 1999. Chủ tịch Tập đoàn, ông Trịnh Vĩnh Cương đã phát biểu: "Chúng tôi đã thực sự trưởng thành khi ở Ninh Ba (một thành phố tỉnh Chiết Giang), nhưng chúng tôi chỉ là một củ khoai nhỏ khi đến Phố Đông. Tuy nhiên, chúng tôi có thể mở rộng thị trường tại đây". Tập đoàn Sam Sam chịu nhiều áp lực cạnh tranh khi chuyển đến Phố Đông, nhưng đó lại là động lực phát triển cho họ. Vì thế, áp lực cạnh tranh đã trở thành chất xúc tác cho sự phát triển nhanh của Sam Sam. Một năm sau khi chuyển trụ sở chính đến Phố Đông, doanh số bán hàng của tập đoàn đã tăng vọt lên 27% và lợi nhuận tăng 22%.

Bên trong Tháp Kim Mậu, tòa tháp do 14 tập đoàn xuất nhập khẩu lớn ở Trung Quốc liên kết xây dựng.

https://tieulun.hopto.org

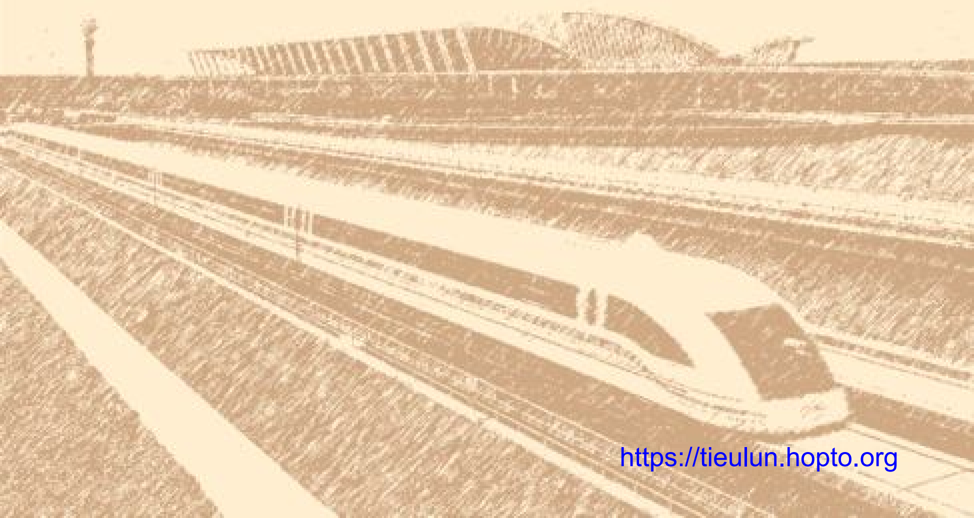
Chọn Phố Đông là sự lựa chọn dẫn đến thành công.

Theo yêu cầu của Trung ương, Chính quyền Phố Đông nỗ lực tận dụng cơ hội để hỗ trợ các tỉnh thành khác trong nước. Hai vấn đề quan trọng hơn hết, cần phải được suy nghĩ thấu đáo chính là: điều Phố Đông có thể làm và điều Phố Đông cần làm cho các tỉnh thành còn lại của đất nước.

https://tieulun.hopto.org

6 ƯU TIÊN KHOA HỌC VÀ ĐỔI MỚI CÔNG NGHỆ THU HÚT NGUỒN NHÂN LỰC TOÀN THẾ GIỚI

Một lưu học sinh từng du học ở nước ngoài khi yêu cầu được gặp đại diện của các tổ chức chiêu mộ nhân tài đã thốt lên rằng: Trước khi đến Mỹ du học, anh phải xếp hàng rất lâu trước Lãnh sự quán Mỹ ở Thượng Hải để xin visa. Thì nay, sau nhiều năm, anh lại phải xếp hàng dài để được phỏng vấn xin việc ở Phố Đông. Từ đó có thể thấy sức thu hút nhân tài của Phố Đông mạnh như thế nào.

https://tieulun.hopto.org

Nắm bắt thời cơ đổi mới

Bắt đầu từ những năm 1980, nền khoa học và công nghệ đạt những bước đột phá có ý nghĩa trên toàn thế giới. Cuộc cách mạng công nghiệp và khoa học công nghệ mới phát triển mạnh mẽ. Các chuyên gia tiên đoán rằng trong vòng 30 đến 50 năm nữa, chúng ta sẽ chứng kiến những cải tiến vượt bậc trong lĩnh vực khoa học và công nghệ, nhiều khả năng sẽ có bước nhảy vọt trong các lĩnh vực khoa học thông tin, khoa học đời sống và có những phát triển mới trên nhiều lĩnh vực học thuật trong khoa học tự nhiên và khoa học xã hội. Điều này mở ra một triển vọng tốt đẹp cho nhân loại. Những đổi mới trong khoa học và công nghệ trong tương lai sẽ dẫn đường cho việc gia tăng sức sản xuất trên toàn thế giới, thay đổi sâu sắc phương thức sản xuất và lối sống của nhân loại. Từ đó dẫn đến những thay đổi đáng kể trong nền kinh tế toàn cầu cũng như biến đổi việc thành lập các nhóm đặc quyền. Bất kỳ ai am hiểu quá trình chuyển động đi lên của khoa học công nghệ, hiểu rõ chiến lược phát triển phù hợp và bắt kịp trào lưu phát triển của thời đại thì chắc chắn sẽ nắm bắt được cơ hội, giành quyền chủ động để phát triển.

Mặc dù đứng trước cuộc cạnh tranh quốc tế gay gắt chưa từng có, Chính quyền Thượng Hải đã đệ trình một chiến lược toàn diện với tên gọi "Phát triển Thượng Hải bằng khoa học và giáo dục". Đây là một quyết sách dựa trên tình hình thực tế của thành phố và các mục tiêu phát triển trong tương lai song song với các xu hướng mới trong việc đổi mới khoa học công nghệ. Bởi vì, trong quá trình toàn cầu hóa nền kinh tế, việc chuyển giao công nghiệp hiện đại đến các quốc gia đang phát triển và phương hướng phát triển mới của Thượng Hải là thống nhất nhau. Về mặt này, Thượng Hải có bốn lợi thế sau:

https://tieulun.hopto.org

Bảo tàng Khoa học và Công nghệ Thượng Hải nhìn từ bên ngoài. Tham quan bảo tàng này là giờ học bắt buộc của các học sinh tiểu học và trung học.

1. Ngày càng có nhiều các doanh nghiệp sản xuất và chế biến áp dụng công nghệ cao với hình thức tập trung vốn đổ xô vào Thượng Hải. Với nền tảng công nghiệp vững chắc, các ngành công nghiệp phụ khá đầy đủ, các lợi thế địa lý rõ ràng và sức mạnh cạnh tranh toàn diện, thành phố thu hút được các công nghệ cao tầm cỡ thế giới.

2. Tại thời điểm chuyển giao các trung tâm nghiên cứu và phát triển quốc tế và các nhà máy cung ứng cho các quốc gia phát triển, Thượng Hải dẫn đầu Trung Quốc trong lĩnh vực khoa học công nghệ và giáo dục, và những lợi thế về nguồn nhân lực cũng như chức năng là trung tâm cơ sở hạ tầng hiện đại tương đối hoàn thiện.

3. Việc đầu tư nước ngoài trong các lĩnh vực dịch vụ quốc tế và thương mại cũng tiến nhanh. Thượng Hải, một thành phố kinh tế lớn, luôn là thị trường tiềm năng có sức thu hút lớn đối với xu thế này.

4. Tăng xu hướng tái điều chỉnh nền kinh tế, tài chính, thương mại và các trung tâm vận chuyển đường thủy toàn cầu tại khu vực. Thượng Hải rất có khả năng trở thành một trung tâm kinh tế thế giới nhờ sức mạnh toàn diện và lợi thế về vị trí địa lý, hơn

https://tieulun.hopto.org

Phố Đông là nơi diễn ra rất nhiều hội nghị quốc tế. Những hình ảnh của Diễn đàn châu Á - Thái Bình Dương thảo luận về phát triển công nghiệp.

nữa được quá trình phát triển kinh tế tăng cấp nhanh và liên tục của Trung Quốc hỗ trợ.

Tuy nhiên, tất cả những cơ hội tiềm năng này sẽ không thành sự thật nếu không có một vài nhân tố chủ quan. Kinh nghiệm trong nước và quốc tế đã cho chúng tôi thấy rằng điều quan trọng nhất chính là chủ động đổi mới, thúc đẩy tiến bộ khoa học và kỹ thuật, nâng cao tố chất của lực lượng lao động. Điều này đã được chứng minh qua những thành tựu của Trung Quốc trong lĩnh vực công nghệ năng lượng hạt nhân và không gian vũ trụ. Vì vậy, chiến lược "Phát triển Thượng Hải bằng Khoa học và Giáo dục" trở thành nền tảng sống còn cho nền kinh tế thành phố và sự phát triển xã hội.

https://tieulun.hopto.org

Phố Đông đã thực hiện chiến lược đưa ngành công nghệ cao lên vị trí dẫn đầu từ những ngày đầu tiên trong quá trình phát triển. Qua nhiều năm, Phố Đông tin rằng các công ty công nghệ cao có khả năng thúc đẩy ngành công nghiệp ngày càng lớn mạnh. Dựa vào các thế mạnh của Thượng Hải, như đội ngũ cán bộ nhân viên khoa học công nghệ, nền tảng công nghiệp và hệ thống những dịch vụ toàn diện của một thành phố lớn cùng với việc phát huy một loạt chính sách ưu đãi, Phố Đông đã đẩy nhanh công nghiệp hóa khoa học công nghệ, đạt được nhiều thành tựu to lớn. Cụ thể:

- Các doanh nghiệp công nghệ cao phát triển nhanh chóng. Từ 20 doanh nghiệp công nghệ cao năm 1994 đã phát triển lên đến 624 năm 2007. Giá trị đầu ra của những doanh nghiệp này tăng từ 1 tỷ nhân dân tệ năm 1994 lên 131,898 tỷ nhân dân tệ năm 2007, tăng 25,6% GDP của Khu đô thị mới so với cùng kỳ năm ngoái. Cùng thời điểm, chất lượng của các bằng sáng chế ứng dụng cho các doanh nghiệp đã được nâng cao rõ nét. Trong suốt năm 2007, có 8.435 đơn xin cấp bằng sáng chế tại Khu đô thị mới, tăng 24,6% so với cùng kỳ năm ngoái. Trong số đó, 3.054 công ty có bằng sáng chế hữu dụng, tăng 19,4% so với cùng kỳ năm ngoái. Nhà máy Synchrotron Radiation Facility Thượng Hải, các bộ chip đầu cuối kết nối di động 3G và phát triển hệ thống của nó cùng 18 công ty khác trong chương trình công nghệ cao dẫn đầu đã đạt bước tiến nhanh chóng tại Phố Đông. Hiện nhiều công ty mới trong lĩnh vực khoa học công nghệ đã đến Phố Đông như Tập đoàn Shanda (SNDA), Desano, Spreadtrum và Tập đoàn Dược phẩm Microport Medical.

Tập đoàn Quốc tế sản xuất chất bán dẫn.

https://tieulun.hopto.org

- Sản xuất vi mạch trở thành ngành công nghiệp chính ở Phố Đông. Tại Khu Công nghệ cao Trương Giang đã có nhà máy sản xuất dấu xi và thiết kế chip cùng hàng loạt nhà máy sản xuất vi mạch. Điều này giúp Phố Đông trở thành Trung tâm Nghiên cứu & Phát triển lớn nhất Trung Quốc, là nền tảng sản xuất, với một hệ thống sản xuất khép kín tối tân nhất nước, công nghệ nghiên cứu, thiết kế và một loạt công nghệ vi mạch hoàn hảo nhất. Tập đoàn Spreadtrum, do một nhóm sinh viên Trung Quốc sau khi du học nước ngoài trở về thành lập, được niêm yết trên Sàn Giao dịch Chứng khoán Điện tử NASDAQ, là một trong những công ty Trung Quốc đầu tiên được niêm yết trên sàn này. Trương Như Kinh, doanh nhân công nghệ thông tin tầm cỡ thế giới, đã thành lập SMIC (Tập đoàn Quốc tế Sản xuất Chất bán dẫn). Dây chuyền sản xuất con chip 12 inch của tập đoàn này đã được khánh thành tại Thượng Hải. Dây chuyền này chỉ sản xuất tại Trung Quốc nhưng có thể tạo ra các con chip 45 na-nô-mét tiên tiến nhất thế giới.

- Việc bố trí một khu công nghiệp công nghệ cao tại Phố Đông là hoàn toàn đúng lúc. Một vài năm trước, Vành đai Công nghiệp Công nghệ cao Bắc Nam đã được thành lập tại Phố Đông, bao gồm một cơ sở công nghiệp máy tính tại Ngoại Cao Kiều để sản xuất trang thiết bị ngoại vi; một cơ sở công nghiệp điện cơ, điện tử, truyền thông và mạch quang nhất thể hóa tại Kim Kiều với chức năng chính là vi điện tử, truyền thông hiện đại, ôtô và thiết bị gia dụng; một cơ sở công nghiệp tại Trương Giang với chức năng chính là sản xuất dược phẩm công nghệ sinh học, xử lý nước, nghiên cứu và phát triển phần mềm máy vi tính; cuối cùng là một cơ sở nông nghiệp hiện đại tại Tôn Kiều với chức năng chính là thâm canh.

- Các cơ sở công nghiệp công nghệ cao phát triển nhanh chóng. Tại Khu đô thị mới có 14 cơ sở công nghiệp cấp nhà nước. Ví dụ, cơ sở công nghiệp vi mạch tại Phố Đông là lớn nhất nước với một dây chuyền công nghiệp toàn diện, quy trình sản xuất lớn và năng suất cao, có thế mạnh trong nghiên cứu, phát triển và là nơi tập trung của các doanh nghiệp thiết kế vi mạch; cơ sở dược phẩm công nghệ sinh học đã qua giai đoạn khởi đầu, hiện trong giai đoạn phát triển, dần chuyển hướng từ lợi thế nghiên cứu và phát triển sang lợi thế công nghiệp. Tại Phố Đông hiện có hơn 300 doanh nghiệp dược phẩm công nghệ sinh học. Tất cả góp phần tạo ra năm khối phức hợp bao gồm sản xuất dược phẩm, trung tâm nghiên cứu và phát triển cấp nhà nước, các trường y,

https://tieulun.hopto.org

Ứng dụng thương mại đầu tiên trên thế giới của tàu đệm từ cao tốc (tốc độ tối đa đạt 433km/h). Điều đáng tiếc là đường tàu này chỉ dài 30 km.

các doanh nghiệp vừa và nhỏ và các tổ chức dịch vụ trung gian chuyên nghiệp. Nhờ đó, nơi này được gọi là "Thung lũng dược phẩm của Trung Quốc". Cơ sở công nghiệp phần mềm cũng tiến nhanh với tốc độ phi thường trong việc xây dựng, bố trí hợp lý các Khu Phần mềm Trương Giang, Khu Phần mềm Tam Lâm và Khu Phần mềm Lục Gia Chủy. Năm 2007, hơn 27 doanh nghiệp đăng ký tại Khu đô thị mới với doanh số bán hàng hàng năm ở mức hơn 100 triệu nhân dân tệ và 10 doanh nghiệp phần mềm chủ chốt được liệt kê trong danh mục nhà nước. Công ty SunGard của Đại học Phúc Đán và nhiều doanh nghiệp phần mềm khác cũng đăng ký tại đây và đều phát triển thịnh vượng.

- Thiết lập một hệ thống cải tiến cho khu vực. Phố Đông hiện có một hệ thống tài chính ba bậc: 1) một hệ thống tài chính cho các doanh nghiệp đang khởi động được Chính quyền hỗ trợ từ các quỹ đầu tư; 2) một hệ thống tài chính cho các doanh nghiệp trong giai đoạn lớn mạnh, phần lớn là theo hình thức vốn đầu cơ, huy động vốn bằng thế chấp theo giao thức IP, các khoản vay ngân hàng và bảo đảm đầu tư; 3) một hệ thống tài chính cho các tập đoàn đã trưởng thành, phần lớn theo hình thức "hỗ trợ tốt nhất trong sự lớn mạnh". Phố Đông đã trở thành đơn vị tư vấn

https://tieulun.hopto.org

chỉ đạo cho Hội đồng Cải cách và Phát triển Nhà nước và Bộ Khoa học Công nghệ theo chính sách đầu tư đổi mới.

Phố Đông hiện giữ vai trò dẫn đầu trong phát triển vốn đầu cơ đổi mới đất nước. Bằng việc xây dựng bệ phóng với tốc độ liên tục, Phố Đông hiện là một trong những thành phố tại Trung Quốc có các dịch vụ tốt nhất và toàn diện nhất cho cả cộng đồng.

Phố Đông khuyến khích đổi mới và tránh đi theo vết xe đổ của một vài tỉnh thành khi giới thiệu lặp đi lặp lại cho các công ty nước ngoài cùng một kiểu dây chuyền lắp ráp để thu về lợi nhuận ngắn hạn. Những bi kịch của cái gọi là "cuộc chiến máy thu hình", "cuộc chiến tủ lạnh" và "cuộc chiến máy điều hòa" đã xuất hiện tại thời kỳ đầu của công cuộc cải cách và mở cửa Trung Quốc sẽ không lặp lại tại Phố Đông.

Hiện nay, GDP bình quân đầu người tại Phố Đông đã lên đến 12.000 đô la Mỹ. Từ thực tế phát triển ở Phố Đông, ta có thể thấy ngành công nghiệp thứ 2 chiếm một nửa tổng giá trị sản lượng ở khu vực này. Tuy vậy một bộ phận không nhỏ của ngành này có chu kỳ sử dụng. Sau một thời gian nhất định không những gặp khó khăn trong việc tăng sản lượng mà còn phải tiến hành nâng cấp kỹ thuật. Lĩnh vực dịch vụ hiện đại như tài chính, phân phối, du lịch kết hợp triển lãm có tiềm năng lớn nhưng vẫn ở giai đoạn khởi đầu và quy mô giới hạn do quy định về chính sách và nhu cầu của thị trường. Do vậy, nếu Phố Đông muốn giữ vững tốc độ phát triển cao và khỏe mạnh, Phố Đông cần nâng cao khả năng đổi mới và đẩy mạnh lĩnh vực khoa học công nghệ. Đây là điều tất yếu.

Chúng ta nên nhìn thấy rằng việc thúc đẩy cải tiến, đổi mới của Phố Đông đang đứng trước một cơ hội hiếm có. Trước tiên, từ Chính phủ cho đến các doanh nghiệp, tất cả đều nhận ra sự tất yếu khi tập trung vào đổi mới, vì họ hiểu rằng điều này sẽ mang lợi ích đến cho họ. Thứ hai, nhu cầu thị trường về việc tồn tại cơ sở công nghiệp ngày càng lớn, kết quả là, việc đổi mới có thể được thúc đẩy từ các nhu cầu bên trong của cơ sở công nghiệp. Thứ ba, các nguồn đổi mới tạo thành từng nhóm có quy mô lớn. Nhóm những tổ chức nghiên cứu và phát triển, nhân lực khoa học và kỹ thuật và các công trình nghiên cứu khoa học đã được chuẩn bị cơ sở để đổi mới hơn nữa. Thứ tư, quá trình chuyển giao công nghiệp quốc tế đi vào bước chuyển giao nghiên cứu và phát triển, các tập đoàn đa quốc gia đang

https://tieulun.hopto.org

bắt đầu chuyển các trung tâm nghiên cứu và phát triển đến Phố Đông. Điều này tạo động lực rất lớn cho những đổi mới khoa học và công nghệ tại Khu đô thị mới.

Điển hình, Alcatel Thượng Hải Bell, Intel và GE đã thành lập những trung tâm nghiên cứu và phát triển tại Phố Đông, mỗi công ty tuyển dụng một đội ngũ nhân viên tầm cỡ, có khi số lượng đạt đến 1.000 nhân viên. Microsoft cũng có kế hoạch dời trung tâm nghiên cứu và phát triển đến Phố Đông.

Rõ ràng, chúng ta thấy ngày càng nhiều tập đoàn đa quốc gia muốn tìm cho mình một chỗ đứng vững chắc tại Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Chiến lược thu hút nguồn nhân lực toàn thế giới

Trong thế giới chúng ta ngày nay, nguồn nhân lực quan trọng hơn bất kỳ nguồn tài nguyên nào khác. Những ai sở hữu những nhân tài giỏi nhất thì sẽ giữ vai trò chủ đạo trong khoa học và công nghệ. Những ai sở hữu nhiều nhân lực thông minh sẽ có lợi thế trong sự cạnh tranh toàn cầu khốc liệt.

Trường đại học chính là nơi đào tạo nguồn nhân lực tại Trung Quốc. Mặc dù Thượng Hải luôn được biết đến vì những thành tựu

Một lớp học của Học viện Công thương Quốc tế Trung Âu (CEIBS). Chương trình MBA 2 năm của trường được *Thời báo Tài chính* xếp hạng thứ 11 trên thế giới.

https://tieulun.hopto.org

giáo dục, song trước khi phát triển, Phố Đông chỉ có một trường đại học duy nhất là Đại học Hàng Hải Thượng Hải. Với sự phát triển của Khu đô thị mới, 23 trường đại học, cao đẳng và sau đại học đã được thành lập. Một trường đặc biệt đáng được đề cập là Trường Doanh nghiệp Quốc tế Trung - Âu (CEIBS). Ra đời vào tháng 11 năm 1994, đây là một dự án liên kết phi lợi nhuận giữa Chính phủ Trung Quốc và Liên minh Châu Âu (EU) chuyên đào tạo các quản lý cấp cao. Luôn tiên phong trong lĩnh vực đào tạo quản lý kinh doanh, CEIBS là nơi đầu tiên ở đại lục giảng dạy hoàn toàn bằng tiếng Anh cho MBA (Cử nhân quản trị kinh doanh) và EMBA (Thạc sỹ quản trị kinh doanh), cũng như các khóa đào tạo quản lý cấp cao (Giáo dục quản trị). CEIBS đứng thứ 11 trong top 100 MBA toàn cầu của tờ *Thời báo Tài chính* nước Anh năm 2007 và đứng đầu châu Á trong 5 năm liên tục.

Trong số các trường đại học được thành lập ở Phố Đông có Đại học Y học Dân tộc Thượng Hải, Đại học Công nghiệp số 2 Thượng Hải, Đại học Tài chính Thượng Hải và Đại học Dân lập Sam Đạt. Nhiều trường đại học danh tiếng đã thành lập chi nhánh tại Phố Đông, trong số đó có Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển Vi điện tử của Đại học Thanh Hoa và Học viện Phần mềm của Đại học Phúc Đán. Nhiều trường đã đưa ra các môn học thiết thực phù hợp với nhu cầu của doanh nghiệp tại Phố Đông. Kết quả, hiện nay có một mạng lưới "sản xuất - học tập - nghiên cứu" được hình thành tại đây. Vì thế, Phố Đông trở thành điểm hấp dẫn đối với những người tốt nghiệp đại học trên toàn Trung Quốc.

Sinh viên tốt nghiệp đại học tại Phố Đông không mấy khó khăn để tìm công việc yêu thích. Họ cùng chụp tấm hình trong buổi lễ tốt nghiệp.

https://tieulun.hopto.org

Một người nước ngoài làm việc tại Phố Đông đang học Kinh kịch tại Trung tâm Văn hóa Cộng đồng.

Do phải mất nhiều thời gian để đào tạo một đội ngũ nhân sự cấp cao nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển, Phố Đông đã xây dựng một chiến lược thu hút các chuyên gia nước ngoài thông qua kênh mở rộng và đa dạng. Cụ thể:

- Mời các chuyên gia nước ngoài để xúc tiến hoàn thành các dự án trọng điểm. Chẳng hạn, khi tuyến giao thông huyết mạch của Phố Đông, Đại lộ Thế Kỷ, được xây dựng thì 8 nhà thiết kế người Pháp được mời tham gia vào dự án. Khi Trung tâm Văn phòng của Khu đô thị mới Phố Đông được xây dựng, nhiều nhà thiết kế người Nhật đã được mời tham gia. Khi Bảo tàng Khoa học và Công nghệ Thượng Hải được xây dựng, 3 chuyên gia của Văn phòng Thiết kế PTKL, Mỹ đã được tuyển mộ. Và khi Trung tâm Nghệ thuật Phương Đông được xây dựng, 4 chuyên gia của Văn phòng Thiết kế Andreu, Pháp được mời tham gia. Việc xây dựng những công trình tiêu biểu này phản ánh sự hiện đại hóa của Phố Đông sẽ không thực hiện được nếu không có sự đóng góp của những chuyên gia nước ngoài. Vì vậy, sự hợp tác quốc tế về nhân sự đã giúp đẩy mạnh sự phát triển của Phố Đông và rút ngắn khoảng cách giữa Phố Đông và những gì gọi là tiêu chuẩn thế giới.

- Thu hút các cán bộ kỹ thuật và cán bộ quản lý cao cấp nước ngoài đến Phố Đông làm việc. Hiện tại, hơn 10.000 doanh nghiệp nước ngoài đã đăng ký tại Phố Đông. Việc này một mặt nâng cao trình độ khoa học công nghệ, sức mạnh kinh tế và sức cạnh tranh toàn diện của Phố Đông, mặt khác thu hút được lượng lớn đội

https://tieulun.hopto.org

ngũ quản lý và kỹ thuật người nước ngoài. Chỉ riêng SMIC (Tập đoàn Quốc tế Sản xuất Chất bán dẫn) đã có hơn 2.000 cán bộ kỹ thuật và quản lý cao cấp làm việc tại đây.

- Tích cực mời gọi nguồn nhân lực nước ngoài đến Phố Đông giao lưu công nghệ và văn hóa. Phố Đông ngày càng trở nên toàn cầu hóa, vì vậy có thể nói sự giao lưu của Phố Đông với các nước ngày càng thường xuyên hơn. Bên cạnh những người đến trong thời gian ngắn, có khá nhiều người đến và ở lại Phố Đông trong thời gian tương đối dài với cùng mục đích. Điều này khá phổ biến trong giới giáo sư và bác sĩ nước ngoài đến dạy và làm việc tại các các cơ quan cao cấp như đại học và bệnh viện. Phần lớn họ thích Phố Đông và tìm thấy những trải nghiệm thú vị khi sống và làm việc tại Phố Đông. Hiện nay, có 44 cộng đồng quốc tế tại Phố Đông, trong đó hơn $^1/_3$ cư dân là các chuyên gia người nước ngoài. Quy mô cộng đồng người nước ngoài làm việc tại Phố Đông sẽ vẫn còn gia tăng trong tương lai.

https://tieulun.hopto.org

Nơi gặp gỡ của khoa học, công nghệ và nhân tài

Tại Phố Đông, cùng với việc thành lập các trụ sở chính và các trung tâm nghiên cứu và phát triển của 500 doanh nghiệp lớn nhất thế giới, số lượng chuyên gia nước ngoài ngày càng đông đảo. Đây có thể xem là nơi hội tụ của những người ưu tú trên thế giới. Hiện tại có khoảng 100.000 chuyên gia nước ngoài làm việc trong các cơ quan tài chính, dịch vụ thông tin, sản xuất hiện đại và dược phẩm công nghệ sinh học tại Phố Đông. Sẽ không quá cường điệu nếu nói rằng Phố Đông đã trở thành nơi gặp gỡ của khoa học, công nghệ và nhân tài.

Ngoài các trung tâm nghiên cứu và phát triển đã đề cập với 1.000 nhân viên chính thức, hiện tại Phố Đông còn có nhiều doanh nghiệp khác nữa, bao gồm Công ty Công nghệ Rofin Sinar - một trong những nhà sản xuất hàng đầu về laser và các giải pháp laser trong chế biến vật liệu công nghiệp; Trung tâm Thiết kế chip của Cypress - Mỹ, dẫn đầu toàn cầu về thiết kế chip vi mạch; Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển Công nghệ cao của Sharp; Trung tâm Thử nghiệm và Tư vấn của CETECOM, có thẩm quyền thử nghiệm điện thoại di động toàn cầu; Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển của VIMICRO, đứng thứ 2 trong số các công ty thiết kế chip lớn nhất Trung Quốc. Ngoài ra, trong Khu Công nghệ cao Trương Giang còn có các trung tâm nghiên cứu và phát triển cấp quốc gia như Trung tâm Máy tính quy mô lớn Quốc gia, Trung tâm Thử nghiệm Thuốc Quốc gia và Trung tâm Phần mềm Máy tính Quốc gia.

Trong lĩnh vực dược phẩm công nghệ cao, Phố Đông có các dịch vụ công cộng như phòng thí nghiệm dược sinh học công cộng, thiết bị nuôi cấy dược sinh học, mạng lưới các hệ thống kỹ thuật dược sinh học công cộng, cơ sở dữ liệu về sáng chế và hệ thống tìm kiếm và phân tích. Năm 2007, Astra Zeneca, công

https://tieulun.hopto.org

Hội chợ việc làm Phố Đông năm 1996.

ty dược đa quốc gia lớn thứ 4 trên thế giới đã thành lập Trung tâm Đổi mới Astra Zeneca - Trung Quốc tại Khu Công nghệ cao Trương Giang. Trung tâm này là trung tâm thứ 4 sau các trung tâm tại Anh, Thụy Điển và Mỹ. Trung tâm dự kiến chi 100 triệu đô la Mỹ trong 3 năm tới cho nghiên cứu và phát triển thuốc mới. Sau hơn 3 năm nghiên cứu, US Pharmacopeia (USP), cơ quan có trách nhiệm thiết lập các tiêu chuẩn chung tại Mỹ, cuối cùng đã quyết định đặt trụ sở chính Greater China tại Khu Công nghệ cao Trương Giang.

Chính quyền Phố Đông rất xem trọng kế hoạch thu hút và hỗ trợ những lưu học sinh du học trở về khởi nghiệp. Phố Đông đã thành lập một nhóm lãnh đạo phụ trách vấn đề này ngay từ năm 1996. Năm 2000, Chính quyền Phố Đông đã mở rộng nhóm này bao gồm cả các nhà lãnh đạo Chính quyền và thủ trưởng các ban ngành chức năng khác nhau có liên quan. Cùng lúc đó, Chính quyền thành lập một trung tâm dịch vụ lưu học sinh để thi hành các chính sách này. Chính quyền đã ban hành một loạt chính sách để khuyến khích những du học sinh đến khởi nghiệp

https://tieulun.hopto.org

Lãnh đạo Tập đoàn Trương Giang đang nói chuyện thân mật với các nghiên cứu viên tại trại công tác sau tiến sĩ.

tại Phố Đông và Trương Giang. Chẳng hạn, Chính quyền đã đơn giản hóa các thủ tục cho những du học sinh khởi nghiệp tại Khu Công nghệ cao Trương Giang. Đối với doanh nghiệp dạng này, người đi du học sẽ được miễn, khấu trừ, giảm thuế. Những du học sinh đã trở thành công dân nước ngoài về làm việc tại Phố Đông có thể được hưởng các ưu đãi liên quan đến các thủ tục xuất nhập cảnh và cư trú. Doanh nghiệp do những người du học trở về điều hành sẽ được miễn thuế xuất nhập khẩu và thuế giá trị gia tăng nhập khẩu khi họ mang về các thiết bị và dụng cụ sử dụng cần thiết. Các doanh nghiệp trong nước do những người du học trở về điều hành sẽ được giảm thuế vật liệu nhập khẩu mà chính họ sử dụng. Con cái của những người này được hưởng chính sách ưu đãi nhất định khi đến tuổi đi học. Họ còn có thể nộp đơn xin sống trong các căn hộ dành cho chuyên gia và chuyên viên hoặc các căn hộ cho thuê giá rẻ tại Trương Giang. Một số người trong số này thậm chí có thể sử dụng các phòng thí nghiệm miễn phí.

Phố Đông dần tham gia vào hệ thống hỗ trợ đầu tư cho những người du học trở về trong suốt giai đoạn khởi đầu doanh nghiệp. Trong những năm gần đây, một loạt các chính sách hỗ

https://tieulun.hopto.org

Biệt thự cho người nước ngoài và Hoa kiều. Hiện nay Phố Đông có tất cả 44 khu dân cư quốc tế như thế này.

trợ tài chính đã được Chính quyền thông qua để hỗ trợ cho các lĩnh vực khoa học, công nghệ. Phố Đông trích 120 triệu nhân dân tệ để hỗ trợ vốn cho các dự án công nghệ cao hoặc các lưu học sinh từ nước ngoài về muốn khởi nghiệp ở Phố Đông và 150 triệu cho quỹ bảo đảm đặc biệt, trong số đó các dự án xuất sắc có thể trực tiếp xin hỗ trợ từ Quỹ Sáng tạo Doanh nghiệp Vừa và Nhỏ Quốc gia hoặc Quỹ Hạt giống của Thượng Hải. Một số công ty có vốn đầu tư mạo hiểm cũng tham gia để khuyến khích những người trở về mở doanh nghiệp mới, đặc biệt hỗ trợ họ được niêm yết trên Sàn Chứng khoán trong nước và quốc tế. Tập đoàn Dược phẩm Microport Medical do Thường Triệu Hoa, tiến sĩ du học ở Mỹ, thành lập, đã lấp chỗ trống trong lĩnh vực này tại Trung Quốc và sản phẩm của họ đạt tiêu chuẩn quốc tế. Khi Công ty SunGard của Đại học Phúc Đán khởi nghiệp, chỉ có 8 nhân viên với nguồn vốn là nửa triệu nhân dân tệ. Sau vài năm, SunGard trở thành doanh nghiệp phần mềm lớn nhất Thượng Hải và doanh nghiệp dịch vụ thương mại điện tử tài chính lớn nhất Trung Quốc với gần 400 nhân viên và nguồn vốn hơn 100 triệu nhân dân tệ. Công ty Công nghệ Máy tính Dartop do Trịnh Trí Hồng và Triệu Tiến, du học sinh tại Canada thành lập, đã gặt hái được kết quả mỹ mãn trong chưa đầy 12 tháng sau khi gia nhập vào Khu Công nghệ cao Trương Giang. Công ty này góp phần cải tiến đáng kể công nghệ của Trung Quốc trong việc tiết kiệm điện, kiểm tra và ứng dụng kỹ thuật.

Chỉ riêng Khu Công nghệ cao Trương Giang, hiện tại có hơn

https://tieulun.hopto.org

10.000 người du học trở về. Họ hầu hết đều có bằng tiến sĩ hoặc sau tiến sĩ và có những thành tích nổi bật trong lĩnh vực nghiên cứu của mình. Tất cả đều cho rằng dù cuộc sống ở nước ngoài có thể tốt hơn, nhưng họ có nhiều cơ hội nghề nghiệp hơn tại Trung Quốc. Một cộng đồng không ngừng gia tăng về số lượng những người du học trở về có phẩm chất tốt, trình độ khoa học kĩ thuật cao, kiến thức uyên bác được hình thành tại Phố Đông. Trong 5 năm từ 2001 đến 2006, hàng năm Chính quyền Khu đô thị mới đều cử phái đoàn ra nước ngoài để tuyển mộ những người Trung Quốc du học nước ngoài và họ đã tổ chức gần 20 buổi chiêu mộ nhân tài tại Mỹ và châu Âu. Hàng ngàn du học sinh được phỏng vấn, số ứng viên nhiều hơn cả nhu cầu tuyển dụng. Nhiều người đã không quản đường xa để đến tham dự những sự kiện này. Tại một trong những buổi họp, một du học sinh Trung Quốc đã thốt lên rằng trước khi đến Mỹ du học, anh phải xếp hàng rất lâu trước Lãnh sự quán Mỹ ở Thượng Hải để xin visa. Thì nay, sau nhiều năm, anh lại phải xếp hàng dài để được phỏng vấn xin việc tại Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

7 Chính quyền hiệu quả và trong sạch
Môi trường đầu tư linh hoạt

Ngay từ lúc bắt đầu, Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã đưa ra nguyên tắc thiết lập việc quản lý hợp lý để đáp ứng nhu cầu của nền kinh tế thị trường. Chương trình này nhằm giảm bớt công việc của Chính quyền trong những hạng mục không cần sự quản lý của Chính quyền, và chỉ như vậy thì mới có thể thực sự giảm bớt nhân sự của Chính quyền. Đồng thời, hình thành một cơ cấu đảm bảo rằng các công chức Chính quyền làm việc hiệu quả và trong sạch, như vậy mới có thể nhận được sự ủng hộ từ các nhà đầu tư. Chính quyền Phố Đông có niềm tin kiên định rằng một chính quyền trong sạch là một trong những điều kiện quan trọng để thu hút đầu tư.

https://tieulun.hopto.org

Thoát khỏi nạn quan liêu

Khi Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông chính thức ra đời ngày 1/1/1993, hệ thống quản lý chung cho nhiều khu vực hành chính ở Thượng Hải đã bị xóa bỏ. Điều này báo hiệu sự biến đổi quan trọng trong hệ thống quản lý của Khu đô thị mới. Trong lần thử nghiệm mới cải cách cơ cấu chính

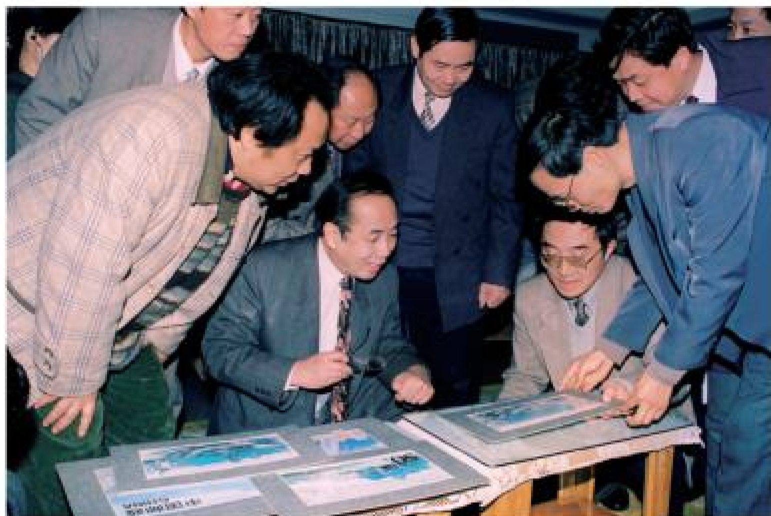

Bộ tem đặc biệt kỷ niệm quá trình phát triển của Phố Đông được phát hành năm 1996. Bộ tem này đã đoạt giải Tem đẹp nhất của Bưu điện Trung Quốc vào năm đó.

https://tieulun.hopto.org

Lãnh đạo Phố Đông thảo luận về các bản phác thảo do các nhà thiết kế tem đệ trình.

quyền thành phố này, chúng tôi đã cố gắng hết sức căn cứ theo nhu cầu của nền kinh tế thị trường tạo ra một mô hình mới trong quản lý hành chính. Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông là một cơ quan gần giống chính phủ, trong đó các cán bộ được Chính quyền thành phố Thượng Hải bổ nhiệm. Tháng 8 năm 2000, Chính quyền Khu đô thị mới được thành lập.

Công việc chính của chúng tôi là thực hiện các chức năng của Chính quyền Khu đô thị Mới, mục tiêu là phối hợp các kế hoạch phát triển kinh tế xã hội và xây dựng thành phố, vạch ra các chức năng hành chính của các ngành nghề khác nhau: công nghiệp và thương mại, tài chính, an ninh xã hội, sử dụng đất, công tác nhân sự, lập kế hoạch, thống kê, hải quan, kiểm tra hàng hóa. Mục đích của chúng tôi không phải để xây dựng Phố Đông thành một khu chế xuất hay đơn thuần là một khu phát triển kinh tế và công nghệ mà đúng hơn là xây dựng Phố Đông trở thành một khu đô thị mới hiện đại hóa của Thượng Hải. Dĩ nhiên, cơ quan hành chính của Phố Đông không phải là bản sao của hệ thống cũ, mà phải sản sinh ra một loại "gen" mới, để có thể thích nghi với nền kinh tế thị trường, phải được tổ chức hợp lý và có hiệu quả cao trong việc thực thi các chức năng mới của mình.

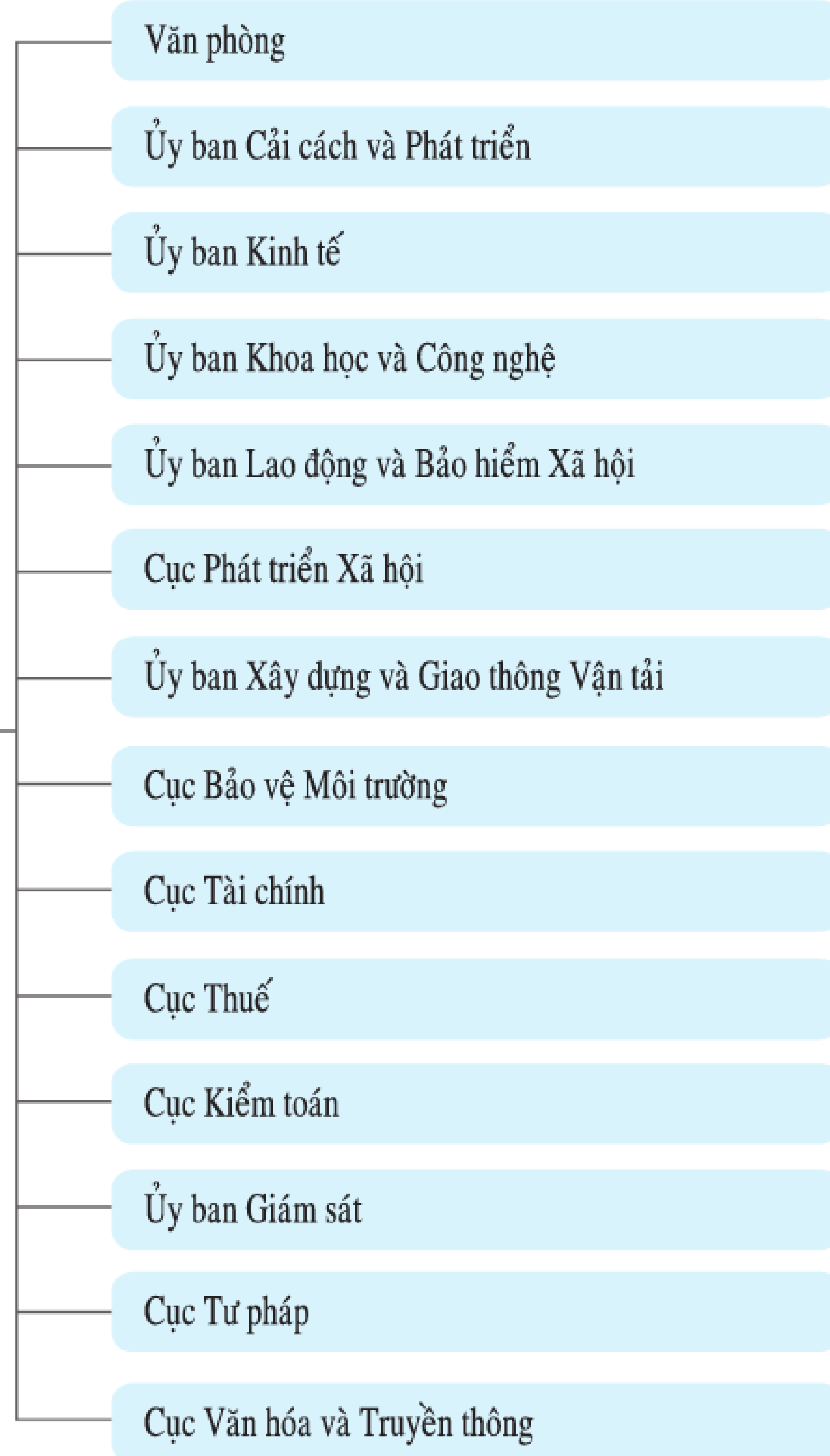
https://tieulun.hopto.org

Không ít các ban ngành nhiều nơi đã trải qua quá trình "tinh gọn - cồng kềnh - lại tinh gọn - lại cồng kềnh". Nếu không cắt giảm số lượng trong cấp bậc cơ cấu từ cấp cao thì sẽ rất khó khăn để cắt giảm số lượng ban ngành và nhân sự các cấp bậc thấp hơn. Từ năm 1993 trở đi, Chính quyền Khu đô thị mới Phố Đông đã xác lập mục tiêu "cải cách hành chính, cắt giảm biên chế". Chính quyền sẽ không giải quyết những sự vụ không cần sự quản lý của Chính quyền. Chỉ như thế mới có thể cắt giảm hiệu quả nhân sự của Chính quyền. Tuy nhiên, khi số lượng các ban ngành ở cấp thấp hơn bị cắt giảm, đôi khi sẽ gây ra việc thiếu sự phối hợp với cấp cao hơn. Nhưng nhìn chung, việc tổ chức hợp lý đã gặt hái được kết quả tốt đẹp.

Chính quyền Phố Đông không tham gia trực tiếp vào việc quản lý các doanh nghiệp trong khu vực. Phố Đông không có các ban ngành quản lý hành chính tách biệt cho từng ngành mà hệ thống, phân loại các ngành có liên quan vào một cơ quan chức năng. Chẳng hạn: giáo dục, y tế, kế hoạch hóa gia đình và thể thao nằm trong Cục Phát triển Xã hội; quy hoạch, nhà đất, ngân sách, thống kê và cải cách kinh tế nằm trong Ủy ban Cải cách và Phát triển; bảo vệ môi trường, vệ sinh môi trường, trồng rừng, cấp nước và mỹ quan thành phố thuộc Cục Bảo vệ Môi trường. Nhờ những điều chỉnh này, khi Khu đô thị mới Phố Đông được chính thức thành lập năm 1993, nó chỉ có 10 cơ quan chức năng với tổng nhân viên biên chế là 800 người. Sau đó, con số này đã tăng lên 14 ban ngành với 1.000 công chức. Xét về quy mô khu vực dưới quyền hạn của mình (570 km^2) và dân số sống trong khu vực (gần 3 triệu), thì không thể phủ nhận đây là một chính quyền có tổ chức hợp lý, nhỏ hơn $^1/_3$ so với chính quyền các khu vực khác của Thượng Hải. Đồng thời, chính quyền cũng giảm bớt sự can thiệp trực tiếp vào thị trường và công việc của doanh nghiệp, để doanh nghiệp thực sự trở thành người đóng vai trò chủ đạo trong các hoạt động thị trường. Trong khi đó, các thủ tục, công việc chuyên môn và công việc phụ hiện tại được giải quyết thông qua các cơ quan trung gian hoặc nhà cung ứng bên ngoài. Bằng việc tách biệt quyết sách và việc thi hành cụ thể, Chính quyền Phố Đông đã tăng cường tính hiệu quả của mình.

https://tieulun.hopto.org

Sơ đồ tổ chức của Chính quyền Nhân dân Khu đô thị mới Phố Đông

https://tieulun.hopto.org

Chú trọng bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ

Cuộc điều tra trong các doanh nghiệp nước ngoài cho thấy điều mà các nhà đầu tư nước ngoài quan tâm nhất đó là sự an toàn: an toàn về con người, vốn và quyền sở hữu trí tuệ. Ngay từ đầu, Phố Đông đã hết sức quan tâm đến việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, đưa ra các luật lệ và đảm bảo thực thi. Tháng 6 năm 1994, được sự chấp thuận của Đại hội Đại biểu Nhân dân Thượng Hải, tòa án quyền sở hữu trí tuệ đầu tiên của Trung Quốc với cấp độ cơ sở được thành lập tại Phố Đông và xử vụ kiện đầu tiên vào tháng 7 cùng năm. Đến nay, tòa án này đã xử hơn 2.000 vụ kiện quyền sở hữu trí tuệ liên quan đến yếu tố nước ngoài và xử phạt người vi phạm quyền sở hữu trí tuệ theo luật định. Bằng cách này Phố Đông đã bảo vệ hiệu quả các nhà đầu tư và những người có quyền sở hữu trí tuệ. Một trường hợp điển hình là trường hợp giả mạo 3 lần tên thương mại của nhãn hàng Flying Eagle của Công ty Gillette của Mỹ. Sau khi thắng kiện, công ty này cảm thấy được bảo đảm hơn và tăng đầu tư lên gấp 3 lần. Trong năm 2000, Khu đô thị mới đã thành lập Trung tâm Quyền sở hữu Trí tuệ Phố Đông Thượng Hải để việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ hiệu quả hơn. Trung tâm này đã cung cấp những tham khảo và hỗ trợ pháp lý cho tất cả những người phải đối mặt với những vấn đề có liên quan đến quyền sở hữu trí tuệ. Đồng thời, Phố Đông đã thành công trong việc đưa ra một số tổ chức trung gian quyền sở hữu trí tuệ trong và ngoài nước, tiêu chuẩn hóa và xúc tiến chuyển giao công nghệ. Phố Đông cũng đã chủ động mời các công ty luật, các công ty kiểm toán và các phòng công chứng quốc tế thành lập văn phòng tại Phố Đông để đảm bảo các nhà đầu tư được các thông lệ quốc tế bảo hộ, tạo môi trường tốt nhất cho sự đổi mới và sáng tạo.

Phố Đông rất chú trọng đến việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ và các thành tựu đổi mới trong khoa học và kỹ thuật. Chính quyền Phố Đông một mặt dùng các phương pháp khác nhau để

https://tieulun.hopto.org

Phiên tòa tuyên án một vụ kiện vi phạm bản quyền nghiêm trọng.

phổ biến trong quần chúng, mặt khác sử dụng luật pháp và xử phạt hành chính để xét xử các vụ vi phạm và tranh chấp, bảo vệ quyền lợi và lợi ích hợp pháp của chủ sở hữu, tạo ra môi trường chấp pháp trong việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, đem đến sự bảo vệ tối đa đối với các thành quả sáng tạo, đảm bảo tối đa lợi ích của những người sáng chế cũng như áp dụng hình phạt tối đa với những kẻ vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, vì thế kiểm soát được tối đa việc vi phạm quyền sở hữu trí tuệ. Nhờ vào những biện pháp này, Thượng Hải hiện nổi tiếng là một trong những nơi tốt nhất ở Trung Quốc đại lục quan tâm đến việc bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ.

https://tieulun.hopto.org

Chính sách chuẩn hóa và minh bạch

Để các nhà đầu tư cảm thấy như đang ở quê nhà tại Phố Đông, bên cạnh cung cấp cho họ các thiết bị hạng nhất và ưu đãi về thuế, điều quan trọng hơn nữa là tạo cho họ một môi trường đầu tư ôn hòa - đó là tiếp cận một chính quyền hiệu quả và trong sạch. Một bộ máy chính quyền được tiêu chuẩn hóa và minh bạch sẽ không những giảm chi phí phi thương mại cho các nhà đầu tư mà còn tăng lòng tin của họ vào chính quyền.

Điểm đầu tiên và là một trong những nội dung quan trọng là giảm bớt các thủ tục cần chính quyền phê duyệt. Do là khu vực thí điểm toàn diện về khía cạnh này, Phố Đông đã đặt ra hàng loạt các biện pháp cải cách mang lại hiệu quả tốt về mặt kinh tế xã hội.

Thứ hai, áp dụng các biện pháp để tăng tính hiệu quả và tăng cường giám sát đối với chính quyền. Từ năm 2006, Khu đô thị mới Phố Đông đưa ra hệ thống lãnh đạo chính quyền trả lời câu

Du khách tham quan nơi làm việc trước đây của Chính quyền Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

hỏi từ công chúng liên quan đến trách nhiệm của họ, hệ thống đánh giá của công chúng về tính hiệu quả của chính quyền, hệ thống giám sát điện tử về các quyết định của chính quyền đối với các vấn đề khác nhau. Đồng thời, Phố Đông cũng đưa ra hệ thống lắng nghe ý kiến của người dân và hệ thống thông cáo công cộng khi có những quyết sách quan trọng, chẳng hạn như công khai quy hoạch cộng đồng, công khai kiểm toán và phân bổ tài chính. Về tất cả những vấn đề này, chính quyền cần lắng nghe ý kiến đóng góp của người dân.

Mỗi tháng một lần, người đứng đầu Khu đô thị mới Phố Đông sẽ lên Internet, hoặc thông qua thiết bị nghe nhìn để gặp gỡ doanh nghiệp và người dân để thảo luận vấn đề dân sinh như công việc, giáo dục, dịch vụ y tế, chính sách xóa đói giảm nghèo cũng như các vấn đề về quản lý cộng đồng, ưu đãi và giảm thuế, triển vọng của ngành thông tin, tất cả các vấn đề về lợi ích lớn và liên quan đến dân chúng. Chỉ cần ở nhà và sử dụng Internet, người dân có thể nhận được phản hồi nhanh chóng và thỏa đáng từ chính quyền.

Chính quyền hứa xem xét nghiêm túc các phê bình và đề xuất của dân chúng. Nếu ý kiến đó là thỏa đáng, các ban ngành liên quan phải đưa ra biện pháp khắc phục tình hình trong một khoảng thời gian nhất định (thường từ 3 đến 5 ngày) và phản hồi cho doanh nghiệp hoặc cá nhân biết. Đối với các vấn đề phức tạp, sẽ được phản hồi trong vòng 20 ngày. Những biện pháp này được dân chúng và nhà đầu tư nhiệt liệt ủng hộ.

Quan chức Chính quyền Phố Đông tham gia một cuộc họp trực tuyến.

https://tieulun.hopto.org

Chính quyền trong sạch - Một khía cạnh quan trọng trong môi trường đầu tư

Bất kỳ nơi nào có sự phát triển và xây dựng trên quy mô lớn thì thường có nhiều dự án triển khai cùng lúc và nhiều tiền của đổ vào. Người đứng đầu các ban ngành có nhiều quyền hành trong tay như cho thuê đất và đấu thầu dự án. Nếu quản lý lỏng lẻo hoặc không hiệu quả sẽ dễ dẫn đến tham nhũng. Kết quả, chúng ta sẽ đối mặt với hiện tượng đau lòng: "Khi nhà cao tầng mọc lên, một số cán bộ sẽ mất chức". Đó là thực trạng mà chúng tôi phải đối mặt trong suốt thời kỳ xây dựng và phát triển Phố Đông. Ở đây, nhiều mảnh đất lớn có nhỏ có cần được ký duyệt cho thuê, hàng ngàn dự án đang được xây dựng và một số lượng lớn thiết bị máy móc cần mua, nhiều doanh nhân Trung Quốc và nước ngoài đến Phố Đông thương thảo, đàm phán các loại dự án. Tất cả các hoạt động này đều cần có sự tham gia của các quan chức Chính quyền. Các ban ngành có nhiều quyền hành tất nhiên là trở thành mục tiêu của nạn hối lộ và có thể dễ dàng

Lãnh đạo Chính quyền Phố Đông thanh tra cầu Từ Phố đang trong quá trình xây dựng. Đây là cây cầu thứ ba của Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

mắc bẫy nếu họ không cẩn trọng trước mối đe dọa này. Chính quyền Phố Đông ngay từ đầu đã nhận ra đây là một vấn đề nghiêm trọng. Họ đã chỉ rõ rằng một môi trường trong sạch cũng là một yếu tố quan trọng của môi trường đầu tư. Họ đã lọc ra những khu vực mà các quan chức dễ có cơ hội tham nhũng nhất. Để ngăn chặn việc các cán bộ của Chính quyền sử dụng quyền hành trong tay để tư lợi, Chính quyền đã đưa ra một số quy định được biết đến như là "ba nguyên tắc tối thượng", đó là:

- Không cán bộ lãnh đạo nào được phép một mình đưa ra giá đất hoặc quyết định ưu đãi cho một dự án nào đó;

- Không cán bộ lãnh đạo nào được phép quyết định việc đấu thầu dự án. Việc này phải được thực hiện thông qua hình thức công khai mời thầu và quyết định tập thể dựa trên cơ sở đánh giá của các chuyên gia để việc đấu thầu được minh bạch, công bằng;

- Không cán bộ lãnh đạo nào được phép sử dụng quyền hành trong tay để tư lợi cho người thân hoặc bạn bè trong việc trưng thu đất hoặc di dời nhà ở.

Về phần lãnh đạo của các công ty phát triển với cổ phần nhà nước, để ngăn chặn việc quá tập trung quyền hành và thiếu sự giám sát, hai nguyên tắc bất di bất dịch đã được đưa ra và chúng được nhắc đến như "hai bức tường chịu lửa", đó là:

- Không lãnh đạo nào của một công ty phát triển được tùy tiện quyết định về các khoản vay ngắn hạn của công ty mà không có sự chấp thuận của Ban Giám đốc và sự đồng ý của Ban kiểm soát.

- Không lãnh đạo nào của một công ty phát triển được tùy tiện đứng ra lấy danh nghĩa công ty vay vốn ngân hàng mà không có sự chấp thuận của Ban Giám đốc và Ban kiểm soát.

Ở vị trí tiên phong trong công cuộc cải cách và mở cửa của Trung Quốc, Phố Đông đạt được cấp độ cao hơn trong quá trình mở cửa và hướng đến thị trường quốc tế. Hơn nữa, sự phát triển của Phố Đông còn là sự đô thị hóa nhanh, điều này dẫn đến việc tái điều chỉnh các quyền lợi cùng với sự phát hiện nhanh chóng và tập trung tất cả các loại mâu thuẫn. Trong tình hình này, sự tham nhũng của một vài quan chức sẽ trở thành ngòi nổ tăng thêm sự mâu thuẫn, từ đó, ảnh hưởng đến tiến trình cải cách, mở cửa và ổn định xã hội. Vì vậy nếu chúng ta nói một chính quyền trong sạch là một phần của môi trường đầu tư thì nó còn hơn thế nữa trong trường hợp của Phố Đông. Khu đô thị mới đã áp dụng

https://tieulun.hopto.org

nhiều biện pháp hiệu quả để tăng cường sự giám sát của công chúng và dư luận đối với các hành vi tham nhũng, khuyến khích và ủng hộ người dân phản ánh và báo cáo các hành vi vi phạm pháp luật. Đại biểu của Đại hội Đại biểu Nhân dân, thành viên của Hội nghị Cố vấn Chính trị và mọi tầng lớp nhân dân trong xã hội đều được mời kiểm tra và giám sát những nỗ lực chống tham nhũng của Chính quyền.

Những người tiên phong mở đường ở Phố Đông vẫn còn nhớ những luật lệ này được đưa ra 18 năm trước đây và tiếp tục duy trì để áp dụng vào thực tiễn. Một nhà đầu tư của một tập đoàn đa quốc gia trước đây đã từng nói tham nhũng bị các công ty lớn xem thường. Do vậy, ông càng hy vọng được tiếp cận và hợp tác với một chính quyền trong sạch như Phố Đông trong một môi trường rõ ràng và minh bạch.

https://tieulun.hopto.org

Bảo vệ quyền và lợi ích của nông dân bị mất đất và công nhân nhập cư

Cùng với quá trình phát triển của Phố Đông và quá trình đô thị hóa nhanh chóng, nhiều mảnh đất trồng trọt bị trưng thu, làm phát sinh vấn đề phải bố trí việc làm cho khoảng 230.000 nông dân. Làm thế nào để giúp những người nông dân, đặc biệt là những người có tuổi và không có kỹ năng nào khác ngoài làm ruộng tìm công việc mới là một thử thách lớn đối với Chính quyền.

Phố Đông đã đưa ra một chính sách việc làm mới, đó là đào tạo kỹ thuật cho nông dân để giúp họ tìm công việc mới hoặc tự làm một số công việc buôn bán mới. Những người tìm được

Công nhân nhập cư là lực lượng lao động chính trong quá trình xây dựng và phát triển Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Nhà ở nông thôn mới tại Phố Đông.

công việc ở tỉnh khác được nhận trợ cấp hàng tháng từ Chính quyền, số tiền tùy thuộc vào thu nhập của họ từ công việc mới và quãng đường họ đi làm. Đối với những người nông dân không thể kiếm được việc làm, Chính quyền sẽ giúp bố trí việc làm và cung cấp cho họ những nhu cầu cơ bản trong cuộc sống. Những người nông dân 50 tuổi trở lên được hưởng trợ cấp dưỡng lão và bảo hiểm y tế tại địa phương. Nói chung, khoản tiền này sẽ thấp hơn một chút so với những công nhân đã nghỉ hưu trong các xí nghiệp.

Những chính sách này vừa bảo vệ lợi ích cơ bản của những người nông dân bị mất đất, đảm bảo cuộc sống, công việc và nhu cầu y tế của họ, đồng thời đảm bảo xã hội ổn định trong giai đoạn phát triển và xây dựng trên quy mô lớn để thực hiện trôi chảy chương trình phát triển tổng thể.

Phố Đông chúng ta thấy ngày nay là sự kết tinh mồ hôi và tâm huyết của hàng triệu công nhân xây dựng, trong đó có bóng dáng của những công nhân nhập cư. Mỗi tòa nhà, mỗi con đường ở Phố Đông đều in dấu chân và mồ hôi của họ. Họ cũng là công thần xây dựng Phố Đông, cũng là nguồn nhân lực không thể thiếu trong quá trình phát triển Phố Đông. Vì vậy, Chính quyền Khu đô thị mới đã đưa ra nhiều biện pháp nhằm đảm bảo quyền lợi của họ để họ có thể cảm thấy yên tâm khi làm việc ở đây.

Số lượng công nhân nhập cư tăng lên ngày càng nhiều. Bất kỳ sự biến động nào nơi những công nhân này đều có thể gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự phát triển của các doanh nghiệp nơi

https://tieulun.hopto.org

Con của công nhân nhập cư tại lớp học. Như những đứa trẻ khác ở Thượng Hải, chúng có thể hướng tới một tương lai tươi sáng.

họ làm việc. Đó là lý do tại sao không ít doanh nghiệp rất chú trọng đến việc cung cấp cho họ những điều kiện sống tốt. Chính quyền sẽ giúp đỡ những công nhân cần thuê nhà ở. Chung cư Sunlight và chung cư Blue-Collar là 2 ví dụ điển hình trong nỗ lực của Chính quyền Phố Đông nhằm bảo vệ quyền lợi của các công nhân tạm trú này.

Chung cư Sunlight bao gồm những căn hộ cho thuê giá rẻ được xây bằng quỹ của Chính quyền. Những người cư trú là công nhân của các doanh nghiệp trả một phần tiền thuê nhà. Chung cư Blue-Collar thì gần các doanh nghiệp và giá cho thuê thấp vì thế rất thuận tiện cho công nhân. Loại chung cư này được quản lý theo mô hình khu dân cư, được trang bị tất cả các tiện ích như cửa hàng, nhà tắm công cộng, nhà ăn và những cư dân ở đây có thể sử dụng những tiện ích này bằng thẻ. Thỉnh thoảng còn có chiếu phim lưu động miễn phí và thư viện lưu động để họ giải trí sau giờ làm việc.

Khu đô thị mới đánh giá cao việc bảo vệ quyền lợi cho các công nhân nhập cư, đảm bảo cho họ mức thu nhập tiêu chuẩn, thúc đẩy công tác bảo hiểm toàn diện và đào tạo miễn phí. Vì vậy, 23 trạm dịch vụ cộng đồng đã được thành lập cho những

https://tieulun.hopto.org

công nhân này, hỗ trợ họ những tư vấn về chính sách, giúp đỡ họ trong những vấn đề liên quan đến bảo hiểm và bảo vệ quyền và lợi ích lao động cho họ. Những trạm này đóng vai trò trung gian trong việc sắp xếp công việc cho những công nhân này cũng như bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của họ. Trung tâm Hỗ trợ Luật pháp Phố Đông dành cho công nhân nhập cư luôn có các luật sư từ 4 công ty luật sẵn sàng tư vấn khi có điện thoại gọi đến nhờ trợ giúp. Trung tâm cũng có những trạm dịch vụ pháp lý tại vùng ngoại ô. Ban Giám sát Lao động Phố Đông luôn sẵn sàng mọi lúc để giải quyết những tranh chấp lao động. Trong trường hợp bên sử dụng lao động chậm trễ trong việc trả lương, công nhân nhập cư chỉ cần gọi 12333 là cơ quan giám sát lao động sẽ lập tức cử người đến giúp giải quyết vụ việc. Ngoài ra còn có những đội hỗ trợ giám sát túc trực mọi nơi để kịp thời giúp đỡ người lao động.

Để đảm bảo con cái của các công nhân nhập cư được hưởng quyền lợi về giáo dục như con của những cư dân địa phương, Phố Đông đã xây dựng 23 trường tiểu học và hỗ trợ các trang thiết bị an toàn, y tế và dạy học. Hiện tại, có hệ thống 3 nhánh giáo dục phổ cập cho con của những công nhân nhập cư - nòng cốt là trường công, thứ đến là các trường tư thục và trường dành cho con em những người nhập cư. Những trường không phải trường công khi nhận những học sinh này sẽ được nhận trợ cấp từ Chính quyền. Để tất cả con của những công nhân nhập cư được những trường này chấp nhận, Chính quyền trợ cấp hằng năm một khoản là 1.900 nhân dân tệ cho mỗi trường hợp được nhận, ngoài ra còn có những khoản trợ cấp khác để giúp các trường nâng cấp trang thiết bị dạy học, phòng ăn tập thể và những thiết bị an toàn.

Sự phát triển của Phố Đông đem đến cho công nhân nhập cư những điều kiện sống và học tập cho chính họ và con cái của họ cùng cơ hội phát huy tài năng. Nhờ sự đóng góp công sức của những công nhân nhập cư này, Phố Đông mới có thể phát triển với tốc độ nhanh như hiện nay. Lãnh đạo Khu đô thị mới Phố Đông ấp ủ mong ước xây dựng tượng đài của những công nhân nhập cư để tưởng nhớ và tỏ lòng biết ơn họ. Những bông hoa mọc lên từ vùng đất này đã được tưới bằng mồ hôi của họ và chắc chắn sẽ ngày càng nở rộ.

https://tieulun.hopto.org

8 Con người và văn hóa Phố Đông
Hướng tới sự phát triển xã hội toàn diện

Phát triển của Phố Đông không hoàn toàn chỉ là phát triển đất đai, phát triển dự án và phát triển kinh tế mà quan trọng hơn hết là phát triển xã hội, tức là thúc đẩy tiến bộ xã hội trên mọi lĩnh vực cùng với việc thực hiện bước nhảy vọt mang tính lịch sử. Đồng thời, nỗ lực hết mình vì sự phát triển hài hòa giữa kinh tế và xã hội, con người với tự nhiên, thành thị và nông thôn. Từ đó, để lại cho các thế hệ tương lai một Phố Đông hiện đại hóa và đa chức năng hướng ra thế giới.

https://tieulun.hopto.org

Phát triển đồng bộ văn hóa và kinh tế

Trong quá trình giao lưu và hội nhập với thế giới, chúng tôi nhận thấy rằng: khi các tập đoàn đa quốc gia cân nhắc có nên đầu tư vào Phố Đông hay không, thì họ quan tâm đến môi trường và điều kiện sống ngang bằng với những quan tâm về môi trường đầu tư và cả người dân địa phương. Thực tế, nhiều nhà đầu tư trong và ngoài nước xem những nhân tố này là một yếu tố quan trọng trong môi trường đầu tư. Ví dụ, những người đến từ Hồng Kông, Ma Cao, Đài Loan quan tâm là Phố Đông có trường học tốt hay không hoặc thậm chí quan tâm đến việc có trường quốc tế cho con cái của họ không. Người Đức thì

Người nước ngoài chơi bóng bầu dục tại sân vận động ở Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

quan tâm đến việc Phố Đông có bệnh viện tốt hay không. Người Đức cho rằng họ chỉ cảm thấy "an toàn" khi bệnh viện cách nơi ở của họ khoảng 20 phút lái xe. Người Nhật thì quan tâm hơn đến cây cối và chất lượng nước, trong khi đó người Mỹ lại muốn biết có tiện ích về thể thao và giải trí ở gần hay không, hoặc có rạp chiếu phim Mỹ không. Đối với những người có đức tin tôn giáo, họ thường quan tâm đến việc có nhà thờ, thánh đường hoặc đền đài nào tốt để họ có thể đến cầu nguyện và sinh hoạt tôn giáo hay không.

Cùng với những bước phát triển nhanh chóng về kinh tế, Phố Đông còn có những tiến bộ vượt bậc trong quá trình phát triển xã hội.

1. Phat trien nhanh giao duc

Ngay từ lúc được thành lập, Chính quyền Phố Đông đã xác định rõ: "Đường sá ở đây có thể xây ít đi nhưng con đường bồi dưỡng nhân tài thì phải xây cho tốt". Trong suốt hơn một thập niên qua, Chính quyền đã dành hơn 20 tỷ nhân dân tệ để phát triển xã hội. Mỗi năm tỉ lệ tăng chi phí đầu tư vào sự nghiệp giáo dục đều cao hơn tỉ lệ tăng trưởng GDP. Do đó, sự nghiệp giáo dục ở đây có những bước phát triển vượt bậc.

1) Đều đặn nâng cấp trang thiết bị trường học. Từ năm 1993, các trường tiểu học đã mở rộng khuôn viên trường lên đến 80,1%. Những trường khác đã đạt tổng cộng 2,817 triệu m^2, tăng 160%, tóm lại là tăng 246,6% trên mỗi học sinh. Thông qua việc cải tạo và nâng cấp các trường học, đẩy nhanh việc xây dựng, trang bị

Một góc Trường Trung học số 2, thuộc Đại học Sư phạm Hoa Đông, một trong 400 trường tiểu học và trung học của Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Tất cả trường học tại Phố Đông đều trang bị máy vi tính trong lớp học và thư viện.

trang thiết bị giáo dục đạt tiêu chuẩn, diện mạo các trường dù ở nội thành hay ngoại ô đều có những thay đổi rõ rệt.

2) Hệ thống giáo dục ngày càng hoàn thiện. Ngoài 470 trường trung học, tiểu học và mẫu giáo được bố trí hợp lý với trang thiết bị hiện đại còn có một số học viện chuyển từ Phố Tây về Phố Đông như Đại học Y học Dân tộc Thượng Hải, Học viện Tài chính Thượng Hải và Đại học Công nghiệp số 2 Thượng Hải. Thêm vào đó là Học viện Công thương Quốc tế Trung Âu (CEIBS), Trường Đại học Sam Đạt Thượng Hải và các viện nghiên cứu của các trường đại học trong cả nước. Tổng cộng, hiện có 23 trường đại học hoặc phân hiệu của trường đại học được thành lập tại Phố Đông.

3) Cải cách hệ thống giáo dục. Năm 2003, Khu đô thị mới Phố Đông đã sửa đổi hệ thống quản lý giáo dục tiểu học ở ngoại ô để đảm bảo phát triển giáo dục cân bằng giữa thành thị và các vùng ngoại ô. Hệ thống giáo dục phổ cập 9 năm được duy trì gần như 100%, trẻ em khuyết tật và thiểu năng được hưởng chế độ giáo dục đạt 98,6%, tỉ lệ học sinh học trung học phổ thông hơn 98%.

https://tieulun.hopto.org

Học sinh trung học luyện tập cho buổi biểu diễn nhạc.

Ngày nay, công nghệ thông tin được sử dụng rộng rãi trong dạy học. Chất lượng giảng dạy tăng lên rõ rệt.

4) Mở cửa giáo dục. Khá nhiều trường mở cửa cho công chúng để học sinh và người dân ở đây có thể sử dụng sân tập thể thao, phòng máy tính và thư viện ngoài giờ học. Bên cạnh đó, xét đến việc ngày càng nhiều người nước ngoài đến sống và làm việc tại Phố Đông, Chính quyền đã mở các trường quốc tế và khoa quốc tế trong các trường tốt nhất để phục vụ cho các sinh viên đến từ Anh, Đức, Nhật, Mỹ... Hiện nay, có 2,528 sinh viên nước ngoài theo học tại Khu đô thị mới Phố Đông. Cộng với sinh viên đến từ Đài Loan, Hồng Kông và Ma Cao, tổng số lên đến gần 10,000 sinh viên. Điều này cho thấy ngay từ đầu Phố Đông đã đáp ứng được nhu cầu học tập của con em người nước ngoài đang làm việc tại Phố Đông.

Việc xem trọng phát triển giáo dục đã giúp Phố Đông nhận được những khoản viện trợ tài chính của nhiều kiều bào người Hoa. Một trong số họ là doanh nhân người Đài Loan Diệp Tiến

https://tieulun.hopto.org

Tài, người sinh ra tại Phố Đông. Khi còn nhỏ, ông đã rất ham học và đọc sách. Khi giàu có, ông muốn làm một điều gì đó cho quê hương mình nên đã đề xuất xây một trường trung học cơ sở tại Phố Đông. Ông đã đóng góp 130 triệu nhân dân tệ, Chính quyền thành phố Thượng Hải thêm vào một khoản tiền ngang bằng để xây dựng một ngôi trường nội trú tiêu chuẩn cao mang tên Trường Trung học Cơ sở Tiến Tài. Đáng tiếc, ông Diệp đã mất do bệnh trước khi công trình hoàn thành. Tuy nhiên, con trai ông - Diệp Căn Lâm tiếp tục dồn sức xây dựng trường và cuối cùng cháu nội ông - Diệp Mậu Hoằng - đã đến dự buổi lễ khánh thành của trường. Trường Tiến Tài hiện nay là một trong những trường trọng điểm của Thượng Hải.

Trong lúc đó, trường trung học tốt nhất Thượng Hải - Trường Trung học số 2 trực thuộc Đại học Sư phạm Hoa Đông dời toàn bộ giảng viên về trường mình tại Phố Đông. Tất cả điều này đã tạo ra môi trường giáo dục lành mạnh tại Khu đô thị mới, thu hút ngày càng nhiều người về Phố Đông, và cũng làm tăng giá thị trường bất động sản tại đây.

2. Phat trien cong tac y te va sức khoe cong ñong

Hơn 18 năm qua, chính quyền các cấp đã chi tổng số tiền 3,1 tỷ nhân dân tệ cho công tác y tế và sức khỏe cộng đồng. Hơn 570 bệnh viện và phòng khám đã được xây dựng hoặc xây dựng lại với 6.647 giường bệnh kết hợp với đội ngũ nhân viên y tế và

Một bệnh viện ở Phố Đông đang tiến hành ca phẫu thuật não.

https://tieulun.hopto.org

Bệnh viện Phương Đông. Chính quyền Phố Đông nỗ lực hết mình để đáp ứng nhu cầu của người Đức và người Nhật, những người mong muốn có một bệnh viện cách nơi ở của họ không quá 20 phút lái xe.

kỹ thuật gồm 9.335 người, tăng tương ứng lần lượt là 37,33% và 20,30%. 5 bệnh viện đa khoa, trong đó có Bệnh viện Phương Đông và Bệnh viện Công Lợi đã được xây dựng lại dẫn đến việc nhiều bệnh viện hàng đầu của Thượng Hải và Trung Quốc cũng mở chi nhánh tại Phố Đông, trong số đó có Trung tâm Y tế Nhi Đồng Quốc tế, Bệnh viện Thụy Kim, Bệnh viện Nhân Tế và Bệnh viện Hoa Sơn.

Đồng thời, do số lượng người nước ngoài đến sống và làm việc hoặc đến tham quan Phố Đông ngày càng tăng, các bệnh viện đã mở các phòng khám đặc biệt cho họ, đồng thời thăm dò tiềm năng hợp tác với các công ty bảo hiểm y tế nước ngoài để cung cấp dịch vụ y tế kết nối với hệ thống bảo hiểm y tế quốc tế.

Về lĩnh vực y tế và chăm sóc sức khỏe cộng cộng, hiện có một mạng lưới các trung tâm dịch vụ y tế trong mọi khu dân cư. Các bệnh nhân ngoại trú có thể ở nhà và được bác sĩ đến khám khi họ ký "hợp đồng chăm sóc sức khỏe gia đình". Đối với các bệnh nhẹ, bệnh nhân có thể gọi điện thoại cho bác sĩ cộng đồng để được tư vấn. Các trung tâm đã lưu trữ hồ sơ của 90% người già trên 60 tuổi trong các cộng đồng để họ có thể quản lý và theo dõi tình trạng sức khỏe của những người bị cao huyết áp, tiểu đường hoặc các bệnh mãn tính khác. Các tổ chức y tế cấp địa phương ở ngoại ô cũng cải tiến dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho nông dân, đảm bảo tất cả nông dân đều được hưởng những chăm sóc về y tế.

https://tieulun.hopto.org

Việc cải thiện trang thiết bị y tế và tập trung đội ngũ y bác sĩ giỏi ở Phố Đông đã nâng cao chất lượng y tế và sức khỏe ở đây. Các số liệu thống kê cho thấy tuổi thọ trung bình của người dân Phố Đông hiện nay là 81,03 tuổi, tăng 4,93 tuổi so với giai đoạn đầu phát triển.

3. Phat trien manh me van hoa va the thao

Việc đầu tư của Phố Đông vào văn hóa và thể thao đã tăng trưởng đều đặn qua các năm. Một loạt các trang thiết bị tiêu chuẩn cao cho văn hóa, thể thao và khoa học thường thức đã được đưa vào hoạt động như hồ bơi, sân bóng chày, bóng mềm, trung tâm thể thao, nhà triển lãm, Bảo tàng Khoa học và Công nghệ Thượng Hải, Trung tâm Nghệ thuật Phương Đông, Viện Hải dương học... phản ánh diện mạo mới khu đô thị hiện đại hóa Phố Đông.

Trung tâm Nghệ thuật Phương Đông là một trong những nơi biểu diễn ca múa nhạc hiện đại nhất Trung Quốc. Nhìn từ phía trên, trung tâm giống như bông hoa điên vĩ đang nở rộ khoe sắc. Với sự đầu tư liên doanh một tỷ nhân dân tệ giữa Chính quyền Thượng Hải và Phố Đông, trung tâm được xây dựng trong hai năm. Tường ngoài được làm hoàn toàn bằng kính hai lớp gắn vào lưới đỡ kim loại. Hơn 800 bóng đèn điện trên trần nhấp nháy tựa những ngôi sao. Năm "cánh hoa" lớn của "đóa hoa" là năm khán phòng lớn với các chức năng khác nhau. Các bức tường bên ngoài khán phòng được trang trí bằng các tấm sứ kết chặt với 5 màu khác nhau, tượng trưng cho ý nghĩa của rừng. Đặc biệt là ba sân

Trung tâm Nghệ thuật Phương Đông tại Phố Đông.

https://tieulun.hopto.org

Buổi biểu diễn chào mừng năm mới tại Trung tâm nghệ thuật Phương Đông.

Các nghệ sĩ và đoàn xe diễu hành Trung Quốc và các nước - một hoạt động thường diễn ra tại Lễ hội Văn hóa Du lịch Quốc tế hàng năm.

https://tieulun.hopto.org

Sân vận động Phố Đông có sức chứa 20.000 chỗ ngồi.

khấu lớn được trang bị âm thanh và ánh sáng hiện đại vào loại bậc nhất, sử dụng dàn âm thanh kỹ thuật số tiên tiến nhất và thiết bị ánh sáng PDA không dây. Nhiều dàn nhạc giao hưởng, các đoàn ca múa nhạc nổi tiếng thế giới đã biểu diễn tại đây, như Dàn nhạc Giao hưởng Philadelphia có Lang Lang biểu diễn piano, Người yêu nhạc Berlin, Âm nhạc Broadway của Mỹ, Ba lê Nga và Biểu diễn Lido của Pháp.

Để mang đến một sân chơi giao lưu văn hóa quốc tế, hàng năm Phố Đông đều tổ chức Lễ hội Nhạc Pháo hoa Quốc tế Thượng Hải, Trại hè Âm nhạc Quốc tế cho thanh niên Trung Quốc và nước ngoài.

https://tieulun.hopto.org

Đặt mục tiêu làm cho bầu trời trong xanh hơn, đất đai màu mỡ hơn và nguồn nước tinh khiết hơn

Quá trình phát triển của Phố Đông liên quan mật thiết tới bảo vệ môi trường, chúng phải được tiến hành đồng bộ và phát triển hài hòa với nhau. Ngay từ đầu, Phố Đông luôn chú trọng kiểm soát vấn đề ô nhiễm nên đã đưa ra mục tiêu làm cho Khu đô thị mới có bầu trời trong xanh hơn, đất đai màu mỡ hơn và nguồn nước tinh khiết hơn. Nói chung làm cho Phố Đông trở thành môi trường sống lý tưởng.

1. Phat trien kinh te on hoa

Trong nhiều năm qua, kinh tế của Khu đô thị mới Phố Đông phát triển liên tục, vững chắc và lành mạnh. Các thống kê cho thấy trong năm 2007, lượng than đá tiêu chuẩn được tiêu thụ ở Phố Đông có giá trị sản lượng 0,57 tấn cho mỗi mười ngàn nhân dân tệ, chỉ bằng ¼ số trung bình quốc gia. Năm 2010, con số này sẽ giảm xuống còn 0,45 tấn, giúp Phố Đông có tên trong bảng xếp hạng các thành phố tiên tiến trên thế giới. Hơn nữa, GDP của Phố Đông tăng trưởng trung bình hàng năm là hơn 19%, lượng tiêu thụ điện chỉ tăng khoảng 10%. Kinh tế Phố Đông đang phát triển theo loại hình mới "sản lượng cao, tiêu hao thấp".

Khu Chế xuất Kim Kiều là một trong những khu phát triển sớm tại Phố Đông. Trong lúc phát triển ngành công nghiệp sản xuất tiên tiến sử dụng nguồn tài nguyên tại chỗ, Phố Đông đã không ngừng nỗ lực bảo vệ các nguồn tài nguyên thiên nhiên này. Khi vừa vào khu chế xuất, bạn sẽ có cảm giác như đang đi vào công viên với những con đường rợp bóng cây và các khu đất nhà máy tựa các khu vườn. Chỉ có một ống khói nằm lẻ loi trong toàn khu chế xuất nhưng nó không có khói ngay cả khi đang hoạt động.

https://tieulun.hopto.org

Thực tế là do tất cả hơn 500 doanh nghiệp trong khu chế xuất được Công ty Năng lượng liên doanh Trung - Mỹ Kim Kiều cung cấp nhiệt. Cho đến nay, công ty này đã xây dựng 3 trung tâm năng lượng với công suất lắp đặt 177 tấn/giờ và đặt 25 km đường ống cung cấp nhiệt trong khu vực 19 km^2. Nhờ đó, ở Kim Kiều, bạn không còn thấy cảnh tượng nhiều ống khói thải khói ngùn ngụt như trước nữa. Nơi đây được xem là vùng đất phát triển xanh và không khói. Một ví dụ khác là Nhà máy Điện số 1 Ngoại Cao Kiều, nơi cung cấp điện chính cho Thượng Hải. Tháng 4 năm 2008, khi thiết bị khử lưu huỳnh mới của tổ máy số 4 đi vào hoạt động, thì nó trở thành nhà máy nhiệt điện lớn không thải khí lưu huỳnh đầu tiên tại Thượng Hải. Điều này có nghĩa là nếu quy trình khử lưu huỳnh của tất cả bốn tổ máy có công suất 300.000 kW được hoàn thành thì việc thải dioxide lưu huỳnh sẽ giảm 18.000 tấn hàng năm.

2. Sinh thai can bang va trong lanh

Khi Phố Đông bắt đầu các chương trình phát triển, tổng cộng chỉ có 328 hecta đất xanh, chiếm khoảng 8,41% tổng diện tích đất

Khu đô thị Phố Đông có nhiều mảng xanh, bình quân 25m^2/người.

https://tieulun.hopto.org

của Khu đô thị mới, nghĩa là chỉ 3,42m^2/người. Năm 2007, diện tích đất xanh tăng gấp 28 lần, đạt 10.000 ha, chiếm 37% tổng diện tích đất, trung bình 50m^2/người, tăng gấp 14 lần. Công ty Hệ thống Điện tử Tự động Hợp nhất (UAES) có một quy tắc bất thành văn mà mọi nhân viên mới phải tuân thủ đó là khởi đầu công việc bằng việc trồng cây trong khuôn viên công ty. Mỗi năm, khi đến ngày tết trồng cây của Trung Quốc, tổng giám đốc sẽ dẫn đầu toàn bộ công nhân viên đi trồng cây. Vì thế, khuôn viên công ty trở thành một khu vườn, và ngày nay không khó để tìm những công ty tương tự như vậy ở Phố Đông.

Việc tạo ra môi trường xanh làm tăng thêm sắc màu cho diện mạo Phố Đông. Năm 1999, Phố Đông có tên trong danh sách đợt đầu tiên được công nhận danh hiệu Đô thị Vườn Quốc gia. Năm 2004, đạt Giải thưởng Gương điển hình môi trường sống Trung Quốc của Trung Quốc, và năm 2006 được bầu chọn là Thành phố Kiểu mẫu về Bảo vệ Môi trường Quốc gia.

Để duy trì sự cân bằng sinh thái trong thành phố, Phố Đông đã đưa ra nhiều biện pháp thiết thực để xúc tiến sử dụng toàn diện và biến rác thải thành đồ dùng hữu ích. Ba phương pháp được sử dụng trong xử lý rác thải là đốt khép kín, xử lý sinh học và chôn sâu nhằm mục đích giảm số lượng, biến chúng thành nguồn tài nguyên hữu ích và giảm thiểu tác hại của chúng. Kết quả, công suất xử lý rác thải hàng ngày hiện nay đã hơn 2.000 tấn; 80% rác thải đã qua quá trình phân loại, và 100% rác thải được vận chuyển trong các container kín. Trong khi

Khu vườn Hữu nghị Quốc tế, các đôi uyên ương trong và ngoài nước thường đến đây trồng cây trước khi làm lễ kết hôn.

https://tieulun.hopto.org

đó, hai con sông đã từng bị ô nhiễm nặng giờ đây đã trở thành dòng nước xanh sạch, hai bên bờ cây cối tươi tốt. Đồng thời, Phố Đông cũng tăng cường xây dựng hệ thống thoát nước, nâng cao công suất thoát nước, xử lý và tận dụng có hiệu quả nước mưa và nước thải của thành phố.

3. Moi trööng song thoai mai

Để thu hút các nhà đầu tư trong và ngoài nước, Phố Đông cần phải đem đến cho họ một môi trường sinh thái tốt đẹp và thoải mái. Vì vậy, Phố Đông đã đưa ra một chương trình toàn diện để cải thiện môi trường. Cho đến nay, chương trình này đã đạt được một số thành tựu sau:

- Kiểm soát ô nhiễm không khí: Chính quyền nỗ lực kiểm soát lượng bụi trong không khí, giảm được 8% lượng bụi mỗi năm. Báo cáo hiện nay cho thấy lượng không khí trong lành cả năm ổn định ở mức trên 80%.

- Kiểm soát ô nhiễm tiếng ồn bằng cách tăng cường hệ thống kiểm tra và các biện pháp bảo vệ. Kết quả, Phố Đông đã có thể giữ tiếng ồn ở mức 50 - 60 đêxiben hoặc thấp hơn.

- Thực hiện các biện pháp khác nhau để cải thiện môi trường cho các doanh nghiệp và khu vực bị ảnh hưởng ô nhiễm. Sau nhiều năm không ngừng cố gắng, đã có những tiến bộ trong việc bảo vệ môi trường tại các khu công nghiệp trọng điểm. Tất cả các khu vực phát triển trọng yếu đã vượt qua cuộc kiểm tra ISO14000 các vùng điển hình trong nước. Nổi bật nhất trong số này là Khu

Một cuộc chạy ma-ra-tông cộng đồng. Người nước ngoài không những tham gia cạnh tranh thị trường mà còn tham gia các cuộc thi thể thao.

https://tieulun.hopto.org

Nhà thờ Trái tim Chúa Giê-su, nơi đây hàng tuần đều có Thánh lễ bằng tiếng Anh.

Công nghệ cao Trương Giang, nơi 97,49% nước thải đạt yêu cầu tiêu chuẩn. Tất cả con đường và khu dân cư trong khu công nghệ cao đều đạt tiêu chuẩn ISO14000 về quản lý môi trường.

- Lập ra Khu vực Bảo tồn đầm lầy. Đối với những khu vực đầm lầy rộng lớn tại các vùng xa xôi hẻo lánh của Phố Đông, Chính quyền đã tổ chức các cuộc tọa đàm và hội nghị quốc tế với các chuyên gia để nghiên cứu vấn đề bảo vệ đầm lầy. Hàng loạt điều luật đã được đưa ra và Quỹ Bảo vệ Thiên nhiên được thành lập nhằm bảo vệ hệ sinh thái ở khu vực này.

Kết quả tích cực khác trong nỗ lực bảo vệ môi trường của Phố Đông là sự bùng nổ ngành địa ốc. Nhiều người trước đây thích sống trong những khu phố cũ của Thượng Hải như Phố Tây đã kéo về Phố Đông mua nhà. Bắt đầu từ năm 2000, Phố Đông bỗng nhiên trở thành thị trường bất động sản lớn, nhộn nhịp và sầm uất nhất. Những khu nhà ở xung quanh Công viên Thế Kỷ và dọc theo sông Hoàng Phố hiện nay trở thành khu dân cư được săn lùng nhất tại Thượng Hải. Để chuẩn bị cho Triển lãm Thế giới

https://tieulun.hopto.org

Tác giả và nhà truyền giáo người Mỹ - Tiến sĩ Luis Palau - khi ông đến thăm các nhà thờ tại Phố Đông.

2010 được tổ chức tại Thượng Hải, Phố Đông đã xây dựng Khu Triển lãm Thế giới Tam Lâm, diện tích một triệu mét vuông, với những ngôi nhà tiện nghi cho những gia đình phải chuyển chỗ ở phục vụ nhu cầu cho triển lãm.

Phố Đông phát triển 18 năm trở lại đây đã thu hút hơn 16.000 doanh nghiệp nước ngoài từ hơn 100 nước và các vùng lãnh thổ. Hiện tại, có hơn 150.000 người nước ngoài sống và làm việc tại đây. Khu đô thị mới đã xây dựng 44 khu dân cư cho họ. Những cộng đồng quốc tế này, bên cạnh việc có đầy đủ các tiện ích thông thường như cửa hàng, siêu thị, ngân hàng, bưu điện, hồ bơi, trung tâm dân cư, nhà trẻ và trường học, còn có những nơi dành cho các hoạt động tôn giáo. Ví dụ, Nhà thờ Hồng Ân đã dời địa điểm hiện thời với mục đích phục vụ cho những người sống và làm việc tại Phố Đông. Các dịch vụ dành cho các tín đồ đều có hướng dẫn bằng tiếng Anh cho người nước ngoài.

Tôi còn nhớ chuyến đi cùng nhà truyền giáo người Mỹ - Tiến sĩ Luis Palau - trong suốt chuyến thăm các nhà thờ tại Phố Đông. Dọc bờ sông Hoàng Phố, chúng tôi - một người vô thần và một người theo đạo Thiên Chúa có những quan điểm bất đồng thậm chí trái ngược nhau. Chúng tôi đã mất 2 ngày để nói chuyện thẳng thắn và chân tình về nhiều chủ đề quan trọng mà trong đó vấn đề cốt lõi là về tín ngưỡng của Trung Quốc. Không biết bao lần tôi nhấn mạnh rằng mặc dù có những thiếu hụt nhất định về đời sống tôn giáo tại Trung Quốc, nhưng lời cáo buộc rằng Chính

https://tieulun.hopto.org

phủ Trung Quốc đưa ra các nghiêm cấm về tập quán tôn giáo là hoàn toàn không có căn cứ. Tình hình hiện tại cho các vấn đề tôn giáo tại Phố Đông là bằng chứng cho những gì tôi nói lúc đó.

Những người sống tại Phố Đông đều được hưởng tất cả những lợi ích từ quá trình cải cách và mở cửa của Trung Quốc. Mọi người có thể cảm nhận những bước tiến nhanh của gã khổng lồ kinh tế Trung Quốc, trong cuộc sống thường nhật của mình. Hơn nữa, họ có thể nhìn thấy từ cửa sổ của Phố Đông những thành quả mới nhất và tiến bộ nhất trong khoa học, công nghệ và văn hóa của thế giới. Và dĩ nhiên, họ có thể tận hưởng môi trường tươi đẹp xung quanh và các dịch vụ xã hội tuyệt vời.

https://tieulun.hopto.org

Thành phố đẹp hơn, cuộc sống tốt hơn - Mong đợi đến Triển lãm Thế giới

Năm 2010, Triển lãm thế giới về kinh tế, văn hóa, khoa học và công nghệ sẽ được tổ chức tại Thượng Hải từ ngày 1 tháng 5 đến 31 tháng 10. Việc đăng cai tổ chức sự kiện quan trọng có lịch sử hơn 150 năm này, đem đến cho Thượng Hải và Khu đô thị mới Phố Đông một cơ hội lớn nữa. Triển lãm sẽ được tổ chức tại trung tâm Thượng Hải, trải dài theo sông Hoàng Phố. Diện tích Triển lãm là 5,28 km^2, chủ yếu tọa lạc tại Phố Đông với 3,93 km^2. Hơn 200 quốc gia và tổ chức quốc tế sẽ tham gia vào sự kiện quốc tế này với khoảng 70 triệu lượt người tham quan.

Một lần nữa, Phố Đông sẽ tìm thấy chính mình trên diễn đàn thế giới. Chủ đề chính của Triển lãm "Thành phố đẹp hơn, cuộc sống tốt hơn" tạo ra tiếng vang cho Phố Đông. Chắc chắn rằng sự kiện này sẽ giúp thế giới biết nhiều hơn về Phố Đông, cũng như Phố Đông biết nhiều hơn về thế giới.

Người dân Phố Đông đổ ra đường mừng Thượng Hải giành được quyền đăng cai tổ chức Triển lãm Thế giới 2010.

https://tieulun.hopto.org

Một phụ nữ đang chứng tỏ khả năng biểu diễn thể dục nhịp điệu trước những người hàng xóm.

Kinh nghiệm quốc tế cho thấy việc đăng cai tổ chức thành công Triển lãm Thế giới sẽ góp phần to lớn thúc đẩy kinh tế xã hội của thành phố phát triển. Triển lãm sẽ gây ảnh hưởng rộng lớn đối với ngành công nghiệp, quy hoạch đô thị, cơ sở hạ tầng, môi trường sinh thái và các dịch vụ xã hội cũng như nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân. Triển lãm tổ chức tại Osaka, Nhật Bản đã đưa nước này đến đỉnh cao phát triển kinh tế và khuyến khích hình thành chuỗi thành phố ven biển Thái Bình Dương, một trong sáu chuỗi thành phố ven biển trên thế giới. Hàn Quốc đã thu được hơn 12 tỷ đô la Mỹ từ việc đăng cai tổ chức triển lãm, nhiều hơn cả đăng cai tổ chức World Cup và Olympic.

Chủ đề của Triển lãm Thế giới 2010 là "Thành phố đẹp hơn, cuộc sống tốt hơn", thấm đẫm những khát vọng cao đẹp của con người. Năm chủ đề phụ: Sự hội nhập các nền văn hóa khác nhau của thành phố, Sự thịnh vượng kinh tế của thành phố, Đổi mới khoa học và công nghệ của thành phố, Tổ chức lại các cộng đồng đô thị và sự tương tác giữa nông thôn và thành thị, Kiểm soát toàn bộ lĩnh vực trong đời sống thành phố. Trong trường hợp của Thượng Hải, thông qua việc kết hợp của nhiều nền văn hóa, Thượng Hải sẽ nâng tầm quốc tế hóa của mình và từ đó nâng cao trình độ văn hóa của thành phố và chất lượng đời sống. Thông qua sự đổi mới về khoa học và công nghệ, Thượng Hải một lần nữa phát huy vai trò dẫn đầu, đẩy mạnh cải cách toàn diện và nâng cao năng lực đổi mới của Phố Đông. Thông qua việc tổ chức lại các thành phố và sự tác động lẫn nhau giữa

https://tieulun.hopto.org

thành thị và nông thôn, Thượng Hải đẩy mạnh nâng cấp thành phố cũ và xúc tiến biến đổi cơ cấu thành thị - nông thôn, từ đó sẽ đẩy mạnh quá trình quản lý xã hội của Phố Đông. Thông qua sự phồn thịnh kinh tế, Thượng Hải đẩy nhanh việc biến đổi hình thức phát triển kinh tế, tái điều chỉnh và cải thiện cơ cấu công nghiệp, đồng thời đẩy mạnh phát triển nền kinh tế dịch vụ tại Phố Đông.

Ý tưởng cơ bản đằng sau Triển lãm Thế giới tại Thượng Hải năm 2010 là xây dựng một mô hình về một thành phố hài hòa, nơi có sự hài hòa giữa con người và thiên nhiên, hài hòa giữa quá khứ và tương lai, hài hòa giữa con người với con người. Từ đó thể hiện được sự hội nhập các nền văn hóa khác nhau của thành phố.

Hiện tại đã xác định được hơn 200 quốc gia, vùng lãnh thổ và tổ chức quốc tế sẽ tham gia vào triển lãm. Kế hoạch tổng thể và các chủ đề khác nhau đã được đưa ra và công tác xây dựng cơ sở hạ tầng đã bắt đầu, bao gồm tàu điện ngầm, đường sắt, bến tàu cho du thuyền và tàu du lịch. Chúng ta có đủ lý do để tin rằng Trung Quốc có đủ khả năng để tập trung nhân lực, vật lực và tài chính để làm nên việc lớn. Chắc chắn Triển lãm Thế giới tại Thượng Hải sẽ là một triển lãm thành công, nổi bật và đáng nhớ. Phố Đông sẽ nắm lấy cơ hội, sải cánh và bay cao...

Hải Bảo: Linh vật của Triển lãm Thế giới 2010 và mô hình Hội trường Trung Quốc.

https://tieulun.hopto.org

Kết luận

Hướng đến những tầm cao mới

Thử nghiệm những cải cách toàn diện

Ngày 12/4/2008, phát biểu tại Diễn đàn châu Á Bác Ngao, Chủ tịch Hồ Cẩm Đào đã khẳng định với thế giới: "Sự phát triển nhanh của Trung Quốc trong 30 năm gần đây là kết quả của quá trình thực hiện các chính sách cải cách và mở cửa; Trung Quốc phải tiếp tục tin tưởng chính sách này vì sự phát triển trong tương lai".

https://tieulun.hopto.org

Sau 18 năm phát triển và mở cửa, Phố Đông đã chuyển đổi từ các mảnh đất trồng trọt nhỏ thành một khu đô thị mới hiện đại hóa và là một trong những khu trung tâm thương mại năng động nhất của Trung Quốc. Phố Đông trở thành hình ảnh thu nhỏ cho sự hiện đại hóa của Thượng Hải và là cửa sổ trong công cuộc cải cách và mở cửa của Trung Quốc. Với sự cất cánh của Khu đô thị mới Phố Đông, Thượng Hải, nơi từng được mệnh danh là Hòn ngọc phương Đông, một lần nữa là ngôi sao sáng của châu Á.

Tháng 10 năm 2007, tại Đại hội Đại biểu Toàn quốc lần thứ 17 của Đảng Cộng sản Trung Quốc (CPC), bản báo cáo chính trị do Chủ tịch Hồ Cẩm Đào phát biểu đã kêu gọi: "Các đặc khu kinh tế, Khu đô thị mới Phố Đông của Thượng Hải và Khu đô thị mới Tân Hải của Thiên Tân phát huy tốt hơn nữa vai trò quan trọng trong quá trình cải cách, mở cửa và tự đổi mới" (trích *Văn kiện của Đại hội Đại biểu Quốc gia lần thứ 17 của Đảng cộng sản Trung Quốc*, trang 31, in tiếng nước ngoài, Bắc Kinh, Trung Quốc, 2007). Đây là lần thứ 4 Đảng Cộng sản Trung Quốc, Đảng cầm quyền của Trung Quốc, đề cập yêu cầu của mình đối với sự phát triển và mở cửa của Phố Đông tại Đại hội Đại biểu Toàn quốc được tổ chức 5 năm một lần.

Đáp lại, Phố Đông đã nắm bắt cơ hội mới và một lần nữa làm thế giới kinh ngạc. Trong năm qua, kinh tế khu vực tiếp tục phát triển. GDP năm 2007 đạt 275 tỷ nhân dân tệ, tăng 14% so với cùng kỳ năm 2006. Thu nhập tài chính địa phương là 26,1 tỷ nhân dân tệ, tăng 46,3%. Kinh doanh xuất nhập khẩu lên tới 128 tỷ đô la Mỹ, tăng 12%. Đầu tư nước ngoài trực tiếp lên đến 4,9 tỷ đô la Mỹ, tăng 33,3%. Ngành dịch vụ chiếm 52% tổng số, vượt lên trên ngành công nghiệp.

https://tieulun.hopto.org

Khu Tài chính Lục Gia Chủy đã bắt đầu hình thành. Nơi đây có hơn 490 tổ chức tài chính chuyển đến và có trụ sở chính của 96 công ty đa quốc gia, 50 trung tâm vận hành đã đăng ký và hơn 100 doanh nghiệp và ngân hàng đã mở rộng thêm thị trường ngoại hối. Vốn đầu tư mạo hiểm trong và ngoài nước đã đầu tư vào 14 dự án tại Phố Đông lên đến 200 triệu đô la Mỹ, chiếm $^{1}/_{4}$ tổng số vốn đầu tư nước ngoài tại Trung Quốc.

Mặc dù đạt được những thành tựu to lớn, chúng ta cần phải tỉnh táo để đối mặt với những thử thách, để duy trì tốc độ phát triển nhanh và ổn định của Phố Đông. Những thử thách này là do sự cạnh tranh khốc liệt trong và ngoài nước, tốc độ phát triển nhanh của các khu vực lân cận và các chính sách ưu đãi dần được gỡ bỏ. Với yêu cầu của một thành phố hiện đại hóa, Phố Đông vẫn còn một quãng đường khá dài để xây dựng một ngành công nghiệp dịch vụ hiện đại, nâng cao công suất công nghiệp và tăng cường năng lực tự đổi mới, đẩy mạnh môi trường kinh doanh và môi trường văn hóa. Việc tăng một lượng lớn công nhân nhập cư cũng làm cho việc quản lý toàn diện của thành phố thêm

Đêm Văn hóa tại Tháp Truyền hình Hòn ngọc phương Đông.

https://tieulun.hopto.org

khó khăn. Từ đó, xuất hiện những vấn đề mới mà chúng ta phải đương đầu trong lĩnh vực bảo hiểm xã hội và việc làm.

Hiện nay, Phố Đông một lần nữa lại ở vạch xuất phát mới trong quá trình cải cách mở cửa. Ngày 21/6/2005, Chính phủ Trung Quốc đã phê chuẩn kế hoạch mới chọn Phố Đông là nơi thí điểm thực hiện cải cách toàn diện. Đến cuối năm 2007, nhiều ban ngành khác nhau của Trung ương đã quyết định đưa ra 23 dự án cải cách thí điểm tại Phố Đông. Động thái này đã gây nhiều chú ý trong và ngoài nước.

Để hỗ trợ những nỗ lực tiên phong của Phố Đông, Chính quyền Thượng Hải đã cho phép Phố Đông quyền phát triển độc lập trên sáu lĩnh vực với 17 dự án. Tháng 4 năm 2007, Đại hội Đại biểu Nhân dân Thượng Hải đã thông qua *Nghị quyết xúc tiến và bảo đảm dự án thí điểm cải cách toàn diện tại Khu đô thị mới Phố Đông* tạo ra môi trường lành mạnh đẩy mạnh quá trình cải cách của Phố Đông. Năm 2008, vòng mới trong việc thí điểm cải cách toàn diện ở Phố Đông sắp bắt đầu. Đối với Phố Đông, nhiệm vụ càng nặng nề hơn và công việc vất vả hơn. Làm thế nào Phố Đông có thể đạt được những đột phá mới bằng sự đổi mới có hệ thống và thực hiện hiệu quả cải cách và mở cửa do Trung ương đặt ra?

Khi đi đến phần kết thúc cho cuốn sách này, tôi nhớ lại một buổi tối năm 1997. Đó là vào thời điểm Hồng Kông được trao trả về cho Trung Quốc, tôi đi dạo quanh Phố Đông cùng Tiến sĩ Henry Kissinger. Khi chúng tôi đứng trên đỉnh Tháp Truyền hình Hòn ngọc phương Đông, Tiến sĩ Kissinger đã nói với tôi rằng khi Phố Đông lần đầu tiên công bố kế hoạch phát triển và quyết định mở cửa ra thế giới bên ngoài, hầu hết những người Mỹ đều nghĩ rằng đây chỉ là một khẩu hiệu. Nhưng ông nói ông tin điều này là thật, và ông đã đúng. Ông còn nói thêm rằng nhiều người Mỹ không biết về Trung Quốc. Họ không biết rằng một khi người Trung Quốc muốn làm điều gì thì họ sẽ làm được. Đó là vì người Trung Quốc đã tập trung tất cả tiền của, nhân lực và vật lực để làm nên việc lớn. Thật không dễ dàng cho một người nước ngoài có thể hiểu được "Chủ nghĩa xã hội mang màu sắc Trung Quốc" là như thế nào.

Khi nhìn lại con đường Phố Đông đã đi qua cho đến bây giờ,

https://tieulun.hopto.org

chúng tôi càng thêm vững tin vào tương lai. Năm 1996, tôi đã viết một bài thơ ca ngợi Phố Đông mà tôi đặt tên là "Chàng trai trẻ đẹp của phương Đông". Sau này, một nhà soạn nhạc người Mỹ đã chuyển lời thành nhạc. Bài hát này được hát trong buổi hòa nhạc tại Thượng Hải như một tặng phẩm đối với tình bằng hữu giữa nhân dân Trung Quốc và nhân dân trên thế giới, trong đó có người Mỹ. Đến đây, tôi muốn trích dẫn lời bài hát để chuyển những lời chúc tốt đẹp nhất của tôi đến Khu đô thị mới Phố Đông:

Chào Phố Đông!
Chàng trai trẻ đẹp của Trung Quốc
Sinh ra trên dòng Dương Tử
Được cơn gió Thái Bình Dương âu yếm.

Chào Phố Đông!
Chàng trai đang trưởng thành
Được nuôi dưỡng bởi trí tuệ của hiện tại và quá khứ
Đang tiến vào thế kỷ 21.

Chào Phố Đông!
Khi anh mở rộng vòng tay với thế giới
Cả thế giới sẽ chào đón anh
Với cả sự nhiệt tình...

Câu chuyện về quá trình phát triển của Phố Đông giống như bản giao hưởng vượt thời gian, những thành công của nó được viết bởi Đặng Tiểu Bình, vị lãnh đạo tài ba của Trung Quốc. Những người tham gia vào quá trình phát triển của Phố Đông chính là các nghệ sĩ biểu diễn trong bản giao hưởng. Chúng tôi tin chắc rằng bản giao hưởng lịch sử thấm đẫm tinh thần dân tộc Trung Quốc này thuộc về Trung Quốc và cả thế giới.

https://tieulun.hopto.org

KỲ TÍCH PHỐ ĐÔNG

30 năm phát triển kinh tế ở Trung Quốc

Triệu Khải Chính - Thiệu Dục Đống
Người dịch: TS. Dương Ngọc Dũng

Chịu trách nhiệm xuất bản
NGUYỄN THỊ THANH HƯƠNG

Biên tập: HƯƠNG NHIÊN - THI ANH

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP TP. HỒ CHÍ MINH
NHÀ SÁCH TỔNG HỢP
62 Nguyễn Thị Minh Khai, Q.1
ĐT: 38225340 – 38296764 – 38247225
Fax: 84.8.38222726
Email: tonghop@nxbhcm.com.vn
Website: www.nxbhcm.com.vn / www.sachweb.vn

GPXB số: 1131–2012/CXB/512–123/THTPHCM ngày 24/9/2012

https://tieulun.hopto.org